

OCMW

OCMW GENT | 2016

JAAROVERZICHT

Wij maken uw weg wijzer

OPLEIDING

» & WERK »

senioren

» **WONEN** »

**FINANCIËLE
HULP**

**JURIDISCHE
HULP**

VOORWOORD

Beste lezer

Met dit nieuwe jaaroverzicht blikken we met u terug op de vele uitdagingen maar ook de nieuwe beleidsmaatregelen en verwezenlijkingen van het OCMW van Gent in het afgelopen jaar!

Heel wat mensen werden in 2016 geconfronteerd met extra facturen en toenemende kosten, waardoor het steeds moeilijker wordt de eindjes aan elkaar te knopen en de armoedecirkel te doorbreken. Armoede begint steeds met financiële armoede, maar is tegelijk veel complexer dan dat. Het gaat altijd gepaard met andere problemen zoals geen werk of geen goede woonst, gebrekkige fysieke gezondheid of psychische problemen, geen sociaal netwerk of vangnet. Daarom kiest OCMW Gent verder voor een integrale aanpak op alle levensdomeinen in samenwerking met vele partners en organisaties.

In 2016 ging OCMW Gent van start met een nieuw systeem van aanvullende financiële hulpverlening. Dat betekent dat de aanvullende steun voortaan op maat van de cliënt en zijn gezin wordt berekend. We blijven extra aandacht hebben voor kwetsbare jongeren, vooral zij die uitstromen uit bijzonder jeugdzorg, via integrale begeleiding. De cel Jongerenwerking zal via laagdrempelige en methodische begeleiding de jongeren helpen zodat ze zelfstandig op weg worden gezet naar een positieve toekomst met kansen en mogelijkheden om zich te ontplooiën. Ook sociale activering blijft hierin een belangrijk aspect.

Een betaalbare, veilige en gezonde woonst bleef ook in 2016 één van de grootste uitdagingen. Het sociaal verhuurkantoor verzelfstandigde begin 2016 naar SVK Gent en zette zijn groei verder door.

In 2016 heeft het OCMW ook belangrijke stappen vooruit gezet om het zorgaanbod en betaalbare woonvormen voor de Gentse senioren te vergroten.

Op 27 juni 2016 werd de eerste steen gelegd van het gloednieuwe woonzorgcentrum Zuiderlicht in Mariakerke, waarvan de opening wordt voorzien eind 2017. Het nieuwe woonzorgcentrum zal plaats bieden voor 144 bewoners, waaronder speciale leefgroepen voor personen met jongdementie, ouderen met een mentale beperking of ouderen met een gestabiliseerde psychiatrische problematiek.

In Zwijnaarde werd, naast het bestaande woonzorgcentrum De Zonnebloem, gestart met de bouw van 27 nieuwe assistentiewoningen 'De Zonnetuin'. Samen met de bouw van lokaal dienstencentrum De Mantel wordt op deze manier een echte zorgsite gecreëerd met uitgebreide dienstverlening voor de senioren uit Zwijnaarde en de regio.

Ook in Sint-Amandsberg krijgt de site Wibier/Heiveld uitbreiding. In december 2016 werd de bouwvergunning afgeleverd voor 30 nieuwe assistentiewoningen.

Kwaliteitsvolle zorg voor ouderen is een zaak van samenwerken tussen stad, OCMW en vele partners. Daarom werd naast deze enorme uitbreiding van dienstverlening ook werk gemaakt van versterkte samenwerkingen en partnerschappen.

Op 8 december 2016 werd dan ook het nieuw organogram –regiomodel– binnen Ouderenzorg goedgekeurd door de OCMW-raad.

Het OCMW van Gent is klaar voor de toekomst!

Luc Kupers, Secretaris

Rudy Coddens, Voorzitter

ARMOEDE BESTRIJDING

Wat deed OCMW Gent in 2016?

8,5%

van de Gentse
huishoudens

deed op 31 december 2016 een beroep
op OCMW Gent (= 10.058 huishoudens)

Speciale aandacht voor kinderarmoede

€ 75.000

subsidies voor projecten tegen
kinderarmoede, uitgevoerd door
partners van OCMW Gent

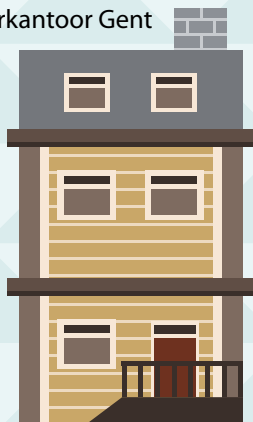
€ 40.000

middelen voor
schoolse ondersteuning

Integrale aanpak op alle levensdomeinen

Wonen

210 woningen
verhuurd via het
Sociaal Verhuurkantoor Gent

Werken en activering

2.011 personen
gemiddeld per maand kregen
begeleiding naar een opleiding of job

Sociale relaties en vrije tijd

1.231 personen
kregen een financiële tussenkomst
voor deelname aan een
socioculturele activiteit

Gezondheid

1.196 personen
kregen psychologische
begeleiding door
OCMW-psychologen

OUDEREN ZORG

**Actief en
zelfstandig
oud worden**
**10.246
bezoekers**

in de 10 lokale
dienstencentra en hun
antennes

**Aangepast
zelfstandig
wonen**
144 senioren

verbleven in een
OCMW-assistentiewoning,
van wie 25 koppels en
94 alleenstaanden

Begeleid wonen
638 plaatsen

in de 4
OCMW-woonzorgcentra, waarvan
603 erkende plaatsen voor
langdurig verblijf, 16 plaatsen
voor kortverblijf, 17 plaatsen in
een dagverzorgingscentrum en 2
woningen voor
nachtopvang

**2.193
werknemers**

en

**1.464
vrijwilligers**

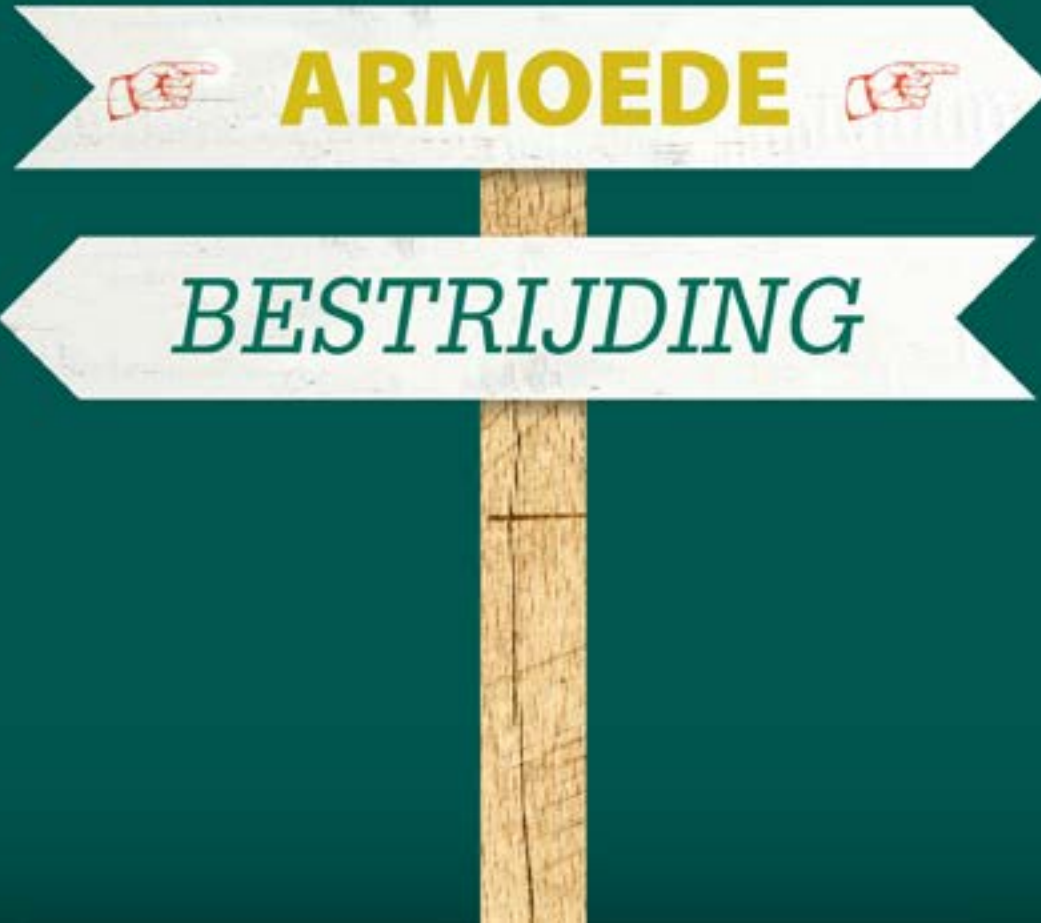
die zich dagelijks ten volle inzetten
om dit allemaal te realiseren

**INTERNE
WERKING**

1. Armoedebestrijding	5
1.1 Financiële armoede	9
1.2 Kansarmoede	19
Levensdomeinen:	
Wonen	21
Werken en activering	31
Sociale relaties en vrije tijd	45
Gezondheid	49
1.3 Kinderarmoede	53
2. Zorg en wonen voor senioren	59
2.1 Actief en zelfstandig oud worden	62
2.2 Aangepast zelfstandig wonen	69
2.3 Begeleid wonen	69
2.4 Jong en oud	75
3. Interne werking	79
3.1 Bestuur en management	81
3.2 Ons personeel	82
3.2 Onze werkomgeving	87
3.4 Communicatie en imago	90
4. Financiën	93

OCMW Gent,
we maken uw weg wijzer

Armoedebestrijding

Armoede is een hardnekkig en complex probleem dat veel verder gaat dan alleen maar een gebrek aan inkomen. Financiële problemen gaan vaak gepaard met andere problemen zoals woonproblemen, fysieke en psychische problemen...

6

OCMW Gent streeft daarom altijd naar een overkoepelende aanpak van armoede op alle levensdomeinen. We beseffen maar al te goed dat we deze taak niet alleen tot een goed einde kunnen brengen. Samenwerking met andere partners is cruciaal om een antwoord te bieden op de uitdagingen op vlak van armoedebestrijding. OCMW treedt daarom niet alleen op als actor, maar ook als regisseur. Dit betekent dat we zoveel mogelijk de krachten bundelen met andere organisaties.

Cel Armoedebestrijding

Deze cel is een doorgedreven samenwerking tussen Stad en OCMW Gent in het kader van de strijd tegen armoede. De cel bestaat uit 5 medewerkers van OCMW en verschillende stadsdiensten.

De cel Armoedebestrijding geeft vorm aan het Gentse armoedebeleid en is hét aanspreekpunt voor stadsdiensten, partners, studenten, serviceclubs of andere besturen.

CEL ARMOEDEBESTRIJDING: NIEUWE UITDAGINGEN VOOR HET ARMOEDEBELEID IN GENT

De cel Armoedebestrijding staat eerst en vooral in voor de coördinatie van de opmaak en de opvolging van de Groeiactieplannen Armoede. De 'Groeiactieplannen' vertellen hoe het Gentse armoedebeleid er concreet zal uitzien voor een afgebakende periode. Ze nemen nieuwe acties op.

Groeiactieplan 2016-2017

In 2016 startte de cel Armoedebestrijding met de uitvoering van het Groeiactieplan 2016-2017 dat focust op de levensdomeinen wonen en sociale relaties & vrije tijd. Zo werd het intersectoraal woonzoekteam, dat een vrijwilligersnetwerk uitbouwt en begeleidt om kwetsbare cliënten te begeleiden in hun zoektocht naar een woning, financieel ondersteund en werd de expertise uit het project 'Dampoort knapT OP!' verder verspreid. De participatie van mensen in armoede aan vrije tijd via de UITPAS stond voorop binnen het levensdomein vrije tijd.

Ook aan de ambities en doelstellingen uit vorige Groeiactieplannen werd verder gewerkt. Er openden 10 bijkomende GentinfoPunten. Hierdoor is er nu in elk welzijnsbureau een GentinfoPunt aanwezig. Vanuit de cel werd er ook meegewerkt aan de Gelijke Kansen Methodiek, een procesbegeleiding bij Stads- en OCMW-diensten met als doel diensten meer aandachtig te maken voor gelijke kansen en armoede bij hun beleid en dienstverlening.

Werelddag van Verzet tegen Armoede

Tenslotte biedt de cel Armoedebestrijding ook ondersteuning aan de Gentse armoedeverenigingen (onder andere via subsidieovereenkomsten) en coördineert ze de Gentse versie van de Werelddag van Verzet tegen Armoede. Om de dag ook bij Gentse leerlingen in de kijker te plaatsen, werd in 2016 een lessenspakket voor leerlingen van 10 tot 14 jaar ontwikkeld rond het thema (kinder) armoede in Gent. Een 400-tal kinderen werd op die manier gesensibiliseerd. Daarnaast werd er vanuit de cel Armoedebestrijding meegewerkt aan diverse lesopdrachten of vormingsmomenten voor studenten uit het hoger onderwijs.

Project- en activiteitenoproep

Om bij de uitvoering van het armoedebelief(splan) te beklemtonen dat armoedebestrijding een verhaal is van heel veel partners in de stad, werd besloten om elke twee jaar een project- en activiteitenoproep te lanceren. Voor 2016 werden volgende projecten weerhouden:

➤ **Kras vzw: samen de kloof 'dichten'**

De doelstelling van het project is creatief in dialoog gaan met mensen in armoede over het thema armoede. Moeilijk bereikbare mensen in armoede worden bijvoorbeeld betrokken in een sociaal-artistisch project

rond poëzie. In samenwerking met een dichter/woordkunstenaar wordt gewerkt naar een poëzie of vertelvoorstelling die kan ingezet worden als vorming en sensibilisering in de Gentse hulpverleningsinstanties, scholen en verenigingen.

➤ **Groep INTRO: vorming 'onderdak'**

Het project 'Onderdak' bestaat uit het organiseren van een vorming van 5 sessies rond het thema wonen, die vier keer worden aangeboden aan mensen in armoede. De deelnemers worden gerekruteerd via bestaande projecten van Groep INTRO en via organisaties die werken met mensen in armoede. In de vormingen komen volgende thema's aan bod: de zoektocht naar een huis, rechten en plichten bij het huren van een huis, budgetteren, kleine klussen, afvalbeheer, gezond wonen/leven, veiligheid...

➤ **Een hart voor vluchtelingen**

Dit project is vooral gericht op het geven van starthulp voor vluchtelingen en het organiseren van buddywerking en workshops. Tijdens ontmoetingsmomenten voor en door vluchtelingen worden ook mensen uit de buurt betrokken, om zo tot een betere integratie te komen.

➤ **Uilenspel vzw: uitbreiding nieuwe wijk en vluchtelingen**

Uilenspel vzw heeft als doel om de kansen van kinderen uit kwetsbare gezinnen te verhogen, via schoolse ondersteuning aan huis. De organisatie breidt met dit project haar werking uit naar een bijkomende wijk in Gent en naar kinderen uit vluchtelingen-gezinnen die in Gent terecht komen. De langdurige begeleiding en vertrouwensband die wordt opgebouwd tussen de Uilenspelvrijwilliger en het gezin stimuleert zowel de ontwikkeling van het kind als de integratie van het vluchtelingengezin in Gent.

➤ **Ella vzw**

Het project zal onderzoek en actie voeren naar de uitdagingen op vlak van mobiliteit waarmee etnische minderheidsvrouwen in Nieuw Gent te kampen hebben. In een eerste stap worden de vervoerspatronen, vervoersmiddelen en knelpunten van de deelnemers opgelijst. Daarna wil Ella vzw concrete oplossingen aanbieden.

“Het OCMW heeft ervoor gezorgd dat ik direct op eigen benen kon staan na mijn scheiding”

Nadia (36) was getrouwd en heeft een kindje van 4 jaar oud. Aangezien ze ervoor koos om thuis te blijven om voor haar kindje te zorgen, had ze geen recht op stempelgeld toen haar man en zij besloten te scheiden.

“Toen mijn man en ik scheidden, ging ik onmiddellijk opnieuw aan de slag. Maar ik werkte met een onregelmatig interimcontract. In de maanden dat ik minder dan het bedrag van het leefloon verdiende, paste het OCMW het verschil bij. Zo kon ik toch direct op eigen benen staan. Intussen vond ik een voltijdse job met meer regelmatige uren, en ben ik volledig onafhankelijk.”

1.1 FINANCIËLE ARMOEDE

Armoede start steeds met financiële armoede. Om basisrechten zoals een degelijk onderdak, voeding, basisgezondheidszorg en vrijetijdsbesteding voor jezelf te verzekeren, heb je een inkomen nodig. Het OCMW ondersteunt veel van deze mensen via financiële hulp.

Een open deur dichtbij

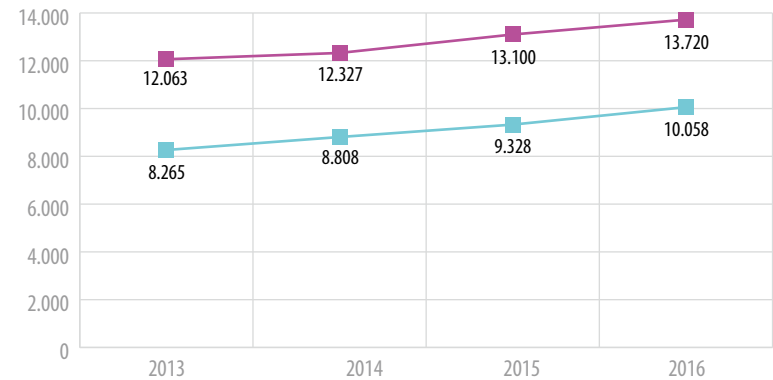
De welzijnsbureaus willen een open huis voor iedereen zijn, waar mensen terecht kunnen met vragen van sociale, administratieve, financiële, psychologische of juridische aard. Ze zijn dus zoveel meer dan enkel loketten waar de cliënten terecht kunnen voor de uitkering van het leefloon.

Bovendien bieden sommige welzijnsbureaus ook toegang tot andere diensten zoals Kind en Gezin, de stedelijke Buurtwerking of het wijkrestaurant. Dat past binnen het streven van de stad Gent en OCMW Gent om een "sociaal huis" te zijn. Dit houdt in dat de burger voor (informatie over) alle sociale dienstverlening op één en dezelfde plaats terecht kan.

- Op 31 december 2016 begeleidden de welzijnsbureaus, en de diensten Thuislozenzorg en Vreemdelingen 8.111 huishoudens. Dit is 8,5 procent van alle huishoudens in Gent (=118.590 huishoudens). Op 31 december 2015 werden 7.657 huishoudens begeleid. Deze diensten boden een integrale hulpverlening aan door begeleiding op meerdere levensdomeinen.
- Daarnaast werden eind 2016 1.947 huishoudens begeleid enkel door één van de thematische diensten van het departement Sociale Dienstverlening. Deze hulpverlening is gericht op een specifiek domein. Dit is 1,6 procent van de Gentse huishoudens. Het gaat hierbij om de diensten Gezondheidszorg, Energiecel, Woningen, Woonbegeleiding, het Opleidings- en Tewerkstellingscentrum, Emancipatorische werking, de Psychologische en de Juridische dienst.

- In totaal boden de diensten van Sociale Dienstverlening op 31 december 2016 aan 10.058 huishoudens hulp. Dit is een toename van 7,8 procent of 730 huishoudens ten opzichte van eind 2015 (9.328 huishoudens).

AANTAL BEGELEIDE HUISHOUDENS DOOR OCMW GENT

- Aantal begeleide huishoudens gedurende 2016
- Aantal begeleide huishoudens gemeten op 31 december 2016 (momentopname)

Verhoudingsgewijs bevonden de meeste gezinnen in hulpverlening zich in volgende wijken (procenten zijn ten opzichte van de bewoners in de wijk):

- Nieuw Gent – UZ: 18,7 procent
- Rabot – Blaisantvest: 18,4 procent
- Muide – Meulestede – Afrikalaan: 15,5 procent
- Watersportbaan – Ekkergerm: 14,3 procent
- Sluizeken – Tolhuis – Ham: 13,6 procent en
- Bloemekenswijk : 13,6 procent

Ook in de stadswijken Brugse Poort - Rooigem en Ledeberg zit meer dan 10 procent van de gezinnen in hulpverlening bij de Sociale Dienst van het OCMW.

Als we kijken naar het aantal begeleide gezinnen in de loop van 2016 (hier gaat het dus niet om een momentopname), dan kunnen we volgende gegevens onderscheiden op basis van gezinstype:

Gezinstypes	2015		2016	
Alleenstaand +18j	8.166	62,30%	8.772	63,94%
Alleenstaand -18j	28	0,20%	37	0,27%
Eenoudergezin - Enkel +18j	483	3,70%	467	3,40%
Eenoudergezin - Met -18j	1.846	14,10%	1.860	13,56%
Samenwonend - Enkel +18j	1.801	13,70%	1.906	13,89%
Samenwonend - Met -18j	2.290	17,50%	2.308	16,82%
Totaal	13.100	100%	13.720	100%

Bij de begeleide huishoudens vormen de alleenstaanden de grootste groep, namelijk meer dan 60 procent. Bij 30 procent van de huishoudens in begeleiding in de loop van 2016 is er minstens één kind jonger dan 18 jaar. De som van de gezinstypes is groter dan het totaal. In het totaal wordt een gezin uniek geteld. Maar in de loop van een jaar wijzigen gezinssituaties vaak.

Aanvullende financiële hulp

In 2016 voerde OCMW Gent een nieuw systeem van aanvullende financiële hulpverlening in. Het nieuw systeem stemt de aanvullende financiële hulp af op de behoeften van de cliënt door rekening te houden met de gezinssituatie, de gezinsinkomsten (zoals kinderbijslag, onderhoudsgelden, loon, huursubsidie of huurpremie...) en de huishuur. Dit betekent dat het bedrag van aanvullende financiële hulp voortaan op maat van elke cliënt wordt berekend.

Het gezinsinkomen wordt met twee bedragen vergeleken. Enerzijds met het referentiebudget in de gezinssituatie. Het referentiebudget berekent hoeveel een persoon (en zijn/haar gezin) nodig heeft om menswaardig te leven. Deze vergelijking is gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek.

Anderzijds wordt het gezinsinkomen ook vergeleken met het gewaarborgd minimum netto-inkomen. Dit bedrag hangt af van de gezinssituatie en is vastgelegd door de Federale Overheid.

- Er werd vorig jaar 1.656.500 euro uitgegeven in de vorm van aanvullende steun ten opzichte van 1.052.000 euro in 2015.
- Het gemiddeld uitbetaald bedrag van aanvullende financiële hulpverlening in het laatste kwartaal van 2016 was 107 euro per gezin (vierde kwartaal 2015: gemiddeld 60 euro per gezin).
- De vergelijking van het aantal uitbetaalden in het vierde kwartaal van 2015 en het vierde kwartaal van 2016, levert een daling op van het aantal uitbetaalden ten opzichte van het aantal uitbetaalden (equivalent) leefloon van 33 procent (2015, Q4) naar 25 procent (2016, Q4).

Bijstand bij schulden

Rondkomen met een minimumuitkering en je financiën op een gezonde manier beheren, is niet altijd makkelijk. Voor veel mensen is rondkomen met een budget dan ook een moeilijke evenwichtsoefening. Eens er toch schulden zijn, dreigt een neerwaartse spiraal.

OCMW Gent biedt schuldhulpverlening aan op maat die erop gericht is zo snel mogelijk tussenbeide te komen. Een kleine schuldenput is sneller weer gedempt. Natuurlijk wordt er ook voor cliënten met grote schulden naar gepaste oplossingen gezocht.

De Juridische dienst ondersteunt binnen het OCMW alle dossiers rond schuldhulpverlening. Voor een nog betere ondersteuning organiseren de juristen van de helpdesk in de verschillende welzijnsbureaus zitdagen voor schuldbemiddeling. Daar leveren ze dan advies aan cliënten en/of maatschappelijk werkers.

- In 2016 volgden de maatschappelijk werkers 2.843 gezinnen in budgetbegeleiding en/of budgetbeheer (2015: 1.913 gezinnen).

Collectieve schuldenregeling

Als de schulden zo hoog zijn opgelopen dat er geen haalbaar afbetalingsplan mogelijk is, stuurt de maatschappelijk werker aan op een collectieve schuldenregeling. Dat is een regeling voor de rechtbank waarbij de inkomsten van de cliënt volledig worden beheerd door een schuldbemiddelaar. De schuldenregeling heeft als voordeel dat het leefgeld van de cliënt wordt verzekerd en dat schuldeisers geen extra stappen meer kunnen ondernemen.

- Sinds 2000 is OCMW Gent al 503 keer aangesteld als schuldbemiddelaar.
- In 2016 heeft de rechtbank OCMW Gent 37 maal aangesteld als schuldbemiddelaar (2015: 25 maal).
- In 2016 zijn er 23 dossiers collectieve schuldenregeling afgesloten en niet langer actief. In 14 dossiers waren alle schulden afbetaald en kon de cliënt met een propere lei herbeginnen. In 2 dossiers werd de collectieve schuldenregeling stopgezet, 1 dossier werd afgesloten door overlijden van de cliënt, in 2 dossiers werd OCMW Gent vervangen als schuldbemiddelaar en in 4 dossiers heeft de rechtbank op vraag van de schuldbemiddelaar een herroeping (= stopzetting) uitgesproken.

Budget in balans

In 2016 kreeg de groepswerking "Opnieuw je eigen centen beheren" de nieuwe naam "Budget in balans". De bijeenkomsten richten zich tot cliënten die in schuldhelpverlening zijn bij OCMW Gent. Ze hebben ook minimale taal- en rekenvaardigheden en willen stappen zetten naar zelfstandig beheer van hun geld. Ze krijgen praktische informatie over hoe je een budgetplan opstelt, hoe je rekeningen bijhoudt, hoe je omgaat met reclame... Doel is de cliënt opnieuw controle te laten krijgen over het beheer van zijn centen.

- Er waren 13 bijeenkomsten waaraan 24 cliënten deelnamen.

Financiële steun

Gentenaars die op eigen benen staan en geen of bijna geen inkomen hebben, kunnen een leefloon krijgen. Vreemdelingen die een asielaanvraag ingediend hebben of ingeschreven zijn in het vreemdelingenregister, ontvangen een equivalent leefloon. De bedragen zijn dezelfde.

Daarnaast verleent het OCMW ook nog andere vormen van financiële hulpverlening, zoals het uitbetalen van een energiepremie, medische hulp, een huurwaarborg...

BEDRAGEN (EQUIVALENT) LEEFLOON IN EURO VOLGENS GEZINSSITUATIE (VANAF 1 JUNI 2016)

	Jaarbasis	Maandbasis
Categorie 1 (samenwonende persoon)	€ 6.939,2	€ 578,3
Categorie 2 (alleenstaande persoon)	€ 10.408,8	€ 867,4
Categorie 3 (persoon die samenwoont met een gezin ten laste met minstens één ongehuwd minderjarig kind)	€ 13.878,4	€ 1.156,5

Financiële steun algemeen

Het aantal cliënten in financiële hulpverlening steeg van 12.267 personen in 2015 naar 12.622 personen in 2016.

Financiële steun verwijst niet alleen naar een leefloon of equivalent leefloon, maar ook naar een tussenkomst in huurprijs, ten laste name van medische kosten...

KORT TOEGELICHT

Recht op Maatschappelijke Integratie

Het OCMW van elke gemeente heeft de opdracht om het recht op maatschappelijke integratie te waarborgen aan iedereen die over onvoldoende bestaansmiddelen beschikt en die aan de voorwaarden van de wet voldoet.

Er moet worden gestreefd naar maximale integratie in en participatie aan het maatschappelijk leven. Daarvoor beschikt het OCMW over drie belangrijke instrumenten:

1. tewerkstelling: een volwaardige job waarop alle regels van het arbeidsrecht van toepassing zijn, inclusief de loonbeschermingsregels
2. een leefloon: een financiële tussenkomst wanneer tewerkstelling niet mogelijk is
3. een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie verbonden aan de toekenning van het leefloon.

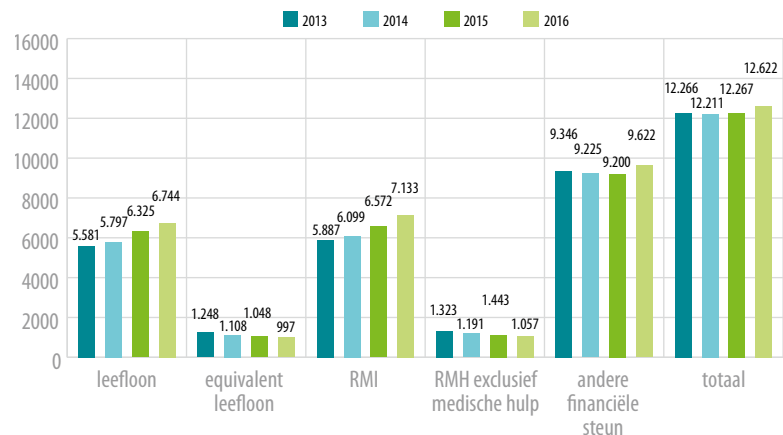
Wat het meest gepaste traject is, wordt altijd in overleg met de cliënt bepaald. In elk geval beschikt de cliënt over een inkomen om van te leven, de bedoeling is om een maximale integratie en sociale participatie te bewerkstelligen.

Recht op Maatschappelijke Hulp

Het recht op maatschappelijke hulp omvat drie grote onderdelen: het equivalent leefloon (= het vroegere levensminimum), een tewerkstelling en/of een tussenkomst in de (dringende) medische hulpverlening.

Enkel de kandidaat-vluchtelingen en de vreemdelingen met een verblijfsvergunning die niet in de bevolkingsregisters staan ingeschreven, hebben recht op financiële steun en tewerkstellingsmaatregelen. Ook mensen zonder papieren hebben recht op (dringende) medische hulpverlening.

FINANCIËLE STEUN 2016

RMI is leefloon + geactiveerd leefloon (sociale tewerkstelling), RMH (exclusief medische hulp) is equivalent leefloon + geactiveerd equivalent leefloon. Vergelijken we het totaal aantal rechthebbenden op financiële steun over de voorbije 4 jaren, zien we weinig schommelingen van 2013 tot 2015, en vanaf 2016 een stijging.

Recht op Maatschappelijke Integratie en Hulp (RMI/RMH)

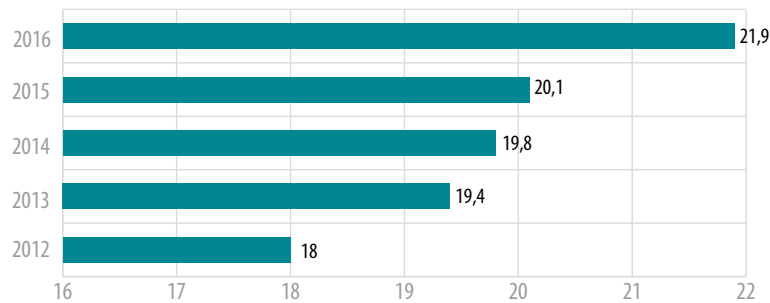
Met RMI-gerechtigden wordt bedoeld de leefloners, inclusief de geactiveerde leefloongerechtigden.

De RMH-gerechtigden zijn de equivalent leefloners, inclusief de geactiveerde equivalent leefloongerechtigden, maar exclusief de medische hulp.

a) Aantal steungerechtigden

Sinds 2012 stijgt het aantal RMI/RMH-gerechtigden per 1.000 inwoners

AANTAL STEUNGERECHTIGDEN PER 1.000 INWONERS (RMI/RMH) - 31 DEC '16

Aantal steungerechtigden per 1.000 inwoners

Deze cijfers zijn een momentopname van telkens de laatste dag van het jaar. Op 31 december 2016 hadden 21,9 op 1.000 Gentenaars recht op financiële steun (2015: 20,1 op 1.000). Als we enkel kijken naar beroepsactieve Gentenaars (= Gentenaars tussen 18 en 65 jaar), dan is dat 33 op 1000 Gentenaars (2015: 30,2 op 1000).

Uitgesplitst per leeftijdsklasse geeft dat volgend beeld voor de beroepsactieve bevolking in Gent.

leeftijdsklassen	RMI/RMH op 1000 Gentenaars				
	31/12/2012	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2016
18-19	87,8	97,7	105,0	97,8	106,0
20-24	47,3	53,6	60,4	59,3	70,2
25-29	22	23,3	25,6	26,5	29,6
30-34	24	27,4	24,8	25,2	27,8
35-49	23,7	25,5	24,9	25,4	27,3
50-64	20,8	20,8	20,5	19,6	21,8

Van de 1.000 Gentenaars met een leeftijd van 18 tot en met 19 hadden 106 personen recht op RMI of RMH (op 31 december 2016). Dat is dus zo'n 10,6 procent van deze bevolkingsgroep. Binnen de beroepsactieve bevolking zien we dus bij jongeren het grootste aandeel mensen met financiële hulp bij OCMW Gent.

b) Kenmerken van unieke cliënten leefloon en equivalent leefloon

Met "leefloners" bedoelen we alle leefloners zonder de geactiveerde leefloongerechtigden (dit zijn leefloners met een art.60 contract, activa, ...). Bij de "equivalent leefloners" (= de vroegere levensminimumgerechtigden) rekenen we alle equivalent leefloners, zonder de geactiveerde equivalent leefloners en de equivalent leefloners die recht hebben op medische hulp.

• Nationaliteit

Meer dan 100 nationaliteiten ontvingen in 2016 een (equivalent) leefloon. De grootste groep heeft de Belgische nationaliteit: 4.212 op een totaal van 7.471 (equivalent) leefloners (= 56,4 procent).

Bij de nieuwe cliënten (mensen die in 2016 voor het eerst een (equivalent) leefloon kregen, heeft ruim 40 procent (43,8 procent) de Belgische nationaliteit. 10,1 procent van de nieuwe cliënten heeft de Syrische nationaliteit. Verder vullen Afghanistan (8,2 procent), Bulgarije (5,3 procent), en Somalië (4,5 procent) de top 5 verder aan.

• Geboorteland

Van de (equivalent) leefloners is de grootste groep geboren buiten de Europese Unie: 3.553 op een totaal van 7.471 (equivalent) leefloners (of 47,6 procent). Van deze groep (equivalent) leefloners is 38,8 procent een nieuwe cliënt.

De top drie van geboortelanden van (equivalent) leefloners zijn België (2.996 personen – 40,1 procent), Afghanistan (421 personen – 5,6 procent) en Bulgarije (377 personen – 5,0 procent).

CEL JONGERENWERKING – SPECIALE AANDACHT VOOR JONGEREN

OCMW Gent biedt maatschappelijk kwetsbare jongeren een kwalitatieve begeleiding via hulpverleners die inhoudelijk gespecialiseerd zijn in het werken met deze doelgroep. De cel Jongerenwerking richt zich specifiek tot 18 – 25-jarigen, met een verleden in bijzondere jeugdzorg of een problematische, onstabiele jeugd, en die nood hebben aan gespecialiseerde hulpverlening.

Via een zeer laagdrempelige, methodische begeleiding werkt de cel aan een intensieve ondersteuning en versterking op alle levensdomeinen. Daarnaast zet ze ook in op de uitbreiding van het netwerk van de jongere, de ontwikkeling van een positief zelfbeeld en de (re)integratie in de maatschappij.

De cel bestaat uit 7 maatschappelijk werkers die verspreid zijn over 6 welzijnsbureaus. Enkel de Brugse Poort en de Bloemekeswijk worden samen opgevolgd. Op die manier krijgen jongeren hulp in hun eigen buurt en wordt de overdracht van kennis en methodiek naar collega's uit het wijkwerk gestimuleerd. Tenslotte zorgen 2 trajectbegeleiders ervoor dat jongeren kunnen doorstromen naar het Opleidings- en Tewerkstellingscentrum en de Emancipatorische Werking.

- Op 31/12/2016 waren er 254 dossiers actief binnen de Jongerenwerking. Doorheen het jaar 2016 behandelde de Jongerenwerking 346 dossiers. Dat is 8,2 procent van alle jongeren die de welzijnsbureaus, dienst vreemdelingen en thuislozenzorg begeleidden (4.237 unieke individuele dossiers).

De hulpverlening bevindt zich vooral op vlak van opleiding/activering, financiële hulp (inkomen/schulden), de woonsituatie en psychosociale/medische hulp.

Geïndividualiseerde projecten naar opleiding/werk

Ook met leefloners jonger dan 25 jaar gaat het OCMW contracten "geïndividualiseerde projecten maatschappelijke integratie" (GPMI) aan. Bedoeling is om de

maatschappelijke integratie van jonge leefloners te bevorderen. In het contract worden een aantal duidelijke afspraken gemaakt waaraan de verschillende partijen zich moeten houden. De jongeren worden aangezet tot het volgen van een opleiding, het voltooien van studies of arbeidsbegeleiding... Het OCMW engageert zich tot begeleiding en financiële steun. Elk contract is op maat van de cliënt.

- De cel Jongerenwerking sloot vorig jaar met 256 jongeren een GPMI af, met afspraken naar opleiding of activering (= 74 procent van het totaal aantal behandelde dossiers).
- 59 jongeren studeren nog momenteel (17 procent). 35 studenten proberen hun secundair onderwijs te voltooien en 2 jongeren doen dit via de examencommissie secundair onderwijs. 15 studenten volgen les aan de hogeschool (26 procent) en 7 jongeren volgen universitaire studies (12 procent).

Inkomen/schulden

- 62 procent van de jongeren ontvangt leefloon (215 jongeren). 21,5 procent ontvangt een loon uit arbeid (77 jongeren), 10 procent heeft een werkloosheidsuitkering (35 jongeren), 4 procent heeft een inkomensvervangende tegemoetkoming (14 jongeren), 2 procent staat op ziekte (7 jongeren of 2 procent) en 2 jongeren staan op invaliditeit (0,5 procent).

Psychosociale/medische hulp

- Bij 43 procent van de dossiers is er sprake van een psychische of psychiatrische problematiek. 29 procent van de jongeren binnen de werking is intern of extern in begeleiding.

Woonsituatie

Jongerenbegeleiding begeleidt veel jongeren die zich in een onstabiele woonsituatie bevinden. Een goede woonsituatie is noodzakelijk en heeft invloed op alle andere levensdomeinen. Het is ook evident dat jongeren zonder vaste woonplaats niet gemakkelijk geactiveerd kunnen worden.

• *Duurtijd steunperiode*

Aantal (equivalent) leefloners in december 2015 opgesplitst naar duurtijd steunperiode	
tot 6 maanden	31,3%
meer dan 6 maanden en minder dan 1 jaar	17,8%
meer dan 1 jaar en minder dan 2 jaar	19,2%
meer dan 2 jaar en minder dan 3 jaar	8,7%
meer dan 3 jaar en minder dan 4 jaar	6,0%
meer dan 4 jaar en minder dan 5 jaar	3,5%
meer dan 5 jaar en minder dan 10 jaar	8,7%
meer dan 10 jaar	4,8%
Totaal	100,0%

Het gaat hierbij om ononderbroken duurtijd voor steun.

• *Geografische kenmerken*

De verhouding van het aantal (equivalent) leefloners ten opzichte van het aantal beroepsactieve Gentenaars bedroeg in 2016 gemiddeld 3,1 procent (2015: 2,8 procent).

In 4 van de 25 Gentse wijken lag het aantal (equivalent) leefloners in verhouding tot het aantal beroepsactieve Gentenaars in die wijk hoger dan 5 procent.

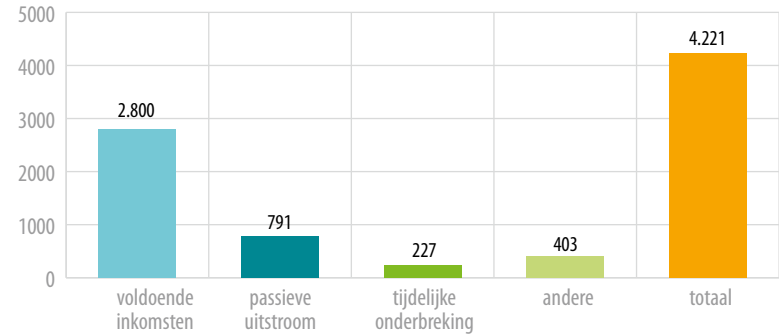
- Nieuw Gent – UZ: 7,1 procent
- Rabot – Blaisantvest: 6,2 procent
- Muide – Meulestede – Afrikalaan: 5,6 procent
- Brugse Poort – Rooigem: 5,4 procent

c) Redenen voor het stopzetten van steun

In 2016 nam het Bijzonder Comité voor de Sociale Dienst 4.221 beslissingen om RMI of RMH stop te zetten (2015: 4.287 beslissingen).

Het gaat hierbij om 3.182 unieke cliënten. Dat wijst erop dat voor een deel van de cliënten de steun meer dan één keer werd stopgezet.

MOTIEF BIJ STOPZETTEN RMI/RMH-STEUN

“Voldoende inkomsten” (66,3 procent) wil zeggen dat de betrokkene een loon of een andere sociale uitkering krijgt. “Passieve uitstroom” (18,7 procent) doet zich voor als de cliënt niet meer in Gent woont, overleden of gedetineerd is. Een “tijdelijke onderbreking” (5,4 procent) kan een verblijf in het buitenland zijn, of een stopzetting art.60 bij onderlinge toestemming. De term “andere” (9,5 procent) bundelt alle andere relevante motieven, waaronder geen medewerking aan sociaal onderzoek, geen normaal studieverloop...

Hulpvragen vanuit de welzijnsbureaus

- Op 31 december 2016 begeleidden de welzijnsbureaus, en de diensten Thuislozenzorg en Vreemdelingen 8.111 huishoudens. Deze diensten boden een integrale hulpverlening aan of begeleiding op meerdere levensdomeinen. Dit is een 8,5 procent van de Gentse huishoudens (118.590 huishoudens);
- Daarnaast werden eind 2016 1.947 huishoudens begeleid enkel door één van de thematische diensten van het departement Sociale Dienstverlening, die hulpverlening bieden op een specifiek domein. Dit is 1,6 procent van de Gentse huishoudens;
- In totaal boden de diensten van Sociale Dienstverlening op 31 december 2016 aan 10.058 huishoudens hulp. Dit is een toename van 7,8 procent of 730 huishoudens ten opzichte van eind 2015 (2015: 9.328 huishoudens);
- Wanneer gekeken wordt naar het volledige jaar 2016 (geen momentopname) dan deden 13.720 Gentse huishoudens een beroep op het OCMW (2015: 13.100 huishoudens).

Bijstand bij schulden

- Sinds 2000 is OCMW Gent al 503 keer aangesteld als schuldbemiddelaar;
- In 2016 heeft de rechtbank OCMW Gent 37 maal aangesteld als schuldbemiddelaar (2015: 25 maal);
- In 2016 zijn er 23 dossiers collectieve schuldenregeling afgesloten en niet langer actief;
- Daarvan waren in 14 dossiers alle schulden afbetaald en kon de cliënt met een propere lei herbeginnen. In 2 dossiers werd de collectieve schuldenregeling stopgezet, 1 dossier werd afgesloten door overlijden van de cliënt, in 2 dossiers werd OCMW Gent vervangen als schuldbemiddelaar en in 4 dossiers werd op vraag van de schuldbemiddelaar een herroeping (= stopzetting) uitgesproken door de rechtbank.

Financiële steun algemeen

- In 2016 kregen 12.622 personen één of andere vorm van financiële steun (2015: 12.267 personen);
- Op 31 december 2016 hadden 21,9 op 1.000 Gentenaars recht op RMI/RMH (2015: 20,1). Als we enkel kijken naar beroepsactieve Gentenaars (= Gentenaars tussen 18 en 65 jaar), dan is dat 33 op 1.000 Gentenaars (2015: 30,2 op 1000);
- Van de 1.000 Gentenaars met een leeftijd van 18 - 19 jaar hadden 106 personen recht op RMI of RMH (op 31 december 2016). Dat is dus zo'n 10,6 procent van deze bevolkingsgroep.

Kenmerken cliënten leefloon en cliënten equivalent leefloon

Nationaliteit

- Meer dan 100 nationaliteiten ontvingen in 2016 een (equivalent) leefloon;
- De grootste groep heeft de Belgische nationaliteit: 4.212 op een totaal van 7.471 (equivalent) leefloners (= 56,4 procent);
- Ook bij de nieuwe cliënten (mensen die in 2016 voor het eerst een (equivalent) leefloon kregen, heeft ruim 40 procent de Belgische nationaliteit. 10,1 procent van de nieuwe cliënten heeft de Syrische nationaliteit. Verder vullen Afghanistan (8,2%), Bulgarije (5,3%) en Somalië (4,5%) de top 5 aan.

Geboorteland

- Van de (equivalent) leefloners is de grootste groep geboren buiten de Europese Unie: 3.553 op een totaal van 7.471 (equivalent) leefloners (of 47,6 procent);
- Van deze groep (equivalent) leefloners is 38,8 procent een nieuwe cliënt;
- 40,1 procent van de (equivalent) leefloners is in België geboren (2.996), 5,6 procent is in Afghanistan geboren (421) en 5 procent is in Bulgarije geboren (377).

Duurtijd steunperiode

- Ongeveer 1/3 heeft ononderbroken minder dan 6 maand recht op een (equivalent) leefloon;
- Ongeveer 1/3 heeft ononderbroken meer dan twee jaar recht op een (equivalent) leefloon.

Geografische kenmerken

- In 4 van de 25 Gentse wijken lag het aantal (equivalent) leefloonders in verhouding tot het aantal beroepsactieve Gentenaars in die wijk hoger dan 5 procent: Nieuw Gent – UZ: 7,1 procent, Rabot – Blaisantvest: 6,2 procent, Muide – Meulestede – Afrikalaan: 5,6 procent, Brugse Poort – Rooigem: 5,4 procent.

Redenen voor stopzetting steun

- In 2016 nam het OCMW 4.221 beslissingen om RMI of RMH stop te zetten (2015: 4.287 beslissingen);
- Het gaat hierbij om 3.182 unieke cliënten. Dat wijst erop dat voor een deel van de cliënten de steun meer dan één keer werd stopgezet. Bij 2.800 cliënten (66,3 procent) werd de steun stopgezet omdat ze voldoende inkomsten hadden, bij 791 (18,7 procent) was er passieve uitstroom (verhuizing, overlijden, detinerings...), voor 227 (5,4 procent) was er een tijdelijke onderbreking (waaronder verblijf in buitenland) en voor 403 cliënten (9,5 procent) was er een andere reden.

WAT KOST HET?

Het totale bedrag aan financiële steun (leefloon, stookoliepremie, medische kosten,...) bedroeg 65,5 miljoen euro (2015: 58 miljoen euro).

Een deel van deze kosten wordt gerecupereerd via subsidies (44,4 miljoen euro) en cliënten (6,2 miljoen euro), waardoor de rekening voor het OCMW 14,9 miljoen euro bedroeg (2015: 12,2 miljoen euro).

In 2016 keerde het OCMW 3,2 miljoen euro aan leefloon voor studenten uit (2015: 3,03 miljoen euro). Op die manier kunnen studenten die het minder breed hebben een opleiding volgen, wat hun kansen op de arbeidsmarkt sterk vergroot.

EEN SOLIDAIR GENT

Tal van Gentenaren willen zich inzetten voor de meest kwetsbaren in onze stad. De website www.solidair.stad.gent bundelt vragen van organisaties die op zoek zijn naar materiaal en helpende handen om de kwetsbaren in onze stad te helpen. Burgers die zich graag willen inzetten voor deze Gentse inwoners kunnen er zich eveneens aanmelden.

Daarnaast voorziet de website een kalender met activiteiten, weetjes, en solidaire verhalen.

Vrijwilligers en sensibilisering

Vrijwilligerspunt Gent is een stedelijke dienstverlening van de Dienst Welzijn en Gelijke Kansen. De dienst biedt begeleiding op maat in de zoektocht naar vrijwilligerswerk in Gent. Op het digitaal platform "Vrijwilligerspunt Gent" krijgen alle Gentse vrijwilligersorganisaties een plek, over alle sectoren heen, ten voordele van alle doelgroepen.

Binnen de werkgroep vrijwilligers en sensibilisering werd gezocht naar versterkte samenwerking met de partners die rond armoedebeleid actief zijn in de stad. Vormingsmomenten voor vrijwilligers en professionals werden bijvoorbeeld opengesteld voor alle partners die werken met kwetsbare Gentenaars.

(Her)starthulp voor kansarmen

De Olijfboom staat in voor gratis starthulp voor kwetsbare Gentenaars die starten of herstarten in Gent, als nieuwkomer, tijdens of na een verblijf in een voorziening (opvanginitiatief, jeugdzorg, gevangenis,

nis, revalidatie, psychiatrie) of na een periode van dak- of thuisloosheid. Bezoekers, met een focus op de meer kwetsbare Gentenaars, komen bij de Olijfboom terecht na doorverwijzing door een partnerorganisatie.

Elk bezoek bij de Olijfboom start met een warm onthaal, een gesprek, een tas koffie. Mensen kunnen langskomen voor kledij, huisraad en kleine meubeltjes.

1.2 KANSARMOEDE

Financiële armoede gaat vaak samen met een tekort aan kansen op verschillende domeinen zoals tewerkstelling, onderwijs en opleiding, gezondheid, wonen... Het zijn problemen die elkaar versterken en ervoor zorgen dat mensen in een vicieuze cirkel van armoede geraken.

Daarom kiest OCMW Gent voor een **integrale aanpak op alle levensdomeinen**. We willen de levensomstandigheden van mensen verbeteren. Daarnaast willen we ook kansarmoede en uitsluiting tegengaan door te werken op alle levensdomeinen: inkomen, wonen, werken en activering, sociale relaties en vrije tijd, fysieke en geestelijke gezondheid.

Taskforce Vluchtelingen

- De in 2015 opgerichte Taskforce Vluchteling versterkte in 2016 bestaande samenwerkingen en richtte ook nieuwe samenwerkingen op. Door het engagement van Gentenaars te verbinden aan dat van professionele organisaties wordt een breed draagvlak en draagkracht gecreëerd voor de opvang en integratie van vluchtelingen.
- De Taskforce gaat uit van het 4 B's principe: bed, bad, brood en begeleiding. Deze gelijktijdige inzet op alle levensdomeinen, gekoppeld aan een grote gedrevenheid van alle partners, zorgt ervoor dat nieuwkomers vanaf dag één maximaal integratie- en participatiekansen krijgen. Hiermee gaat onze stad de uitdagingen aan verbonden aan de vluchtelingen crisis en realiseert ze gelijktijdig doelstellingen uit het armoedebeleidsplan.

“Mijn wooncoach en mijn maatschappelijk werker gaan niet af op mijn verleden.”

Mark (42) woont al bijna vier jaar in een sociaal appartement in de buurt van de Watersportbaan. Zijn droom: ooit zelfstandig fietshersteller worden.

“Ik heb als vrijwilliger in een Fietskeuken aan fietsen gesleuteld en nu volg ik een opleiding in het volwassenenonderwijs. Geef me een wrak en ik maak er een juweeltje van.” *(lacht)*

Mark stelt het goed vandaag. Dat was ooit anders.

“Ik heb lang op straat geleefd en veel problemen gehad. Het was moeilijk om uit dat leven los te komen. Ik heb veel te danken aan enkele OCMW-medewerkers. Mijn wooncoach en mijn maatschappelijk werker gaan niet af op mijn uiterlijk of mijn verleden. Die twee kan ik vertrouwen.”

LEVENSDOMEIN WONEN

Iedereen heeft recht op menswaardig wonen. Dit betekent dat iedereen moet kunnen beschikken over een aangepaste woning, van goede kwaliteit, in een behoorlijke woonomgeving en tegen een betaalbare prijs. Dit blijkt in de praktijk echter niet zo eenvoudig. Een fatsoenlijke, maar betaalbare woning vinden, wordt dan ook steeds moeilijker. Dat geldt voor iedereen, maar in het bijzonder rijzen er problemen bij huisvesting voor kansarmen, lage inkomensgroepen en dak- en thuislozen.

De wijkwerkers verzekeren een integrale begeleiding aan hun cliënt, dus ook rond het aspect wonen. Zo kunnen cliënten bij hun wijkwerker onder andere terecht voor hulp en begeleiding bij huisvestingsproblemen en bemiddeling bij huurachterstal. Voor het huren van een woonst kan tussentijd in borg en eventuele dubbele huishuur worden verleend.

Tenslotte zet OCMW Gent ook in op informatie en advies op vlak van energie en duurzaamheid.

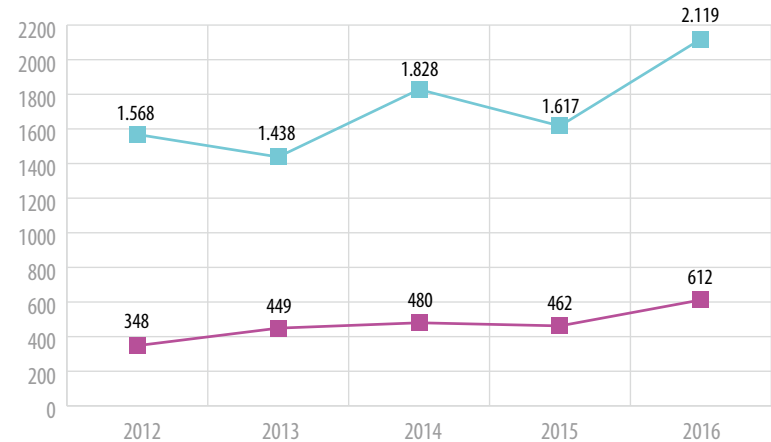
Wonen voor mensen in armoede

In 2015 startte het Sociaal Verhuurkantoor OCMW Gent met een traject naar verzelfstandiging om de verdere uitbouw en groei te faciliteren. Dit traject leidde begin 2016 tot de oprichting van een OCMW-vereniging met de nieuwe naam SVK Gent.

Het patrimonium van het Sociaal Verhuurkantoor breidde de voorbije jaren steeds uit. Het SVK beheerde eind 2016 210 woningen (2015: 167 woningen). Het merendeel zijn woningen die gehuurd worden van private eigenaars.

Het SVK zette ook in 2016 verder in op de kwaliteit van het patrimonium. Op 31 december 2016 beschikte 94,76 procent van deze woningen over een conformiteitsattest (2015: 91,72 procent).

KANDIDAAT HUURDERS SOCIAAL VERHUURKANTOOR OCMW GENT

- Absoluut aantal kandidaathuurders SVK OCMW Gent
- Nieuwe kandidaat huurders SVK OCMW Gent

Zowel het aantal nieuwe kandidaat-huurders als het absoluut kandidaat-huurders blijft stijgen. De kleine terugval in de oneven jaren is te verklaren door de tweejaarlijkse actualisatie van het inschrijvingsregister van de kandidaat-huurders.

SVK Huurbegeleiding

Zodra een huurder intrekt in een woning start een intensieve huurbegeleiding. Deze begeleiding gaat uit van een integrale benadering van de huurder met aandacht voor alle levensdomeinen. De focus ligt dus zowel op het algemeen welzijn van de huurder als op zijn huisvesting.

In de beginfase van de hulpverlening worden voornamelijk praktische zaken opgenomen zoals opzeg vorige huur, vrijgave vorige huurwaarborg, hulp bij de zoektocht naar meubelen en huishoudelijke toestellen, plannen verhuis, zoeken van nieuwe school voor kinderen, integratie in de buurt, betaling van de huur... Om de woonzekerheid op langere termijn te kunnen garanderen is het echter vaak nodig op diverse levensdomeinen ondersteuning te bieden. De huurbegeleiding vindt steeds plaats in nauwe samenwerking met andere interne en externe hulpverleners en gespecialiseerde diensten waardoor een ruim en kwalitatief hulpverleningsaanbod kan worden aangeboden.

- In totaal begeleidden de huurbegeleiders 261 alleenstaanden en gezinnen in 2016

Bemiddeling bij huurachterstand huurders sociale woning

De dienst Woonbegeleiding is voor de vijf sociale huisvestingsmaatschappijen (WoninGent, Volkshaard, Gentse Haard, ABC en Merelbeekse Sociale Woningen) het centrale aanspreekpunt van zodra hun huurders minimum één maand huurachterstal hebben.

Het OCMW begeleidt deze huurders om via een afbetalingsplan de

huurachterstal weg te werken. Als de huurder de huurachterstal niet binnen de zes maanden kan afbetalen, kan het OCMW de huurschuld ten laste nemen. Dat wordt dan gekoppeld aan een resultaatsverbintenis, waarbij via de nodige begeleiding een herhaling van huurachterstal en dreigende uithuiszetting voorkomen wordt. Op termijn moet de huurder de ten laste genomen schuld aan het OCMW terugbetalen. Zolang het OCMW tussenbeide komt, ondernemen de sociale huisvestingsmaatschappijen geen gerechtelijke stappen.

- In 2016 stuurden de sociale huisvestingsmaatschappijen 2.253 personen met een huurachterstal naar het OCMW door (2015: 2.822 personen).
- In 759 gevallen ging het over sociale huurders die al in begeleiding waren bij het OCMW (2015: 905 gevallen). In de andere gevallen nam de dienst Woonbemiddeling initiatief voor bemiddeling.

Dreigt een huurprobleem toch te escaleren en wordt er een gerechtelijke procedure tot een uithuiszetting opgestart, dan bemiddelt Woonbegeleiding tussen alle betrokkenen om te vermijden dat het zo ver komt.

- In 2016 werd de dienst Woonbemiddeling in kennis gesteld van 687 meldingen betreffende procedures tot uithuiszettingen (684 meldingen in 2015). In 37 procent van deze meldingen ging het om cliënten die al door het OCMW gevolgd werden. Hun wijkwerker volgde daarom het dossier verder op. In de andere gevallen bemiddelde de dienst Woonbemiddeling.

Wonen voor dak- en thuislozen

Iedere Gentse dakloze kan bij OCMW Gent terecht voor hulp- en dienstverlening. Naast een leefloon kunnen dak- en thuislozen ook nog andere financiële hulp krijgen zoals een huurwaarborg, een tussenkomst in ziekenfondsbijdrage, een tussenkomst in medisch-farmaceutische kosten...

Bovendien kunnen daklozen, die een woonst vinden, via het OCMW een installatiepremie aanvragen. Dit is een éénmalige financiële tegemoetkoming van 1.156,53 EUR die iemand in staat stelt om zijn woning in te richten.

- In 2016 werden 460 installatiepremies leefloon toegekend (2015: 238 installatiepremies). Deze stijging van 96 procent is te verklaren door de instroom van vluchtelingen die recht hadden op deze premie.

Hulpvragen voor daklozen

Alle hulpaanvragen van structurele daklozen vanuit OCMW-diensten of residentiële opvangcentra komen bij Thuislozenzorg terecht. Thuislozenzorg probeert in samenwerking met alle hulpverleners op het terrein een omvattende oplossing te vinden. De maatschappelijk werker van Thuislozenzorg fungeert vaak als spilfiguur bij het overleg tussen de verschillende actoren.

Niet-structurele daklozen (mensen die door een plotse gebeurtenis dakloos zijn geworden, vb. plotse tegenslag, echtscheiding...) worden opgevolgd binnen de reguliere welzijnswerking van het OCMW.

- In 2016 ontving Thuislozenzorg 373 hulpvragen vanuit de opvangcentra en de eigen OCMW-onthaaldiensten (2015: 459 hulpvragen). Deze daling is voornamelijk te verklaren vanuit het sterk gedaald aantal schriftelijke aanvragen vanuit de residentiële opvangcentra (238 aanvragen in 2016 tegenover 332 aanvragen in 2015). Het aantal hulpvragen dat Thuislozenzorg in 2016 bereikte vanuit de eigen OCMW-onthaaldiensten steeg licht: van 126 in 2015 naar 135 in 2016.
- 202 aanvragen kwamen van personen die nog niet gekend waren bij het OCMW, of die geen actief dossier hadden op het ogenblik van de aanvraag (2015: 258 aanvragen).
- Het aantal dossiers dat in 2016 door Thuislozenzorg werd behandeld blijft stabiel ten opzichte van het voorbije jaar: gemiddeld werden er 387 sociale dossiers opgevolgd binnen Thuislozenzorg in 2016 ten opzichte van 386 sociale dossiers in 2015.

VINDPLAATSGERICHT WERKEN

Soms vinden dak- en thuislozen de weg naar het OCMW niet. Daarom gaan maatschappelijk werkers van de Thuislozenzorg zelf op zoek naar mensen die hulp kunnen gebruiken. Dit heet outreachende hulpverlening.

Deze werking heeft enerzijds tot doel het vertrouwen te winnen van mensen om hen zo terug in contact te brengen met hulpverlening. Anderzijds zijn de maatschappelijk werkers ook op pad om concrete hulp te verlenen.

Wanneer de maatschappelijk werkers bijvoorbeeld merken dat iemand dreigt zijn inkomen te verliezen door een schrapping uit het bevolkingsregister, brengen ze dit in orde op maat van de cliënt. Dit kan zijn de cliënt begeleiden naar een onthaal, of de juiste documenten ter plaatse brengen ter ondertekening om zo het adres in orde te brengen.

De maatschappelijk werkers gaan wekelijks langs op enkele vaste plaatsen, zoals de nachtopvang, het station Gent Sint-Pieters, Villa Voortman, Huize Triest,...

- In 2016 werden zo 237 contacten gelegd met mensen die nog geen dossier hadden bij het OCMW (2015: 343 contacten)

Versnelde toewijzing van sociale woning voor daklozen, jongeren uit de bijzondere jeugdzorg en personen met psychische moeilijkheden.

OCMW Gent, in samenwerking met de Gentse sociale huisvestingsmaatschappijen, voorziet in een aantal huurcontracten speciaal voor daklozen, jongeren uit de bijzondere jeugdzorg en personen met psychische moeilijkheden.

- Het aantal effectieve huurcontracten voorbehouden voor deze doelgroepen werd sinds 2014 vastgelegd op 59.
- Voor het jaar 2016 ontving dienst Wonen 106 nieuwe aanvragen voor een versnelde toewijs van een sociale woning (2015: 64 aan-

vragen). Daarvan werden er 20 geannuleerd, 9 aanvragen voldeden niet aan de voorwaarden.

- 77 aanvragen werden verwerkt; 59 aanvragen werden doorgestuurd in 2016, 18 aanvragen werden op de wachtlijst voor 2017 geplaatst.
- Op 31 december 2016 werden er 54 effectieve huurcontracten afgesloten voor de aanvragen die in 2016 werden doorgestuurd.

Wooncoaching

De dienst Wooncoaching biedt via woonbegeleiding een structurele oplossing aan cliënten voor hun problematische huisvestings situatie. Een thuis hebben is meer dan alleen een woonprobleem. Het heeft ook te maken met het uitbouwen van sociale netwerken, gezondheid, een zinvolle tijdsbesteding ... Deze sociale activering kan op termijn leiden tot een opleiding of tewerkstelling.

24 De prioritaire doelgroep zijn daklozen die via een versnelde toewijzing een sociale woning kregen. In 2016 werden voor deze prioritaire doelgroep 121 intensieve woonbegeleidingen opgenomen. Naast deze doelgroep begeleidde Wooncoaching eveneens 59 huurders op vraag van de huisvestingsmaatschappij of op vraag van de begeleidende maatschappelijk werker. Wooncoaching staat tenslotte ook in voor de begeleiding van 26 huurders in bijzondere projecten (Ankerkracht, Integrale wooncoaching en Fedasil wooncoaching).

- In 2016 begeleidde de wooncoaches 325 alleenstaanden en gezinnen in 2016.

Nachtopvang daklozen

Verschillende partners in Gent zorgen het hele jaar door voor een zo goed mogelijke hulp- en dienstverlening aan dak- en thuislozen. Zo is er onder meer een werkgroep die alles in goede banen leidt voor wat betreft nachtopvang, met vertegenwoordigers van het OCMW, de stad Gent, het Centrum Algemeen Welzijnswerk Oost-Vlaanderen (CAW) en Huize Triest – Gemeenschapshuis Tabor.

Armoedebestrijding | Kansarmoede | Wonen

Voor de winterperiode 2015-2016 werd er een bijkomende winternachtopvang van veertig extra bedden in de voormalige site 2 van het AZ Jan Palfijn (Koningin Fabiolaanlaan 57, 9000 Gent) voorzien. Die opvang kwam bovenop de bestaande capaciteit van 65 nachtopvangbedden die het hele jaar door beschikbaar zijn in Nieuwland (40 bedden) en Huize Triest - Gemeenschapshuis Tabor (25 bedden). Dit maakte een totaal van 105 bedden om de winterperiode te overbruggen.

Voor de winterperiode 2016 – 2017 kon er niet langer gebruik worden gemaakt van de locatie op de Koningin Fabiolalaan. De Stad stelde een deel van de gebouwen van de voormalige Gezondheidsdienst aan de Baudelokaai hiervoor ter beschikking aan OCMW Gent.

De Baai

Alleenstaande, structureel thuisloze 45+’ers die niet langer in staat zijn om zelfstandig te wonen, omwille van beperkingen op psychosociaal vlak, kunnen definitief terecht in De Baai. Kandidaat-bewoners doorlopen een hele toelatingsprocedure, waaronder een gesprek met de Psychologische dienst. De selectievoorwaarden zijn streng. Een goede inschatting van de kandidaat-bewoner is belangrijk om de stabiliteit en leefbaarheid van de bewonersgroep te garanderen.

De Baai beschikt over 32 kamers.

- In 2016 ontving De Baai 18 aanvragen, wat een aanzienlijke daling (53 procent) betekent ten opzichte van de 34 aanvragen in 2015.
- De leeftijd van de bewoners varieert tussen 49 jaar en 75 jaar, met een gemiddelde leeftijd van 62 jaar.

Wonen bij nood

In geval van nood, zoals bij een ontploffing of een brand, kunnen bewoners van Gent voor maximum vier maanden (termijn kan onder voorwaarden éénmalig verlengd worden met 4 maanden) in één van de 25 noodwoningen van het OCMW terecht. In die tijd gaat de dienst Wonen samen met de getroffen personen op zoek naar een nieuwe woning.

- In 2016 verbleven 55 gezinnen in een noodwoning, in totaal werden 131 personen opgevangen (2015: 43 gezinnen). In de meeste gevallen (38) ging het om mensen die hun woning na brand moesten verlaten. 12 gezinnen stonden op straat nadat hun woning onbewoonbaar werd verklaard op grond van artikel 135 Nieuwe Gemeentewet.
- Voor 34 alleenstaanden en gezinnen werd in 2016 zelf nog een oplossing gevonden.

Energie: begeleiding en financiële hulp

Water, gas en elektriciteit zijn niet meer uit ons leven weg te denken. Het stijgende belang van energie vertaalt zich in een steeds vrijere energiemarkt. Maar doordat deze markt steeds complexer wordt, vergroot ook de kans dat mensen de boot missen.

Daarom investeert de Energiecel van OCMW Gent vooral in preventieve maatregelen om cliënten uit de schulden te houden en in intensieve begeleiding van cliënten die al schulden hebben.

Energie en schulden

Wie energieschulden heeft, kan bij het OCMW aankloppen. Het OCMW kan de schulden dan ten laste nemen. Deze hulp is echter niet vrijblijvend. De aanvrager moet een verbintenis ondertekenen waarin hij/zij zich ertoe verbindt toekomstige energiefacturen op tijd te betalen en een actieve (langdurige) begeleiding van de Energiecel te aanvaarden. Daarbij streeft de Energiecel naar een gedeelde verantwoordelijkheid tussen de dienst en de cliënt.

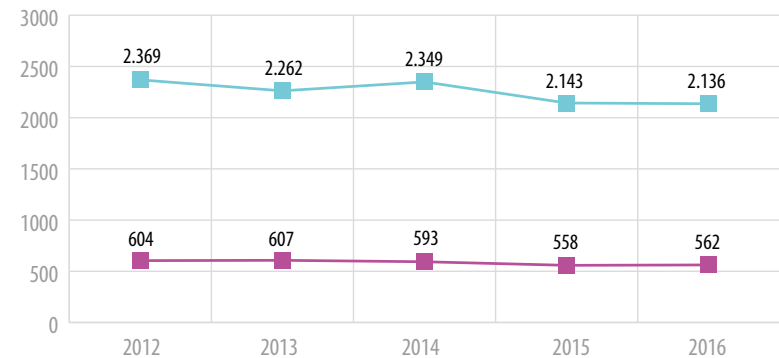
- Het OCMW nam vorig jaar in 27 dossiers op vlak van water schulden ten laste voor een totaal bedrag van 18.280 euro.
- In 67 dossiers op vlak van gas en elektriciteit nam het OCMW schulden ten laste voor een totaal bedrag van 59.814 euro.

Lokale Adviescommissie

Iedereen heeft recht op een minimale levering van water, gas en elektriciteit. Daarom is in iedere Vlaamse gemeente een Lokale Adviescommissie (LAC) opgericht waarin afgevaardigden van het OCMW en de verschillende energieleveranciers samen zetelen. De energieleverancier kan enkel overgaan tot afsluiting van de voorziening nadat de Lokale Adviescommissie dit heeft geadviseerd.

Het OCMW verdedigt in de commissie de belangen van de cliënt. Wanneer de energieleverancier de minimale levering van energie wil stoppen, voert een maatschappelijk werker van OCMW Gent een onafhankelijk sociaal en financieel onderzoek uit en doet huisbezoeken om uit te maken of de abonnee niet wil of niet kan betalen en of er hulp kan en moet geboden worden. Alleen als de cliënt niet wil betalen en geen enkele hulp aanvaardt, wordt alle energie afgesloten (behalve tijdens de winter).

DOSSIERS BEHANDELD VOOR DE LAC'S

■ Behandelde dossiers voor LAC Eandis (gas en elektriciteit)

■ Behandelde dossiers voor LAC Farys (water)

In 2016 sloot Eandis voor gas en elektriciteit 126 keer af (113 keer in 2015). Farys sloot in 2016 68 mensen af van water (tegenover 106 afsluitingen in 2015).

ENERGIEZUINIGER WONEN, OOK VOOR KWETSBARE GROEPEN

Een (huur)woning energiezuinig maken is niet altijd gemakkelijk voor kwetsbare groepen, zoals kansarmen of senioren. Minder energie verbruiken, draagt nochtans bij tot een betere levenskwaliteit, lagere energiefacturen en is dus structurele armoedebestrijding.

Daarom voorzien de Stad Gent, OCMW Gent en vzw REGent een reeks van maatregelen die het ook voor deze groep mogelijk maken om hun energieverbruik, en dus ook hun energiefactuur, naar beneden te halen.

Energiesnoeiërs

Ook de uitvoering van de energiebesparende maatregelen in huis kleurt sociaal. OCMW heeft een leerwerkplek van "energiesnoeiërs" die werken uitvoeren in woningen. Denk daarbij aan isolatie van daken, isoleren van verwarmingsbuizen, tochtstrips, de installatie van spaardoucheknoppen en spaarlampen. Deze mensen volgen allemaal een sociaal tewerkstellingstraject. Ze worden opgeleid, lopen stage en worden zo klaargestoomd voor een job op de arbeidsmarkt.

Resultaten:

Deze resultaten werden behaald in 2016:

- Energiescans: OCMW Gent verwees 967 personen door naar vzw REGent, voor een gratis energiescan. Dit is een snelle doorlichting van de woning die een beeld geeft van de energiesituatie en welke vormen van energiebesparing mogelijk zijn (huishoudtoestellen, verlichting, verwarming, isolatie en energiezuinig gedrag).
- Tussenkomen voor energiebesparende maatregelen: op basis van onder andere de energiescan door vzw REGent kregen 604 Gentenaars een OCMW-tussenkomen voor een energiebesparende maatregel, zoals energiezuinige huishoudtoestellen of dakisolatie.

- Vlaamse energielening: vzw REGent biedt leningen aan om energiebesparende ingrepen in woningen te financieren. De intrest bedraagt 2 procent en is voor mensen in kwetsbare situaties 0 procent. De Energiecel van OCMW Gent voerde in 2016 een sociaal en financieel onderzoek bij 24 aanvragers en verleende een positief advies.
- Steun Energiecel OCMW: bij elke vorm van hulp (stookoliepremie, energieschulden ten laste nemen, budgetmeters) motiveren de maatschappelijk werkers de mensen om energie- en waterscans te laten uitvoeren en energiebesparende maatregelen te nemen. OCMW Gent ontving 1.305 aanvragen voor een stookoliepremie verspreid over 531 huishoudens. 994 gezinnen ontvingen in 2016 een premie voor budgetmeter gas.

Budgetmeter

Wie wordt afgesloten van gas of elektriciteit zit niet noodzakelijk zonder stroom. Via de budgetmeter kan voor een bepaald bedrag nieuwe stroom of gas opgeladen worden.

- Het aantal budgetmeters in Gent blijft stijgen; op 31 december 2016 waren er 9.384 budgetmeters elektriciteit (eind 2015: 9.088 budgetmeters elektriciteit). Daarvan waren er 3.136 geactiveerd.
- Op 31 december 2016 waren er 5.116 budgetmeters gas (eind 2015: 4.778 budgetmeters gas). Daarvan waren er 2.439 geactiveerd.

Voor de budgetmeter gas is er een speciale regeling. Om de gastoevoer tijdens koude wintermaanden te verzekeren, kunnen cliënten die hun gas via de budgetmeter betalen en die aan bepaalde voorwaarden voldoen, een tussenkomst aanvragen. In 2016 liep deze regeling van 1 januari 2016 tot en met 31 maart 2016 en van 1 november 2016 tot eind december 2016. De premie varieerde tussen 35,32 euro en 103,32 euro per maand. Het bedrag hangt af van 2 parameters: type woning van de cliënt en het al dan niet recht hebben op sociaal tarief. OCMW Gent kan de kosten voor deze premies voor 70 procent recupereren bij Eandis.

- In de totale winterperiode in 2016 van vorig jaar meldden 994 gezinnen (681 in 2015) zich aan bij de Energiecel om de premie voor budgetmeter gas te ontvangen, dat is 46 procent meer dan vorig jaar.

Tussenkomst bij stookolie- en brandstofkosten

Huishoudens met een verhoogd recht op de ziekteverzekering, huishoudens met een laag inkomen en personen met een formele schuldenlast komen voor een federale stookoliepremie in aanmerking. Kandidaten moeten deze verwarmingstoelage bij het OCMW in hun gemeente aanvragen. Twee maatschappelijk werkers houden hiervoor vaste zitdagen in de welzijnsbureaus, en buurt- dienstencentra in heel Gent.

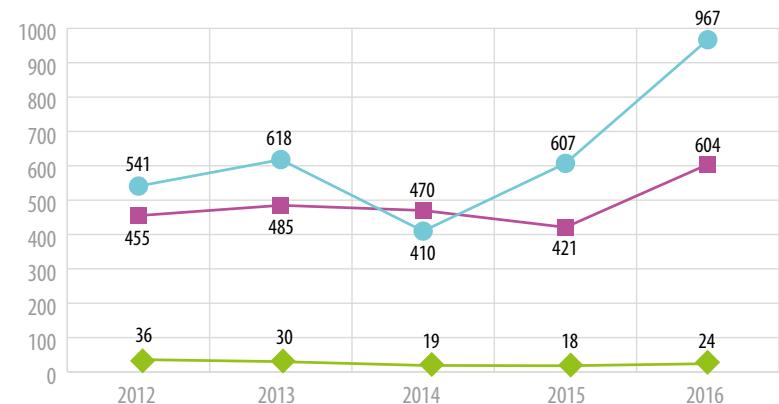
- De Energiecel ontving in 2016 1.305 aanvragen voor een stookoliepremie, verspreid over 531 gezinnen. Tegenover 2015 is dat een status quo (1.305 aanvragen).
- 531 personen kregen effectief een premie, voor een totaal bedrag van 75.043 euro (2015: 81.907 euro).

OCMW Gent kwam ook in 2016 tussen in brandstofkosten. Opnieuw hangt de financiële hulp samen met een verbintenis. Het OCMW neemt de betaling van 1.000 liter brandstof alleen op zich als de cliënt belooft om de voorafbetalingen voor een volgende levering maandelijks correct uit te voeren. Leeft de cliënt die afspraak niet na, dan moet het ten laste genomen bedrag terugbetaald worden aan OCMW Gent.

- 5 cliënten ontvingen een tussenkomst voor 1.000 liter brandstof (2015: 4 cliënten).
- Samen met de lopende dossiers verrichtten momenteel 13 personen voorafbetalingen op hun rekening budgetbeheer (15 in 2015).

Samen duurzaam

ENERGIESCANS VZW REGENT

- Aantal energiescans op vraag van OCMW Gent
- Aantal tussenkomsten voor een energiebesparende maatregel
- ◆ Aantal toegekende renteloze leningen voor energiebesparende werkzaamheden

In 2016 verwees OCMW Gent een recordaantal mensen door naar REgent voor een energiescan (967 dossiers). Met 604 tussenkomsten voor energiebesparende maatregelen werd ook het hoogste cijfer bereikt in de afgelopen vijf jaar. Dit is het gevolg van extra inspanningen van de Energiecel en een versterkte samenwerking met REgent.

Wonen voor mensen in armoede

- Het Sociaal Verhuurkantoor (SVK) Gent beheerde eind 2016 210 woningen (2015: 167 woningen);
- 46 nieuwe woningen werden in huur genomen (2015: 57 woningen), 3 woningen gingen uit huur (2015: 4 woningen);
- Eind 2016 telde het inschrijvingsregister 2.119 actieve kandidaat-huurders (2015: 1.617 kandidaat-huurders), in totaal waren er 612 nieuwe inschrijvingen (2015: 462 nieuwe inschrijvingen);
- In 2016 werden er 52 woongelegenheden toegewezen (2015: 73 woongelegenheden).

Wonen in nood

- OCMW Gent heeft 25 noodwoningen voor Gentenaars die door rampspoed worden getroffen;
- In 2016 waren er in totaal 55 bewoningen van een noodwoning (2015: 43 bewoningen);
- 34 situaties werden opgelost (2015: 26 situaties).

Wonen voor dak- en thuislozen

- In 2016 werden 460 installatiepremies toegekend van 1.156,53 euro (2015: 238 installatiepremies). Dat is een stijging van 96 procent;
- De Gentse sociale huisvestingsmaatschappijen verbonden er zich toe om 59 huurcontracten via een versnelde procedure aan daklozen toe te kennen (2015: 59 huurcontracten);
- De dienst Wooncoaching ontving hiervoor 44 aanvragen (2015: 55 aanvragen). Daarnaast waren er nog 15 lopende aanvragen die werden overgedragen uit 2015;
- Eind 2016 werden er 54 effectieve huurcontracten afgesloten voor de aanvragen die in 2016 werden doorgestuurd en 18 aanvragen werden op de wachtlijst van 2017 geplaatst.

De Baai

- De Baai ontving in 2016 18 aanvragen voor een opname (2015: 34 aanvragen);
- 0 aanvragen werden afgekeurd, 2 goedgekeurd, 7 geannuleerd en 9 aanvragen zijn nog lopende;
- De leeftijd van de bewoners varieert tussen 49 jaar en 75 jaar, met een gemiddelde leeftijd van 62 jaar.

Wooncoaching en -bemiddeling

Wooncoaching

- Wooncoaching begeleidde in 2016 226 sociale huurders (2015: 202 huurders);
- Naast de prioritaire doelgroep van daklozen (121 dossiers) begeleidde wooncoaching eveneens 59 huurders op vraag van de huisvestingsmaatschappij of op vraag van de begeleidende maatschappelijk werker, en van 26 huurders in bijzondere projecten (Ankerkracht, Integrale wooncoaching en Fedasil wooncoaching).

Bemiddeling

- In 2016 stuurden de sociale huisvestingsmaatschappijen 2.253 personen met een huurachterstal van minimaal één maand naar OCMW Gent door (2015: 2.822 personen);
- 759 huurders waren al in begeleiding bij het OCMW;
- In 2016 werden 687 meldingen voor procedures tot uithuiszetting ontvangen (2015: 684 meldingen).

WAT KOST HET?

De verleende steun voor borgen huishuur, bankwaarborgen en zekerheidstellingen bedroeg in 2016 930.256 euro (2015: 751.563 euro). Dit bedrag wordt bijna volledig teruggevorderd van de cliënten. De stijging is het gevolg van een stijging in het aantal huurwaarborgen.

De zuivere tegemoetkoming in huishuur bedroeg in 2016 296.518 euro. Daarvan werd 117.563 euro teruggevorderd, of 40 procent.

In 2016 is het SVK Gent verzelfstandigd waardoor de verhuur-opbrengsten niet langer voor OCMW Gent zijn. In 2016 bracht het verhuren van woningen binnen OCMW en SVK Gent 864.015 euro op (2015: 536.362 euro). Deze sterke stijging is hoofdzakelijk het gevolg van de overname van een deel van het Woonfonds patrimonium.

De opbrengsten van de noodwoningen bedroegen in 2016 63.633 euro (2015: 36.570 euro). De verhuringen en verpachtingen (SVK, De Baai, seniorenflats...) brachten in 2016 in totaal 2.181.168 euro (2015: 1.707.545 euro) op.

Energie

De steun voor de energiekosten (meestal gas en elektriciteit) ging van 1.159.476 euro in 2015 naar 1.035.598 euro in 2016.

“Nog twee jaar te gaan en ik heb mijn kokdiploma te pakken.”

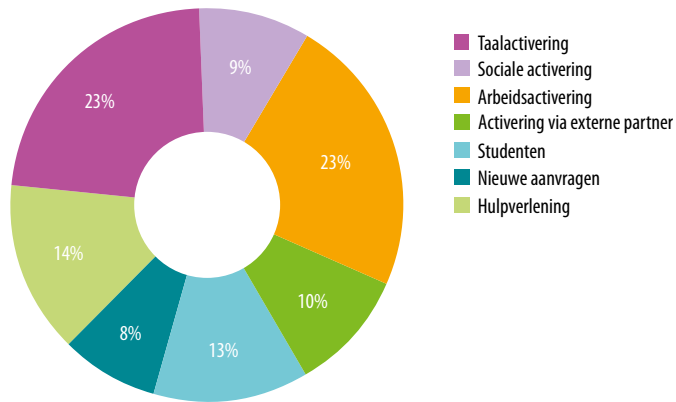
Steven is 26 jaar en heeft altijd al een boon voor koken gehad. Met veel motivatie en een beetje steun van het OCMW werkt hij nu aan zijn toekomst. Als het van hem afhangt, zal die zich ergens in een keuken afspelen. “Ik heb al drie jaar in de horeca gewerkt – opdienen in een feestzaal. Met de hulp van het OCMW ben ik nu op weg om een diploma te halen. Het begon met een basisopleiding in de keuken op het Anseeleplein en ik werk nu met een artikel 60-contract in de keuken van Campus Prins Filip in de Jubileumlaan. 's Avonds volg ik een kokopleiding in het volwassenenonderwijs. Op dit moment zit ik in de module koude keuken. Daarna nog vier modules van een half jaar te gaan, en ik heb mijn diploma te pakken!”

LEVENSDOMEIN WERKEN EN ACTIVERING

“Activering” betekent dat mensen uit een sociaal isolement worden gehaald en worden aangemoedigd om “actief” deel te nemen aan het maatschappelijk leven. OCMW Gent onderscheidt zes niveaus van activering op de activeringsladder. Elke cliënt wordt op een bepaalde trede geplaatst. Doel is de cliënt te laten doorstromen naar de voor hem/haar hoogst haalbare trede op de ladder. Dat kan, in het beste geval, een job op de reguliere arbeidsmarkt zijn. Maar wie door een veelheid van problemen (niet onmiddellijk) aan een job geraakt, moet ook geholpen worden. Voor die mensen kan een talencursus, vrijwilligerswerk of een sociaal werkproject een oplossing bieden.

ACTIVERINGSLADDER OCMW GENT

Deze grafiek werd gebaseerd op inschattingen en cijfers van december 2016. Op dat moment ontvingen er 5.194 cliënten RMI of RMH. Voor 8 procent van de cliënten geldt dat er pas onlangs (= minder dan vier maanden geleden) een nieuw dossier geopend werd. De maatschappelijk werker is nog bezig met het sociaal onderzoek.

Elke trap op de activeringsladder omvat een specifieke aanpak, met instrumenten op maat van de cliënt. Activering van cliënten is ook nooit de opdracht van één enkele dienst apart, maar van verschillende OCMW-diensten en externe partners samen, zoals het Opleidings- en Tewerkstellingscentrum, de Psychologische dienst, de Juridische dienst, de VDAB, het Huis van het Nederlands...

23 procent (1.199 cliënten) bevindt zich op de trap van arbeidsactivering, 9 procent (454 cliënten) op de trap sociale activering en 13 procent (701 cliënten) zijn studenten. Minstens 23 procent van de cliënten bevindt zich op de trap taalactivering, maar we vermoeden dat dit een onderschatting is van de cijfers aangezien de database niet up-to-date is in 2016 wegens een wijziging in het registratiesysteem.

Psychologische ondersteuning bij activering

Wie iets om handen heeft, zoals werk, een studie of een hobby, voelt zich vaak beter. Daarom hebben de psychologen veel aandacht voor activering als instrument om cliënten te helpen. In samenspraak met de cliënt zoeken ze samen naar een bezigheid. Tegelijkertijd pakken de psychologen de problemen aan die deelname aan het maatschappelijk leven belemmeren, zoals depressie, psychose, partnerproblemen...

- Bij 58 procent van 1.196 begeleidingen in 2016 was activering een thema in de begeleiding.
- Andere thema's bij de psychologische begeleiding waren bijvoorbeeld zelfbeeld/identiteit (62 procent), psycho-educatie (59 procent), opvoedingsproblemen (29 procent), copingvaardigheden (59 procent)...

De psychologen begeleiden de cliënten op vlak van activering. De cliënten worden elk op een trap van de activeringsladder geplaatst, waarna de psychologen inschatten welke trap bereikt kan worden na de begeleiding.

ACTIVERING JONGE STEUNGERECHTIGDEN

De dienst Activering, die steungerechtigden begeleidt naar een opleiding of (sociale) tewerkstelling, heeft extra aandacht voor jongeren. In 2016 volgde de dienst Activering in totaal 3.037 cliënten op (2015: 2.951 cliënten). 703 van deze cliënten waren jonger dan 25 jaar (23,2 procent, 2015: 25 procent). Van deze 703 jongeren was ongeveer de helft Belg met een Belgische achtergrond (51,1%).

Werkloosheid en armoede bij jongeren staan vooraan op de agenda van OCMW Gent. Daarom investeert de dienst Activering veel energie om voor deze cliënten oplossingen op maat te vinden. Daarbij wordt er gefocust op initiatieven die ongekwalificeerde uitstroom uit het onderwijs tegengaan. Een diploma behalen is namelijk nog altijd één van de basisvereisten voor een job, om zo een basisinkomen te verzekeren.

Enkele voorbeelden

- Een halftijds psycholoog van OCMW Gent werkt samen met 't Steunpunt, een initiatief van vzw TOPpunt, om vroegtijdig schoolverlaten tegen te gaan. 't Steunpunt biedt samen met het Centrum voor Leerlingenbegeleiding zorg op maat aan voor leerlingen waarvan de schoolloopbaan in het gedrang komt. Ze creëren een sterk netwerk voor een integraal spijbelbeleid en signaleren vaststellingen uit het werkveld naar het beleid.
- Daarnaast subsidieert OCMW Gent een trajectbegeleider onderwijs bij vzw Jong. Deze begeleider ondersteunt jongeren, kinderen en gezinnen om ervoor te zorgen dat ze een diploma behalen.
- Samen met de departementen Onderwijs en Werk van de Stad Gent en de VDAB steunt het OCMW vzw TOPpunt voor het project 'Word Wijs!' Dit project coacht Gentse jongeren bij het behalen van een kwalificatie of een diploma secundair onderwijs, en adviseert het (boven)lokale beleid.
- OCMW Gent neemt deel aan Take Off, een project gericht op jongeren met een lage scholingsgraad. In dit project coacht een begeleider kwetsbare

jongeren naar opleiding, gerichte arbeidsmarktbegeleiding of werk. OCMW Gent subsidieert sinds 2016 dit project samen met de stad omdat de individuele aanpak goed aansluit op de noden van onze kwetsbare jongeren. Eind 2016 waren er 41 trajecten opgestart. OCMW Gent heeft ook zelf een werking Extra Time, die zich richt tot jongeren tussen 18 en 25 jaar die nog niet klaar zijn voor een reguliere job. Via groepswerking en individuele begeleiding wil het OCMW aan hun attitudes en competenties werken en hen klaarstomen voor de arbeidsmarkt.

- Bovendien is er samenwerking tussen de dienst Activering en de methodische cellen Integrale Gezinsbegeleiding en Jongerenwerking om ongekwalificeerde uitstroom en armoede bij jongeren op een structurele manier aan te pakken.

Resultaten

In 2016 werd 18 procent van de 703 jongeren begeleid in een sociaal activeringsproject, 64 procent nam deel aan een arbeidsactiveringsproject, 8 procent zat in een toelidingsproject naar werk. Voor 17 procent van de jongeren werd de begeleiding binnen de dienst activering stopgezet wegens het vinden van werk.

Studenten

In 2016 telden we 816 leefloonstudenten en in totaal 7.133 RMI-gerechtigden. Dit is een aandeel studenten van 11,4 procent. Studeren wordt ook als een specifieke vorm van activering beschouwd, aangezien een studie de beste investering is voor een job. Maar deze investering kost geld. Daarom kunnen studenten die zelf geen inkomen hebben en die niet door hun ouders financieel gesteund worden, terecht bij het OCMW voor steun. Op die manier krijgen ook die studenten de kans om hun talenten te ontwikkelen.

VERDELING VAN CLIËNTEN OP ACTIVERINGSLADDER

	huidige situatie op activeringsladder			meest haalbare trap op de activeringsladder		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
zorg- en hulpverlening	57%	59,5%	53%	21%	18%	15%
sociale activering	19%	17,5%	18%	24%	27%	25%
arbeidsactivering	12%	14%	17%	19%	22%	25%
reguliere arbeid	12%	9%	12%	36%	33%	35%

Concreet zegt deze tabel dat 53 procent van de cliënten (begeleid door de psychologen op vlak van activering) zich in 2016 in de zorgende hulpverlening bevond. Na succesvolle behandeling neemt dit cijfer af tot 15 procent (=inschatting). 35 procent van de cliënten kan ooit tot reguliere arbeid komen.

Aandacht voor jongeren en studenten

OCMW Gent heeft blijvende aandacht voor jonge steungerechtigden. De organisatie ondersteunt hen niet alleen financieel, maar neemt vooral ook initiatieven op vlak van activering.

Jongeren

Het aantal jongeren dat recht heeft op steun, blijft stijgen. Per duizend 18-19 jarigen in Gent ontvingen er op 31 december 2016 106 jongeren RMI of RMH. Dit is 10,6 procent van het totaal aantal 18 tot 19-jarigen in Gent. Op 31 december 2015 was dat 9,8 procent. Dezelfde trend valt te bemerken in de leeftijdscategorie 20-24 jarigen. Eind 2016 ontvingen er, per duizend 20-24 jarigen, 70 jongeren RMI of RMH (of 7 procent). Op 31 december 2015 was dat 5,9 procent.

1. Zorg- en hulpverlening

Voor sommige cliënten is taal- of sociale activering te hoog gegrepen, door psychologische of mentale problemen. Het is de opdracht van het OCMW om die mensen niet aan hun lot over te laten en ook voor hen een menswaardig bestaan te verzekeren. Een leefloon is in dit geval dan het belangrijkste instrument. Eventueel worden ook een aantal basis-

GEDETAILLEERD PROFIEL VAN GEACTIVEERDE STEUNGERECHTIGDEN 2016

	dienst activering	Sociale activering	Arbeidsactivering	Arbeids-toeleiding
Geboorteland				
België	54,58%	39,86%	31,74%	44,79%
De wereld	36,38%	48,62%	55,61%	44,50%
EU 13	6,92%	9,54%	11,93%	8,86%
EU 15	2,12%	1,98%	0,72%	1,85%
Totaal	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Geslacht				
Man	47,94%	63,77%	62,62%	60,11%
Vrouw	52,06%	36,23%	37,38%	39,89%
Totaal	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Leeftijd				
< 25 jaar	15,97%	27,09%	16,91%	23,45%
Tussen 25 en 34 jaar	22,83%	31,88%	42,89%	30,16%
Tussen 35 en 44 jaar	25,72%	21,57%	21,32%	23,51%
Tussen 45 en 54 jaar	22,29%	15,20%	14,46%	16,22%
> 55 jaar	13,18%	4,26%	4,41%	6,66%
Totaal	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Leefsituatie				
Alleenstaand +18j	56,41%	47,64%	45,71%	51,74%
Eenoudergezin - Enkel +18j	5,46%	2,66%	3,10%	3,85%
Eenoudergezin - Met -18j	19,29%	16,68%	18,81%	17,74%
Samenwonend - Enkel +18j	8,25%	12,32%	10,24%	12,60%
Samenwonend - Met -18j	11,71%	20,71%	22,38%	19,37%
Totaal	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Bovenstaande tabel plaatst, naast de globale profielgegevens van de geactiveerde cliënten, ook de profielgegevens per fase van de activeringsladder.

voorwaarden gesteld, zoals het nakomen van afspraken of meewerken aan een hulpverleningsplan.

Vreemdelingen die een asielaanvraag ingediend hebben, of ingeschreven zijn in het vreemdelingenregister, ontvangen geen leefloon maar een equivalent leefloon (ook wel levensminimum genoemd). De bedragen van dit equivalent leefloon zijn dezelfde als die van het leefloon.

Meer informatie over financiële steun aan cliënten vindt u terug in het voorgaande hoofdstuk "1.1 Financiële armoede".

2. Taalactivering

Wie weinig of geen Nederlands spreekt, ondervindt zeker een nadeel in de zoektocht naar een opleiding of werk. Anderstaligen die toch een job vinden, hebben het op de werkvloer evenmin makkelijk en krijgen meestal niet dezelfde doorgroei mogelijkheden. OCMW Gent werkt daarom samen met het Huis van het Nederlands en de taalaanbodverstrekkers in Gent en stuurt cliënten, die nood hebben aan Nederlandse taallessen door naar deze partners.

34 OCMW Gent sloot in 2015 een samenwerkingsovereenkomst af met het Huis van het Nederlands, CBE Leerpunt, CVO Gent en PCVO Het Perspectief. Deze overeenkomst legt de visie vast die de verschillende partijen onderschrijven rond doorsturen en opvolgen van OCMW-cursisten naar het NT2 aanbod.

- 2.300 cliënten hadden nood aan Nederlandse taallessen als eerste stap in hun activeringstraject (2015: 1.886 cliënten).

3. Sociale activering

Reguliere tewerkstelling is voor sommige mensen niet haalbaar, omdat ze door een kluwen van problemen niet kunnen voldoen aan de verwachtingen en eisen op de arbeidsmarkt.

Het OCMW wil ook voor die mensen deelname aan het maatschappelijk leven garanderen. We doen dit door tal van projecten aan te bieden die maatschappelijk zinvol zijn en die de competenties van de cliënt helpen ontplooiën. Sociale activering kan een opstap zijn naar werk, voor sommigen betekent het ook een eindpunt.

- In 2016 bevonden 897 cliënten zich op de trap van sociale activering (2015: 812 cliënten). Dit zijn zowel mensen die in de intake- en oriënteringsfase zitten, als mensen die aan een groepswerking deelnemen, arbeidszorg verrichten of een opleiding volgen.
- Het merendeel (54,58 procent) van de cliënten is geboren in België, bijna 36 procent is ouder dan 45 jaar en ruim de helft is alleenstaand (56,41 procent) – zie tabel "Gedetailleerd profiel van geactiveerde cliënten".

3a. Arbeidszorg

Arbeidszorg is een vorm van sociale activering voor cliënten die nog niet aan werken toe zijn, maar wel al een engagement willen opnemen. Dat engagement is heel laagdrempelig (bv. een halve dag in de week) en op maat van de cliënt, vrijwillig en onder begeleiding.

- In 2016 kregen 412 cliënten begeleiding (2015: 381 cliënten) in arbeidszorg, van wie 227 starters.
- Het OCMW werkte daarbij samen met meer dan 100 arbeidszorgplaatsen.

3b. Basiswerking

De Basiswerkingen zijn laagdrempelige, krachtgerichte groepswerkingen (12 tot 15 personen) gericht op ontmoeting en de versterking van zelfbeeld, kennis en vaardigheden. Er zijn twee basiswerkingen: Basiswerking 't Centrum en basiswerking Gentbrugge/Ledeberg.

De thema's van de groepswerkingen worden vanuit de noden en ervaringen van de deelnemers gekozen: leren klaarmaken van een gezonde, budgetvriendelijke maaltijd, met een beperkt budget aankopen doen in de supermarkt, een uitstap... Op die manier leren de cliënten sociale vaardigheden aan en worden ze gesterkt in hun eigenwaarde.

Er wordt hierbij ook samengewerkt met andere organisaties, zoals bijvoorbeeld Leerpunt en UGent.

- De Basiswerkingen Ledeberg en Gent Centrum organiseerden respectievelijk 38 en 39 groepsbijeenkomsten (2015: 80 bijeenkomsten), waar in totaal 69 cliënten aan deelnamen (2015: 69 cliënten)

3c. Perfect is saai

De groepswerking 'Perfect is Saai' wil de deelnemers, aan de hand van workshops, sterken op vlak van zelfvertrouwen en eigenwaarde, en leert hen omgaan met stress, conflicten, balans tussen privé en werk... Naast enkele vaste thema's is er ook ruimte voor thema's die zich in de groep aandienen.

Er wordt ook stil gestaan bij de individuele sterktes en vaardigheden van de groepsleden, om die dan eventueel ook te benutten in het sociaal activeringsproject. Er zijn ook samenwerkingen met andere organisaties om de deelnemers te laten proeven van vrijwilligerswerk en arbeidszorg op maat. Zo leren ze onder andere wat belangrijk is bij een eerste sollicitatie.

- In 2016 waren er 35 bijeenkomsten (2015: 47 bijeenkomsten).
- 43 mensen kregen een intakegesprek door de groepswerker via huis- of bureelbezoek. 27 mensen zijn effectief gestart.

3d. Extra Time

Extra Time richt zich tot jongeren tussen 18 en 25 jaar die nog niet klaar zijn voor de reguliere arbeidsmarkt. Via groepswerking en individuele begeleiding wil het OCMW hen activeren en aan hun attitudes en competenties werken. Sinds 2015 vinden er twee modules per jaar plaats.

Het project bestaat inhoudelijk uit een mix van thematische groepswerkingen, doe-activiteiten, sportieve momenten en deelname aan culturele activiteiten. In 2016 was er ook een uitbreiding van het groepsmatige werkplekleren, in samenwerking met Voetbal in de Stad (de gemeenschapswerking van KAA Gent). De activeringsbegeleiders van de Emancipatorische Werking, de trajectbegeleiding van het Opleidings- en Tewerkstellingscentrum, de Methodische cel Jongeren en de maatschappelijk werkers vanuit de wijken kunnen vanaf 2016 doorverwijzen naar de werking.

- In 2016 werden er in de eerste module 26 jongeren doorverwezen, waarvan er 15 jongeren effectief startten. (2015: 15 starters). Daarvan stroomden 2 jongeren door naar een artikel 60-job, 6 jongeren begonnen met arbeidszorg en 3 jongeren zijn doorgestroomd naar een opleiding of screening. 4 jongeren stopten vroegtijdig met het project door persoonlijke problematiek.

- In juli 2016 startte een tweede groep jongeren. Er waren 35 doorverwijzingen, waarvan er effectief 20 startten.

Eén begeleider van Extra Time werkt ook mee aan Ghent Homeless Blue White, een laagdrempelig project dat via straatvoetbal dak- en thuislozen in de maatschappij wil helpen re-integreren. In 2016 lag de focus naast het ontmoeten, kennismaken en leren aan de hand van de kracht van voetbal ook op vrijwilligerswerk in alle wijken van Gent.

- Gent Homeless Blue White organiseerde in 2016 49 bijeenkomsten en bereikte een 70-tal cliënten.

3e. Budget in balans

'Budget in balans' (vroeger 'Opnieuw je eigen centen beheren') is een wekelijkse groepswerking van de Emancipatorische Werking rond het thema schulden en budget. De werking versterkt de financiële en administratieve vaardigheden bij de groepsleden. Ze leren hoe ze moeten budgetteren, klasseren, overschrijven, juridische kennis verwerven...

Sinds het najaar van 2016 worden er twee gelijkwaardige modules georganiseerd. Deze werking is zo gestructureerd dat cliënten kunnen kiezen om deel te nemen aan één van de verschillende clusters.

- Er waren 13 bijeenkomsten van 'Budget in balans' waaraan 24 cliënten deelnamen.

3f. Sociale gidsen

De sociale gidsen zijn vrijwilligers, die vaak ook ervaring hebben met OCMW-dienstverlening, die cliënten bijstaan als die ergens iets moeten regelen, zoals in de bank, het postkantoor, de rechtbank... Hiervoor krijgen ze een opleiding. Doel is het zelfvertrouwen van de cliënt te vergroten zodat die meer zelfstandig taken kan opnemen.

- Drie jaar na de start van het project zijn er al twee groepen sociale gidsen opgeleid. Daarvan waren er in 2016 nog zes gidsen actief. In september 2016 startte een nieuwe opleiding; van de 14 kandidaten behaalden er 12 hun eerste deelattest.
- In 2016 voerden de sociale gidsen 280 individuele opdrachten uit voor 221 personen.

VERNIEUWDE WERKING KLANTENPARTICIPATIE

Al een aantal jaar bestond er een groepswerking waarin een aantal cliënten de hulpverlening van het OCMW konden evalueren en mee vorm geven. Klantenparticipatie trok in 2016 zijn werking open naar het volledige departement Sociale Dienstverlening. De manier om het perspectief van gebruikers te verzamelen verschoof dus van één groepswerking naar een brede methodiek om klanten binnen heel het departement Sociale Dienstverlening te bereiken.

De stem van de gebruiker wordt zo op een structurele manier geïntegreerd in onze volledige werking om de kwaliteit op vlak van klantvriendelijkheid en toegankelijkheid te verhogen. Beleidsmedewerkers gaan in gesprek met cliënten. Hiertoe worden gebruikers

ondersteund in het formuleren van hun inbreng. Gespreksthema's worden zowel vanuit gebruikers zelf als vanuit beleidsverantwoordelijken aangebracht.

Belangrijke thema's die vorig jaar afgetoetst werden; de nieuwe regelgeving rond de Geïntegreerde Projecten Maatschappelijke Integratie, het gebruik van de Uitpas, aanpak schuldhulpverlening en de toegankelijkheid van de GentInfo-punten. Bovendien werd ook heel wat schriftelijke communicatie gescreend op toegankelijkheid naar kwetsbare doelgroepen (vb. eigen briefwisseling, info over de aanvullende financiële bijstand, brieven van de dienst burgerzaken van de stad...).

36

Tenslotte werkt het project ook samen met het Algemeen Ziekenhuis Jan Palfijn. In 2016 voerden de gidsen 9 opdrachten uit op hun aanvraag.

4. Arbeidsactivering

Het Opleidings- en Tewerkstellingscentrum (OTC) is de belangrijkste actor bij de professionele activering van werkzoekende OCMW-clieñten. Clieñten die zonder werk zitten, worden door de welzijnsbureaus naar het OTC doorverwezen. Daar wordt voor hen, na evaluatie van hun vaardigheden, een passende opleiding of (sociale) tewerkstelling gezocht binnen het OCMW of bij andere organisaties. Trajectbegeleiders volgen de clieñten op en sturen bij waar nodig.

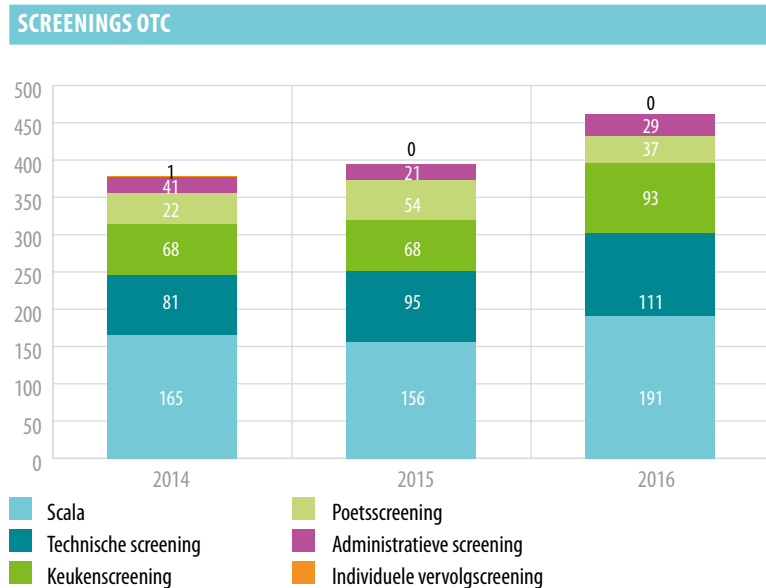
- In 2016 bevonden zich 1.814 unieke clieñten op de trap van arbeidsactivering (2015: 1.774 clieñten).
- 55,21 procent heeft een migratieachtergrond en 23,45 procent van het clieñteel is jonger dan 35 jaar (zie tabel "Gedetailleerd profiel van geactiveerde clieñten").

4a. Via screening naar werk

Tijdens intakegesprekken maken medewerkers van het OTC een profiel op van de clieñt en bepalen ze wat zijn vaardigheden zijn. Met deze diagnose kan de arbeidsbegeleider, samen met de clieñt, op zoek gaan naar een gepaste job.

Het OTC heeft zes oriënteringsprogramma's, die de competenties, werkberedheid en motivatie van de clieñten in beeld brengen. Dit is uniek in Vlaanderen omdat het specifiek gericht is op kortgeschoolden.

Scala (SCreening en Assessment van LAaggeschoolden) is een tweedaagse basiscreening. Daarna kunnen deelnemers instappen in één of meerdere van de vervolgscreenings.

In 2016 volmaakte 68 procent van de ingeschreven cliënten het Scalatraject, in 2015 bedroeg dit 70 procent.

4b. Via opleiding naar werk

Er is een mismatch op de arbeidsmarkt tussen het aanbod van de profielen en de capaciteiten die werkgevers vragen. Daarnaast zijn er veel mensen die door omstandigheden niet aan de slag kunnen. Het OTC speelt op deze tegenstelling in en probeert door opleiding op maat cliënten naar de arbeidsmarkt te laten doorstromen.

• Poetsopleiding

De poetsopleiding legt zich toe op vaktechnische en sociale vaardigheden. De opleiding bestaat uit vijf opeenvolgende theoriedagen en zeven volle stagedagen. De stages vinden voornamelijk plaats in de woonzorgcentra van het OCMW, maar ook in bepaalde vzw's zoals de school Sint Bavo Humaniora.

- De poetsopleiding vond 8 keer plaats.

- In totaal werden er 106 cliënten ingeschreven, van wie er effectief 93 deelnamen (2015: 123 deelnemers).
- 84 deelnemers (90,3 procent) werkten het theoriegedeelte af.
- 27 deelnemers namen deel vanuit het VIA traject (anderstaligen) en namen enkel deel aan het theoretische gedeelte: zij kregen een langdurige stage aangeboden via het project Job-Intra.
- Van de 84 deelnemers startten er 66 een stage op, van wie 46 ze tot een goed einde brachten. Zij werden verder georiënteerd richting tewerkstelling artikel 60, dienstencheques, of arbeidszorg.

• Nederlands Werkt

Cliënten moeten over een basiskennis Nederlands beschikken voor de wijkwerker ze naar het OTC kan doorverwijzen. Deze basiskennis is vastgesteld op het taalniveau Europese Richtgraad A1 (1.1). Als de cliënt taalniveau A1 bereikt (maar nog geen A2) en de randvoorwaarden zijn vervuld om een traject naar werk op te starten, dan kan de cliënt terecht bij het team "Nederlands Werkt".

Bij het eerste gesprek onderzoekt het team of een directe doorstroming

naar werk of opleiding (bv. "Technisch Nederlands" bij de VDAB) mogelijk is. Indien dat niet het geval is, doorlopen de cliënten eerst opeenvolgend de taaltrajecten VIA en JOB-INTRA, die hen specifiek voorbereiden op een artikel 60-job. De totale duur van deze voortrajecten is afhankelijk van de mogelijkheden en de inspanningen van de cliënt en de vorderingen op vlak van attitudes, competenties en taal.

Vortrajecten

- Het **Vortraject Integratie Anderstaligen (VIA)** loopt over 3 maanden en werd 3 maal aangeboden in 2016 voor een totaal van 104 deelnemers (2015: 78 deelnemers). Er liep ook nog een groep in 2016 die al in september 2015 was opgestart. Hierin zaten 25 deelnemers, wat het totaal voor 2016 op 129 deelnemers brengt (2015: 110 deelnemers).
- Indien geoordeeld wordt dat iemand op termijn kan doorstromen naar werk, gaat die persoon door naar **Job Introductie voor Anderstaligen** (Job-Intra). In de loop van 2016 startten 78 cliënten in dit project (2015: 97 cliënten).
- Daarnaast werd er in het najaar van 2016 een nieuw ESF-Vluchtelingenproject opgestart, waarin het OCMW Gent samenwerkt met de stad Gent, VDAB en IN-Gent. 18 OCMW-clieñten / vluchtelingen / subsidiaire beschermden startten in enkele modules van de voortrajecten.

4c. Via werkervaring naar werk

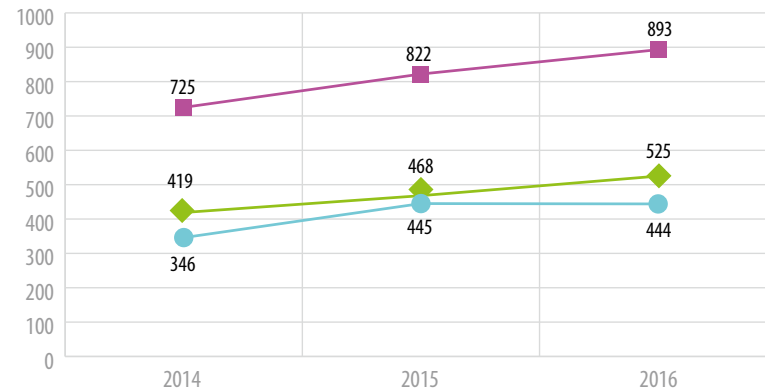
Sommige cliënten hebben nood aan een eerste werkervaring als voorbereiding op de reguliere arbeidsmarkt. Voor hen heeft OCMW Gent een aanbod van werkprojecten. Er wordt altijd gezocht naar een job die best past bij de vaardigheden en interesses van de cliënt.

• Aan de slag met artikel 60

Artikel 60§7 van de OCMW-wet geeft het OCMW de mogelijkheid werk aan te bieden aan cliënten zodat zij werkervaring – gecombineerd met een opleiding – kunnen opdoen en recht krijgen op een werkloosheidsuitke-

ring. De cliënt krijgt dan een job binnen OCMW Gent of bij één van de 264 werkervaringsplaatsen die een plaats vrijhouden voor artikel 60-clieñten en waarmee het OCMW een samenwerkingsovereenkomst heeft.

CLIEÑTEN ARTIKEL 60

- Aantal cliënten gestart met een artikel 60-contract
- ◆ Gemiddeld aantal werknemers artikel 60 per maand
- Aantal unieke cliënten aan de slag met een artikel 60-contract

Deze tewerkstellingsplaatsen zijn o.a. vzw's met een sociaal, cultureel of ecologisch doel, de Stad Gent, andere gemeenten,

- In 2016 startten 444 cliënten met een artikel 60-contract (2015: 445 cliënten).
- Het aantal unieke cliënten artikel 60 steeg van 822 in 2015 naar 893 in 2016.
- Gemiddeld waren er in 2016 per maand 525 artikel 60-tewerkgestelden aan de slag, een stijging tegenover 2015 (468).
- Sinds 2016 wordt de situatie 6 maanden na het beëindigen van het artikel 60-contract geregistreerd. 29,9 procent was aan het werk, in individuele beroepsopleiding (IBO) of volgde een beroepsopleiding. 38,8 procent was in begeleiding bij de VDAB of partnerorganisatie.

PROFIEL CLIËNTEN MET EEN ARTIKEL 60-CONTRACT

		2016
Leeftijd	< 25jaar	17,48%
	25-34 jaar	34,34%
	35-44 jaar	24,14%
	45-54 jaar	18,73%
	> 55 jaar	5,31%
	Totaal	100,00%
Geslacht	Man	67,64%
	Vrouw	32,36%
	Totaal	100,00%
Nationaliteit	België	48,97%
	De wereld	42,56%
	EU 13	8,25%
	EU 15	4,34%
	Totaal	100,00%
Gezinstype	Alleenstaand +18j	51,90%
	Eenoudergezin - Enkel +18j	2,39%
	Eenoudergezin - Met -18j	16,18%
	Samenwonend - Enkel +18j	10,75%
	Samenwonend - Met -18j	19,00%
	Totaal	100,00%
Geboorteland top 5	België	30,40%
	Afghanistan	11,07%
	Bulgarije	5,65%
	USSR	4,56%
	Ghana	4,34%
	Totaal	100,00%

De meerderheid van de cliënten in artikel 60§7 zijn mannen (67,64 procent). Iets minder dan de helft (48,97 procent) heeft de Belgische nationaliteit, bijna 70 procent is niet geboren in België. De meeste cliënten met een artikel 60-contract zijn tussen de 25 en 44 jaar (58,48 procent).

• *Bedrijfsconsulent*

De bedrijfsconsulenten informeren Gentse bedrijven over artikel 60-privé-tewerkstelling. Hiertoe nemen ze deel aan verschillende netwerkevents, job- en infodagen van bedrijven, structureel overleg met de Dienst Werk...

Op 24 mei werd een persmoment georganiseerd om artikel 60 privé voor een breder publiek bekend te maken. Dit leverde nieuwe contacten en samenwerkingsverbanden op. Vlak na het persmoment werden er 9 nieuwe plaatsen gecreëerd, waarvan 1 artikel 60 privé-contract reeds doorgestroomd is naar regulier contract.

- In 2016 informeerden de bedrijfsconsulenten 36 nieuwe bedrijven. 30 bedrijven beslisten om met OCMW Gent samen te werken om mensen met een artikel 60 privé-contract te werk te stellen.
- In 2016 waren er in totaal 94 personen aan het werk in artikel 60 privé (2015: 70 cliënten), van wie er 53 in de loop van 2016 startten.

Begeleiding van artikel 60-werknemers op de werkvloer

Verschillende OCMW-medewerkers begeleiden cliënten met een artikel 60-contract op de werkvloer.

• *Tewerkstellingsbegeleider*

De tewerkstellingsbegeleider gaat op zoek naar een geschikte matching tussen de cliënt en de tewerkstellingsplaats.

• *Competentiecoaching*

Het OTC telt twee halftijdse competentiecoaches die instructeurs op de werkvloer ondersteunen in de begeleiding van artikel 60-werknemers. Zo herwerken ze bijvoorbeeld evaluatiebundels voor artikel 60-medewerkers, geven ze individuele coaching aan technisch instructeurs en organiseren ze groepsworkshops.

- In 2016 vonden workshops plaats rond de thema's conflicthantering (6 deelnemers) en tewerkstellingsmaatregelen (5 deelnemers).
- Eén workshop werd ingericht specifiek voor de technisch instructeurs van een grotere werkvloer.

- Er werden 3 interviemomenten georganiseerd voor een groep van 8 deelnemers.

• **Taalcoaching**

Anderstalige cliënten, die soms wel al voldoende kennis van het Nederlands bezitten, hebben vaak nog altijd moeite om te communiceren op de werkvloer. Taalcoaching zwingelt het gebruik van technisch Nederlands aan door middel van individuele en groepsgerichte taalcoaching.

- In 2016 waren de taalcoaches actief in 201 unieke cliëntdossiers (voortrajecten, artikel 60 en arbeidszorgers). Dit is een stijging van 16 procent ten opzichte van 2015 (173 unieke dossiers).
- Ze gaven 859 individuele taalcoachingen, goed voor een totaal van 1.195 uur (2015: 1.001 uur).

Daarnaast geven de taalcoaches ook praktische tips aan technische instructeurs en werkplaatsverantwoordelijken om de communicatie met anderstaligen te verbeteren.

40

• **NTuurlijk**

Aansluitend op de taalcoaching is er het project “NTuurlijk” dat zich toelegt op het natuurlijk leren van de Nederlandse taal. Het project wordt ondersteund door het Centrum voor Diversiteit en Leren, en richt zich op laaggeschoolde EU-burgers, die weinig affiniteit hebben met het schoolse leren (zoals de Roma).

- Gedurende 2016 zijn er 104 cliënten begeleid in NTuurlijk, van wie er 54 nieuwe starters waren.
- Er worden 4 groepen per week georganiseerd met een gemiddelde van 15 cliënten per groep.

Leerwerkplekken

De Leerwerkplekken zijn specifieke werkervaringsprojecten, waar cliënten worden tewerkgesteld met een artikel 60-contract of met vervolggcontracten zoals sociaal activa en siné. Zij worden in deze Leerwerkplekken individueel begeleid, krijgen een algemene en technische vorming en doen werkervaring op.

Armoedebestrijding | Kansarmoede | Werken en activering

De Leerwerkplekken zijn opgedeeld in 2 grote clusters, namelijk een technische Leerwerkplek en een horeca-afdeling, IKook.

Binnen **de technische Leerwerkplekken** voeren de cursisten allerhande taken uit zoals decoratie- en renovatiewerken, loodgieters- en elektriciteitswerken, schrijnwerk, isolatiewerken en energiebesparende maatregelen, verhuizingen, restauratiewerken, was- en strijkopdrachten...

- In 2016 stelden de Technische Leerwerkplekken 131 medewerkers te werk in verschillende stage- en tewerkstellingsstatuten; artikel 60-medewerkers, personen in arbeidszorg...
- Cursisten van de technische leerwerkplekken voerden vorig jaar 1.849 opdrachten uit, voornamelijk voor klanten met een laag inkomen en interne diensten (2015: 1.769 opdrachten).

Leerwerkplek **IKook** is een horecaproject waar medewerkers worden opgeleid tot, keukenmedewerker, hulpkok en/of zaalmedewerker. De medewerkers verzorgen de middagmaaltijden in de personeelsrestaurants van campus Prins Filip en administratief centrum Zuid en de sociale restaurants in De Welzijnsknoop Ledeberg en het wijkrestaurant Nieuw-

Gent. Naast de middagmaaltijden staan zij ook in voor interne catering-opdrachten, zoals het leveren van belegde broodjes voor vormingen en vergaderingen en de warme en koude catering op evenementen.

- In 2016 stelde de Leerwerkplek IKook137 medewerkers te werk in verschillende stage- en tewerkstellingsstatuten, artikel 60 en arbeidszorg.
- IKook voerde in 2016 197 externe cateringopdrachten (zoals buffetten en recepties) uit en bereidde 65.900 soepen, 30.011 dagschotels, 28.434 dagschotels voor verkoop aan sociaal tarief, 23.345 individuele broodjes en 11.369 snacks.

5. Arbeidstoeliding

Arbeidstoeliding is de vijfde trap op de activeringsladder. Het doel is om cliënten te ondersteunen zo snel mogelijk werk te vinden. De doelgroep bestaat uit mensen die klaar zijn voor de arbeidsmarkt, maar begeleiding nodig hebben in hun zoektocht naar werk.

- In 2016 bevonden zich 420 unieke cliënten op de trap van de arbeidstoeliding (2015: 392 cliënten).
- Ruim 30 procent (31,74 procent) van deze cliënten is niet geboren in België. Binnen de groep "arbeidstoegeliden" is bijna 60 procent (59,8 procent) van het cliënteel jonger dan 35 jaar (zie tabel "Gedetailleerd profiel van de geactiveerde cliënten").

5a. Jobzoeker

Om de doorstroming van een artikel 60-tewerkstelling naar een reguliere tewerkstelling te versoepelen, krijgen de cliënten een intensieve begeleiding voor een periode van maximaal vier maanden.

De tewerkstellingsbegeleider bepaalt op basis van het profiel van de cliënt of die wordt doorverwezen naar de Jobzoeker (workshops en sollicitatieruimte in groep) of naar de Jobzoeker voor laagtaalvaardigen (voor cliënten die nog niet voldoende Nederlands spreken). Een belangrijke partner hierin is de VDAB. Nadat het nazorgtraject bij het OCMW afgerond is, gebeurt er een warme overdracht naar de VDAB voor verdere begeleiding.

- In 2016 startten er in totaal 208 cliënten in Jobzoeker, waarvan 49 cliënten in Jobzoeker laagtaalvaardigen.

5b. MicroStart

MicroStart is een organisatie die microkredieten en gratis begeleiding door vrijwillige experts verleent aan mensen die niet terechtkunnen in het klassieke banksysteem om hun eigen onderneming op te starten.

De werkgroep Zelfstandigen van OCMW Gent werkte in 2014 een structurele samenwerking uit met MicroStart. Deze samenwerking houdt in dat het OCMW Gent cliënten die met een zelfstandige activiteit willen starten en over de nodige competenties beschikken, toeleidt naar MicroStart.

MicroStart onderzoekt dan de haalbaarheid van het plan, bekijkt of cliënten in aanmerking komen voor een lening en coacht en begeleidt de starters. Vanaf het moment dat de cliënten effectief hun zelfstandige activiteit opstarten, geeft Microstart maandelijks aan het OCMW Gent de inkomsten uit zelfstandige activiteit door, zodat het OCMW Gent een opleg op (equivalent) leefloon kan voorzien.

In 2016 bracht OCMW Gent 15 nieuwe cliënten aan tot het project. De trajecten zagen er als volgt uit:

- 2 cliënten startten als zelfstandige onder coaching van Microstart.
- 2 cliënten hebben zich geïnformeerd en beslisten om op eigen initiatief te starten (zonder steun van het OCMW).
- 2 cliënten zitten in de voorbereidingsfase van de zelfstandige activiteit en 2 cliënten zitten in de intakefase.
- De overige cliënten startten uiteindelijk niet op omdat het ondernemingsplan niet haalbaar was, of omdat ze de opdrachten in de voorbereidingsfase niet uitvoerden.

5c. Starterslabo

Het Starterslabo is een activiteitencoöperatie die mensen met een ondernemersdroom, begeleidt en ondersteunt door middel van coaching, training en aandacht voor persoonlijke groei.

De cliënten die over de nodige competenties beschikken en voldoen aan de instapvoorwaarden worden doorgestuurd naar Starterslabo.

Het Starterslabo coacht de cliënten tijdens de voorbereidingsfase van hun zelfstandige activiteit via individuele en groepsbijeenkomsten. Tijdens deze periode is er recht op leefloon.

Nadat de cliënt de jury heeft kunnen overtuigen van de haalbaarheid van het businessplan en zijn/haar capaciteiten als ondernemer, kan de activiteit opgestart worden onder het ondernemingsnummer van de activiteitencoöperatie.

Na maximum 18 maanden kan de kandidaat- zelfstandige beslissen om de zelfstandige activiteit effectief op eigen benen op te starten, of om ermee te stoppen.

- In 2016 startte één cliënte in Starterslabo als fotografe. Eind juli 2017 loopt haar traject af, intussen kreeg ze al een grote opdracht van een grote autoproducent.

UITBOUW SAMENWERKING VDAB

Ook in 2016 bouwden OCMW Gent en VDAB verder aan een goede samenwerking met als doel cliënten te laten doorstromen naar een opleiding of job. Een stuurgroep komt periodiek samen waardoor mogelijke onderwerpen met een gemeenschappelijk belang niet meer onder de radar blijven. Een concreet voorbeeld is de controle-opdracht en sanctionering van werkzoekenden die de VDAB eind 2015 overnam van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA). Het OCMW maakte in de loop van 2016 goede afspraken rond dossiers van leefloners.

Mijn Loopbaan

In de operationele samenwerking wordt de VDAB-dossierdatabank "Mijn Loopbaan" steeds belangrijker. OCMW Gent registreert de eigen activerings-trajecten, wat ervoor zorgt dat relevante informatie over het traject gedeeld wordt en dubbele trajecten vermeden worden. In de loop van 2016 werd het "Mijn Loopbaan"-verhaal ook verder uitgerold naar de welzijnsbureaus. De administratief medewerkers hebben toegang tot de databank en kunnen, ter ondersteuning van de maatschappelijk werkers, informatie opzoeken en terugkoppelen. Dit zorgt ervoor dat cliënten die niet vrijgesteld zijn van de werkbeleidingsvoorwaarde wel degelijk ingeschreven worden als werkzoekende, en kan eventuele begeleiding worden opgevolgd.

Onderzoek en screening kandidaten sociale economie

Een tweede vernieuwing in 2016 van de samenwerking met VDAB betreft indicering. Indicering is een onderzoek/screening van jobkandidaten in de statuten "lokale diensteneconomie" en "maatwerk" (vroegere sociale en beschutte werkplaatsen). Het OCMW brengt de afstand tot de reguliere arbeidsmarkt en de begeleidingsnood van eigen cliënteel in kaart, een opdracht die tot 2016 enkel door VDAB werd uitgevoerd. Het gaat hier meer specifiek om eigen OCMW-clieënten die bij het einde van een artikel 60-tewerkstelling niet klaar geacht worden voor doorstroom naar een reguliere job. 3 consultants van het screeningsteam van het Opleidings- en Tewerkstellingscentrum volgden de nodige opleiding om deze onderzoeken uit te voeren. Door dit bij het OCMW te houden kan er voortgebouwd worden op een schat van informatie die al aanwezig is. Het is dus niet alleen een verhaal van efficiëntiewinst en klantvriendelijkheid, maar ook een verhaal van goede samenwerking en vertrouwen tussen partnerorganisaties (win-win situatie).

Samenwerking op het terrein

Daarnaast blijft ook de samenwerking tussen beide diensten op het terrein groeien. Zo wordt er vlot contact opgenomen wanneer er toch sprake blijkt te zijn van dubbele dienstverlening, zijn er goede afspraken rond de overdracht van cliënten wanneer het activeringstraject bij het OCMW wordt afgesloten, en wordt er vlot informatie uitgewisseld rond opendeurdagen, jobbeurzen...

6. Doorstroom

Cliënten worden tijdens hun activeringstraject regelmatig geëvalueerd. De weg stopt wanneer het dossier van de cliënt wordt afgesloten. Bij voorkeur gebeurt dit als de cliënt een job heeft gevonden en zijn situatie voldoende stabiel is geworden. Maar ook andere redenen liggen aan de basis voor het afsluiten van een dossier, zoals geen interesse, uitstroom naar een werkloosheidsuitkering, psychosociale problemen of medische problemen.

In 2016 sloot de dienst Activering 923 dossiers af (2015: 862; 2014: 1.071 dossiers). De doorstroom naar de arbeidsmarkt steeg van 20,4 procent in 2015 naar 28,4 procent in 2016.

REDENEN VOOR EINDE ACTIVERINGSTRAJECT

	2015		2016	
	Aantal	%	Aantal	%
Doorstroming naar arbeidsmarkt	176	20,4%	261	28,4%
Opleiding	35	4,1%	45	4,8%
Andere reden afsluiting dossier	651	75,5%	617	66,8%
Totaal	862	100%	923	100%

In het derde kwartaal werd een record aan doorstromingen naar de arbeidsmarkt geregistreerd, namelijk 30,3 procent. Andere redenen voor het afsluiten van het dossier zijn: geen medewerking, billijkheidsredenen, taalproblemen, opvolging door een andere dienst, verhuis, dringend ontslag, detentie...

WERKEN EN ACTIVERING IN CIJFERS

Algemeen

- Voor 3.036 steungerechtigden ging de dienst Activering op zoek naar het juiste activeringstraject (2015: 2.951);
- Vier maanden na datum hulpvraag neemt ongeveer 86 procent van deze steungerechtigden deel aan een activeringstraject (hulpverlening = 14 procent);
- De dienst Activering begeleidde in 2016 gemiddeld 2.011 cliënten per maand (1.984 in 2014), van wie meer dan één vierde tewerkgesteld is met een art.60§7-contract;
- 44,79 procent van de cliënten die begeleid werden, zijn geboren in België, en 44,50 procent werd geboren buiten de EU;
- Het grootste aantal deelnemers is jonger dan 35 jaar (53,67 procent).

Sociale activering

- In 2016 bevonden 897 cliënten zich op de trap van sociale activering (2015: 812 cliënten);
- Het merendeel (54,58 procent) van de cliënten is geboren in België, bijna 36 procent is ouder dan 45 jaar en ruim de helft is alleenstaand (56,41 procent).

Arbeidsactivering

- In 2016 bevonden zich 1.814 unieke cliënten op de trap van arbeidsactivering (2015: 1.774 cliënten);
- Ongeveer 55,21 procent heeft een migratieachtergrond en 23,45 procent van het cliënteel is jonger dan 35 jaar.

Arbeidstoeleiding

- In 2016 bevonden zich 420 unieke cliënten op de trap van de arbeidstoeleiding (2015: 392 cliënten);
- Ruim 30 procent (31,74%) van deze cliënten is niet geboren in België. Binnen de groep "arbeidstoegeleiden" is bijna 60 procent (59,8 procent) van het cliënteel jonger dan 35 jaar.

WAT KOST HET?

De kost voor het aanbieden van sociale tewerkstelling via artikel 60 bedroeg in 2016 13,7 miljoen euro. 7,8 miljoen euro werd gerecupereerd via subsidies.

“Enkele dagen er volledig tussenuit zijn heeft ons gezin zo veel deugd gedaan.”

Peter (41) en Sabine (38) en hun twee kinderen Elise (10) en Jona (8) wonen al hun hele leven in Gent. Peter: “Toen ik jonger was, heb ik door onbesuisd te leven tamelijk wat schulden gemaakt. Daar draag ik nog altijd de gevolgen van. Intussen zijn de schulden wel ongeveer afbetaald, maar op het einde van de maand is het nog steeds proberen rondkomen.”

Een reisje of een daguitstap zijn dikwijls de eerste zaken die erbij inschieten bij financiële problemen. Toch heeft iedereen recht op vakantie, recht om er even tussenuit te zijn, weg van alle zorgen om weer krachten op te doen. Sabine: “Vooral voor de kinderen vond ik het zwaar dat we nooit op vakantie konden. Na de vakantie vertelden al hun vrienden waar ze geweest waren, terwijl zij altijd thuis bleven. Via het Steunpunt Vakantieparticipatie konden we enkele dagen naar Limburg aan een voordelig tarief. Dat is natuurlijk niet Italië, maar enkele dagen er volledig tussenuit heeft ons gezin zo veel deugd gedaan”.

LEVENSDOMEIN SOCIALE RELATIES EN VRIJE TIJD

OCMW Gent wil de drempel naar cultuur, sport, en vrije tijd verlagen voor gezinnen die het minder breed hebben. Lid zijn van een vereniging of deelnemen aan een culturele activiteit bevordert de ontwikkeling, vermijdt uitsluiting en stimuleert sociale relaties en integratie. Dit geldt in het bijzonder voor mensen in armoede. Daarom organiseert OCMW Gent, in samenwerking met partners, verschillende initiatieven om kansarme Gentenaars naar cultuur, sport en vrije tijd toe te leiden.

Financiële ondersteuning

Cliënten van OCMW Gent en hun gezinsleden kunnen een individuele financiële tussenkomst van maximaal 100 euro per jaar krijgen voor activiteiten die de socioculturele participatie versterken. Het OCMW betaalt 80 procent terug van het lidgeld van een culturele of sportvereniging, het inschrijvingsgeld voor een jeugdbeweging, een kunstacademie, een pc – of andere vrijetijdscursus, het toegangsgeld voor een toneelvoorstelling, een bioscoopuitstap (indien die niet in de UiTPAS zijn opgenomen)...

- In 2016 verleende het OCMW aan 1.231 cliënten (2015: 928 cliënten) een financiële tussenkomst voor een deelname aan een socioculturele activiteit. Dit voor een totaalbedrag van 182.119 euro (2015: 166.784 euro).

Bovendien was het OCMW ook centraal aanspreekpunt voor het Steunpunt Vakantieparticipatie van Toerisme Vlaanderen. Dit initiatief geeft mensen in armoede de kans om aan een sociaal tarief daguitstappen en meerdaagse vakanties te maken.

- In 2016 reserveerden 125 cliënten (2015: 115 cliënten) van het OCMW een daguitstap met het Steunpunt Vakantieparticipatie. 21 cliënten boekten een meerdaagse vakantie via het Steunpunt (2015: 21 cliënten).

UiTPAS Gent

Met deze digitale spaar- en voordeelkaart kunnen mensen bij de UiTPAS-partners meedoen aan sport-, cultuur-, en vrijetijdsactiviteiten. Bedoeling is om UiTpunten te sparen. Die kunnen de spaarders dan omruilen voor gratis tickets, kortingen of een ander voordeel.

Mensen die in aanmerking komen voor een kansentarief moeten niet alleen minder betalen voor de UiTPAS zelf (één euro in plaats van 5 euro), ze krijgen ook 80 procent korting op activiteiten. Die kan dankzij de kaart automatisch en discreet worden toegepast.

Cliënten met een UiTPAS kunnen ook terecht in de erkende sociale restaurants. Ze kunnen genieten van een gezonde maaltijd, aan gunstige (sociale) tarieven volgens het inkomen.

Sociale verenigingen kunnen organisatiepassen bij de stad Gent aanvragen om hun leden te laten genieten van het kansentarief. De organisatiepassen staan op naam van de organisatie en kunnen in speciale gevallen ook uitgeleend worden.

- ▶ In 2016 werden 6.623 UiTPASSEN verkocht, waarvan 4.174 aan kansentarief.

Digitaal Talent Punten

Onze wereld wordt meer en meer digitaal: gsm, sms, smartphone, digitale tv, internet, thuisbankieren... zijn niet meer uit ons bestaan weg te denken. Ook informatie en dienstverlening lopen meer en meer via de digitale snelweg, zoals het e-loket.

Stad en OCMW Gent kiezen voor digitale inclusie, waarbij iedereen toegang heeft tot het internet, ermee kan omgaan en erover op de hoogte blijft.

Om te leren en bij te blijven, kunnen Gentenaars deelnemen aan cursussen of oefensessies in één van de meer dan 70 Digitale Talent Punten, die verspreid liggen over het Gentse grondgebied. Een Digitaal Talent Punt (DTP) is een openbare computerruimte waar bezoekers gratis toegang tot computers en internetverbinding krijgen, vaak mét begeleiding.

De Digitale Talent Punten zijn terug te vinden in bibliotheken, Open Huizen, en welzijnsbureaus en lokale dienstencentra van OCMW Gent. Ze zijn te herkennen aan de raamsticker met het DTP-label.

SOCIALE RELATIES EN VRIJE TIJD IN CIJFERS

- In 2016 verleende het OCMW aan 1.231 cliënten (2015: 928 cliënten) een financiële tussenkomst voor een deelname aan een socioculturele activiteit. Dit voor een totaalbedrag van 182.119 euro (2015: 136.170 euro);
- 125 cliënten (2015: 115 cliënten) reserveerden een daguitstap met het Steunpunt Vakantieparticipatie. 21 cliënten boekten een meerdaagse vakantie via het Steunpunt (2015: 21 cliënten);
- In 2016 kochten een 30-tal cliënten een computer aan via Ox-fam Solidariteit;
- In 2016 werden 6.623 UITPASSEN verkocht, waarvan 4.174 aan kansentariaf;
- Gentenaars kunnen terecht in één van de meer dan 70 Digitale Talent Punten, verspreid over het Gentse grondgebied, die gratis toegang bieden tot computers en internetverbinding

WAT KOST HET?

OCMW Gent maakte vorig jaar 182.119 euro vrij (2015: 166.784 euro) om cliënten aan socio-culturele activiteiten te laten deelnemen.

“Bij de OCMW- psychologen kan ik terecht wanneer het me even teveel wordt.”

Je financiën op een gezonde manier beheren, is niet altijd makkelijk. Lucasz (22 jaar) stond er van de ene op de andere dag alleen voor. Met geld had hij nooit leren omgaan. Tot hij in contact kwam met de Emancipatorische Werking.

“Ik heb veel opgestoken van de groepswerking Budget in balans: hoe je facturen bijhoudt, betalingen doet, met een beperkt budget winkelt ... Die dingen moet je weten als je op je eigen benen staat.”

Maar elke dag opnieuw proberen rond te komen met je geld kan zwaar doorwegen op een mens. “Soms wordt het me wel eens teveel. Gelukkig kan ik dan terecht bij één van de OCMW-psychologen. Ze luisteren naar mijn problemen en proberen samen met mijn maatschappelijk werker een oplossing te vinden.”

LEVENSDOMEIN GEZONDHEID

De verschillen in gezondheid in onze bevolking zijn vrij groot: hoe lager iemand op de sociale ladder staat, hoe meer kans op gezondheidsproblemen. De verdeling van gezondheid volgt de verdeling van geld, opleiding en sociale status in de maatschappij, laag per laag, klasse per klasse. Bovendien hebben mensen in armoede vaker een verminderde toegang tot de gezondheidszorg.

OCMW Gent wil, samen met alle betrokken actoren, ervoor zorgen dat elke Gentenaar de weg naar de gezondheidszorg vindt om zijn/haar fysieke en geestelijke gezondheid te verhogen.

Medische hulp

Medische kosten in het wijkwerk

Vanuit de welzijnsbureaus en de diensten Thuislozenzorg en Vreemdelingen worden verschillende soorten tussenkomsten in gezondheids- of psychosociale kosten verleend. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om tussenkomsten in medisch-farmaceutische kosten, kosten van kinesithérapie, tandzorg, logopedie, aankoop van bril of lenzen, anticonceptie...

Medische hulp voor ingeschrevenen in het Gents bevolkingsregister

OCMW Gent biedt ondersteuning wanneer iemand niet in staat is om een ziekenhuisfactuur te betalen. Onderzoek door een maatschappelijk werker bepaalt dan of het OCMW financieel tussenkomt, of een afbetalingsplan opstelt samen met het ziekenhuis.

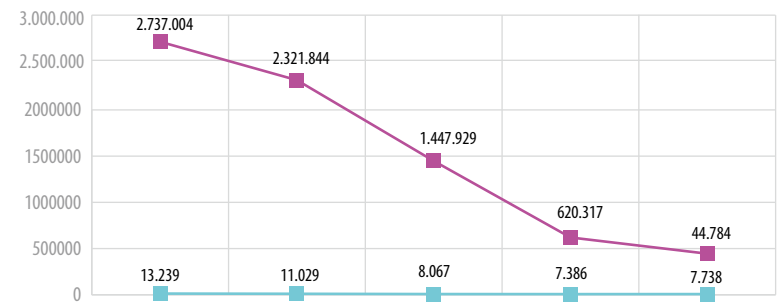
Ook wie regelmatig medische zorg of medicijnen nodig heeft, kan zich wenden tot het OCMW. Naargelang de situatie wordt er een maandelijkse tussenkomst uitgekeerd of een eenmalige tussenkomst.

Dringende medische hulp voor vreemdelingen zonder wettig verblijf of met precair verblijfsstatuut

Omdat gezondheidszorg een basisrecht is, breidt deze dienstverlening

zich ook uit naar personen zonder wettig verblijf. Bij nood aan dringende medische hulp biedt de medische kaart een oplossing. Met zo'n medische kaart kan men terecht bij de apotheek en zorgverstrekkers (logopedist, opticien, vroedvrouw...) voor dringende medische zorgen. Het OCMW betaalt dan de kosten van de dringende medische hulp aan de zorgverstrekker.

DRINGENDE MEDISCHE HULP VOOR VREEMDELINGEN ZONDER WETTIG VERBLIJF OF MET PRECAIR VERBLIJFSSTATUUT

■ Aanvragen door vreemdelingen zonder wettig verblijf of precair verblijfsstatuut

■ Medische kosten uitbetaald aan vreemdelingen zonder wettig verblijf of precair verblijfsstatuut (in euro)

Deze tabel omvat aanvragen van vreemdelingen zonder wettig verblijf, met een precair verblijfsstatuut of een verblijfsrecht van minder dan 3 maanden of ambtshalve afgevoerde Belgen. De voorbije jaren is er over het algemeen een daling merkbaar in het aantal aanvragen en het bedrag aan uitbetaalde medische kosten. De hoofdreden voor deze daling is de invoering van de elektronische medische kaart via Mediprima, waarbij de prefinanciering van de dringende medische hulp door de Hulpkas voor Ziekte en Invaliditeit (HZIV) gebeurt en dus niet meer door het OCMW.

Psychologische hulp

Cliënten die bij het OCMW aankloppen, hebben vaak een gecompliceerd verhaal, waarbij armoede zowel oorzaak als gevolg is van fysieke en/of psychische problemen. Psychologen kunnen het onderliggende kluwen van problemen in kaart brengen en in z'n geheel aanpakken.

De drempel naar psychologische hulp is echter meestal erg hoog. Daarom zoeken OCMW-psychologen zelf cliënten op die hulp nodig hebben. Ze

organiseren wekelijkse zitdagen in welzijnsbureaus en verschillende diensten, of brengen zelfs bezoeken aan huis. Zo proberen ze problemen aan te pakken voor ze escaleren en onomkeerbaar zijn.

Bovendien kunnen ook maatschappelijk werkers en trajectbegeleiders bij de psychologen terecht voor advies over activeringsmogelijkheden van mensen met mentale, psychische en/of psychiatrische problemen of verslavingsproblemen

- In 2016 volgden de OCMW-psychologen 1.196 dossiers actief op (2015: 1.094 dossiers). Veel voorkomende problematieken bij de psychologische begeleiding zijn depressie (45 procent), posttraumatische stress-stoornis (45 procent) en verslaving (31 procent).
- Er werden 456 nieuwe dossiers opgenomen in 2016 (2015: 359 nieuwe dossiers) en 662 dossiers afgesloten (2015: 735). De gemiddelde begeleidingsduur steeg naar 10,6 maanden (2015: 7 maanden).

Gespecialiseerde psychologische hulp

Helpdesk Kinderen op de vlucht

Bij de helpdesk kunnen hulpverleners, leerkrachten, vrijwilligers... terecht voor advies bij concrete vragen rond geestelijke gezondheid en functioneren van kinderen op de vlucht. Voorbeelden hiervan zijn: "Hoe kan ik kinderen op de vlucht het beste ondersteunen? Heeft een kind extra zorg nodig? Naar waar kan ik doorverwijzen?". De helpdesk is bereikbaar via kinderenopdevlucht@ocmw.gent.

Radicalisering

De Stad Gent regisseert het thema radicalisering. Binnen OCMW Gent volgen de Juridische en de Psychologische dienst dit thema op. Zij bespreken samen concrete dossiers. De Psychologische dienst biedt ondersteuning aan de maatschappelijk werkers bij de inschatting van signalen van radicalisering en de opvolging van deze dossiers. De raad van 10 maart 2016 keurde ook een samenwerkingsprotocol goed tussen OCMW Gent, de Stad Gent, de politie en het parket om noodzakelijke gegevens uit te wisselen, met respect voor het beroepsgeheim.

PSYCHOLOGISCHE EN JURIDISCHE HULP AAN GENTENAREN

De Psychologische en Juridische dienst hebben niet alleen als taak hulp te verlenen aan OCMW-cliënten en ondersteuning te bieden aan maatschappelijk werkers. Ze hebben ook een opdracht in het vervullen van eerstelijns psychologische hulp en juridische bijstand. Elke Gentse burger die de weg naar de reguliere hulpverlening niet vindt, kan bij de Psychologische en Juridische dienst terecht voor laagdrempelige hulp.

Zo kunnen Gentenaars bij de **Psychologische dienst** kennismaken met de geestelijke gezondheidszorg. De dienst maakt een inschatting van wat iemand nodig heeft en zorgt voor de kortste weg naar de minst ingrijpende, doch meest passende hulpverlening. Indien nodig, worden reeds tijdens het eerste gesprek een aantal psychologische interventies gedaan. Vanuit deze functie onderhoudt de psychologische dienst contact met de eerstelijnspsycholoog verbonden aan een aantal wijkgezondheidscentra en huisartsen (vanuit het PAKT) en een aantal psychologen die vanuit de ziekenhuizen tegen betaling een kortdurende dienstverlening aanbieden (20 euro per sessie, maximum 5 sessies).

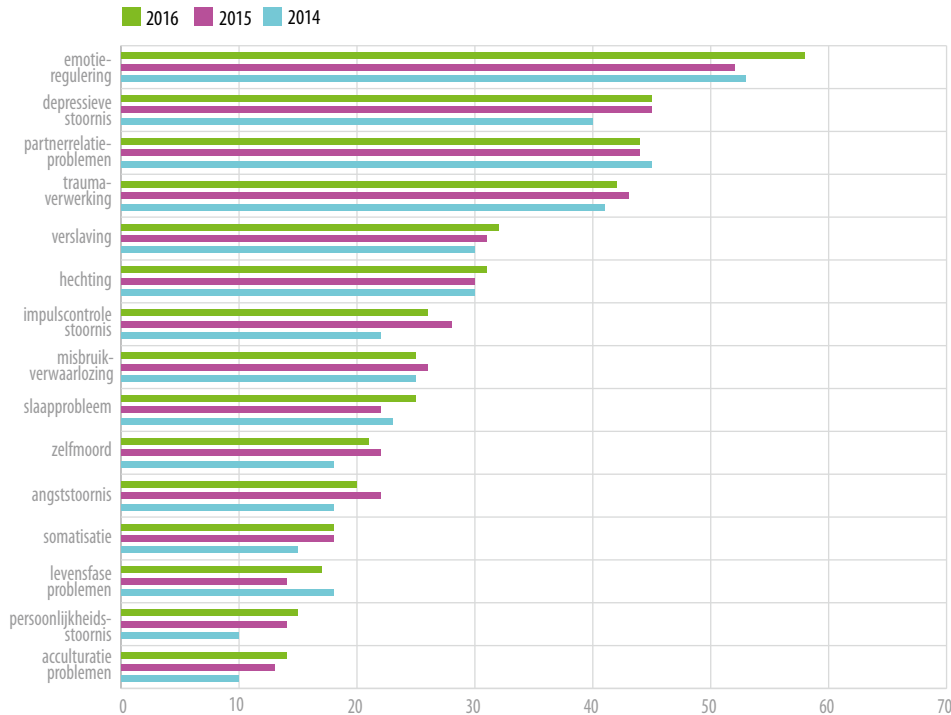
Ook op vlak van **juridisch advies en juridische bemiddeling** kunnen Gentenaars bij het OCMW terecht. In 2016 ontving de dienst 696 vragen van burgers voor juridische bijstand (2015: 764 vragen) via de cliëntonthaal- en trajectmodule (COT). Deze vragen kunnen op allerlei juridische materies betrekking hebben zoals huurrecht, familierecht, verbintenissenrecht, insolventierecht... Dringende vragen via telefoon, en vragen via e-mail en op zitdagen in de welzijnsbureaus worden niet geregistreerd, omwille van administratieve belasting.

Verslavingshulp

De methodische cel Perspectief richt zich tot mensen met een (ex)drug-probleem die willen werken. Het project vertrekt vanuit de visie dat tewerkstelling en activering uiterst belangrijke hefboomen naar maatschappelijke (re)integratie vormen.

Elke Perspectief-cliënt krijgt een casemanager toegewezen, die de hulpverlening rondom de cliënt uitbouwt en coördineert. Daarnaast krijgen bijna alle cliënten met leefloon ook een vaste trajectbegeleider (vanuit het

PSYCHOLOGISCHE HULP - BEHANDELDE PROBLEMATIEKEN (IN PROCENT)

De psychologen werken bij elke cliënt aan de belemmerende psychische problemen. Cliënten hebben steeds meer, zwaardere en gecombineerde problematieken. De begeleidingen worden bijgevolg meer langdurig en intensiever. Het aantal kortdurende begeleidingen (maximum 5 gesprekken) is gedaald naar 544 (2015: 817).

OTC) toegewezen, die specifiek het activeringstraject opvolgt, evalueert en bijstuurt waar nodig.

Perspectief is vertegenwoordigd in alle welzijnsbureaus, in de methodische cel Jongerenwerking en op de dienst Thuislozenzorg. Daarnaast heeft Perspectief ook zijn vaste trajectbegeleiders binnen het OTC.

Perspectief werkt nauw samen met de Gentse drughulpverlening, met dagcentrum De Sleutel als voornaamste partner. De coördinatie gebeurt vanuit de Psychologische dienst van het OCMW.

Interne en externe samenwerking

Naast de permanente samenwerking met de maatschappelijk werkers en andere interne disciplines binnen het OCMW werken de psychologen in 46 procent van de dossiers ook samen met externe diensten zoals (huis) artsen, psychiaters, wijkgezondheidscentra, justitie... (2015: 49 procent van de dossiers).

GEZONDHEID IN CIJFERS

Psychologische hulp

- In 2016 volgden de OCMW-psychologen 1.196 dossiers actief op (2015: 1.094 dossiers);
- Kinderen en jongeren tot en met 25 jaar maakten 22 procent uit van het totaal aantal begeleide cliënten (2015: 20 procent);
- In 2016 kregen 82 cliënten een begeleiding met tolk (2015: 78 cliënten).

Gespecialiseerde psychologische hulp bij (ex)druggebruikers

- In 2016 volgde Perspectief 139 actieve dossiers op, waarvan er 23 afgerond raakten (2015: 122 dossiers – 26 afgerond);
- Er waren 50 nieuwe aanmeldingen, 44 cliënten werden effectief in begeleiding genomen (2015: 40 aanmeldingen – 34 opgenomen);
- Van de 23 afgesloten dossiers werd er 68 procent afgerond omdat de vooropgestelde doelstelling bereikt werd (doorstroming naar reguliere arbeidsmarkt, positief afronden artikel 60-job, doorstroming naar sociale tewerkstelling, langdurige opname, etc.). De andere dossiers werden stopgezet omdat er de cliënt niet meer inging op het aanbod, detentie of verhuis buiten Gent;
- Nagenoeg alle cliënten stonden bij aanvang van de begeleiding op leefloon en maar liefst 78 procent had bij afsluiten een andere bron van inkomsten.

“Omdat mijn dochtertje via OCMW Gent terecht kan in één van de kinderdagverblijven van de Stad Gent, krijg ik de kans om via een opleiding mijn leven weer de juiste richting te geven.”

52

Davy (30 jaar) is een alleenstaande vader van een meisje van drie. Hij werkte vijf jaar voor een privéfirma die afval inzamelt en verwerkte, maar kreeg vorig jaar zijn ontslag.

“Ik vond tamelijk snel een halftijdse job, maar daar kon ik niet mee rondkomen. Ik kwam bij het OCMW terecht voor aanvullende financiële hulp. Via mijn maatschappelijk werker hoorde ik over de Leerwerkplekken, waar je een opleiding tot schrijnwerker kan volgen. Ik was onmiddellijk erg geïnteresseerd, want ik wilde een meer creatieve job dan wat ik vroeger deed.”

Als alleenstaande vader is het echter niet makkelijk om de voltijdse opleiding te combineren met zijn gezinssituatie.

“Ik kan geen beroep doen op vrienden of familie voor de opvang van mijn dochtertje. Gelukkig kon ze via het OCMW terecht in één van de kinderdagverblijven van de Stad Gent. Daardoor krijg ik de kans op mijn leven weer de juiste richting te geven.”

1.3 KINDERARMOEDE

OCMW Gent heeft bijzondere aandacht voor kinderarmoede. Het beleid en de acties rond kinderarmoede krijgen in het armoedebeleidsplan 2014-2019 daarom een apart luik. Een goede start in het leven is van cruciaal belang om te vermijden dat generatiearmoede verder toeneemt. Daarom bieden we kwetsbare gezinnen meer kansen en meer ondersteuning. We investeren extra in de kinderen, hun ouders, de omgeving (school en de buurt) en het netwerk van hulp- en dienstverleners rond het gezin. We werken hiervoor heel nauw samen met actoren uit tal van sectoren zoals onderwijs, kinderopvang en gezondheidszorg.

Stakeholdersforum kinderarmoede

Elk jaar vindt het stakeholdersforum kinderarmoede plaats. Ook in 2016 kwamen meer dan 100 partners samen om het groeiactieplan kinderarmoede samen te evalueren en mee na te denken over het toekomstige armoedebeleid. De vele input van de partners over diverse sectoren wordt meegenomen in het beleid, wat het groeiactieplan tot een stadsbreed gedragen regieplan maakt.

Kinderen geven hun stem

We geven kinderen in kwetsbare situaties de kans om hun stem te laten horen in het beleid. We luisteren en laten hen mee sturing geven aan beleidsplannen. De (groeps)gesprekken gebeuren aan de hand van een creatieve methodiek en vinden plaats op de Vakantiewerking van OCMW Gent onder begeleiding van psychologen. Aan de hand van richt- en bijvragen pijlen de psychologen naar de situatie van de kinderen. Daarnaast leren de kinderen vaardigheden, zoals spreken in groep en luisteren naar elkaar. Tijdens de zomervakantie 2016 werden een 60-tal kinderen bevroegd.

Daarnaast financiert OCMW Gent Jong Gent in Actie (JGiA) om de stem van jongeren in kansarmoede mee te nemen in het beleid. JGiA organiseert jaarlijks een inspraaktraject met de jongeren rond heel concrete thema's zoals vrije tijd en cultuur, wonen en werk, en laat dan vervolgens zijn stem horen bij het (boven)lokale beleid.

Opvoedingsondersteuning

De methodische cel Integrale Gezinsbegeleiding binnen OCMW Gent richt zich tot gezinnen met problemen op verschillende levensdomeinen (gezondheid, financiën, huisvesting...) en daarbij nood hebben aan opvoedingsondersteuning in de brede zin van het woord.

Deze gezinnen krijgen een integrale begeleiding op maat waarbij gestreefd wordt om escalatie van problemen te vermijden via gecoördineerde intensieve hulp en opvoedingsondersteuning. Doelstellingen binnen de begeleiding zijn onder meer streven naar een positiever gezinsklimaat, werken aan garanties rond de veiligheid van kinderen en inzetten op ieders ontwikkelingskansen.

In 2016 maakte de cel inhoudelijke aanpassingen aan de screening en (evaluatie)vragenlijsten om de hulpverlening nog beter te kunnen afstemmen op de noden en verwachtingen van de cliënt. Dit resulteerde in positieve cijfers; in 24 op 36 dossiers werden de doelstellingen bereikt en kon het dossier afgesloten worden. Daarnaast werd ook extra ingezet op kennisoverdracht en -uitwisseling tussen de verschillende methodische cellen onderling en op briefingsmomenten over kinderarmoede in de wijken.

- Integrale Gezinsbegeleiding bestaat uit 10 maatschappelijk werkers, verspreid over 7 wijken, en een 0.25 VTE intercultureel medewerker;
- In 2016 bood Integrale Gezinsbegeleiding ondersteuning in 163 gezinnen door 171 begeleidingen;
- De wooncoaches hebben in totaal 27 dossiers begeleid, waarbij ze in 8 dossiers samenwerkten met een Integrale medewerker;
- 75 procent van de gezinnen kreeg opvoedingsondersteuning op vraag van de ouders.

OCMW GENT DRAAGT BIJ TOT SCHOOLSE ONDERSTEUNING

Ongeveer 28.898 kinderen startten het schooljaar 2016-2017 in het basisonderwijs in Gent. Sommige leerinhouden zijn niet zo gemakkelijk voor een aantal kinderen. Veel van die gezinnen kunnen veelal ook niet terugvallen op ondersteunende netwerken, waardoor de kinderen het op jonge leeftijd al moeilijk krijgen op school.

Wekelijkse bezoeken

Via wekelijkse bezoeken aan huis zetten Uilenspel vzw en Kompanjon vzw in op de ondersteuning van leerlingen en hun ouders. Door deze ondersteuning maken maatschappelijk kwetsbare kinderen meer kans op een vlotte schoolloopbaan. OCMW Gent draagt bij tot deze betere onderwijskansen via een aanzienlijke subsidie voor beide organisaties. Beide organisaties

werken met een eigen methodiek die al bewezen heeft vruchten af te werpen.

Studenten aan huis

Bij Kompanjon vzw geven studenten studie- en opvoedingsondersteuning bij gezinnen thuis. Deze studenten, die deze opdracht opnemen in het kader van een stage of als praktijkvak, besteden ook veel aandacht aan het sterker maken van de ouders en het vergroten van de ouderbetrokkenheid. De coach van Kompanjon vzw ondersteunt zowel het gezin als de studenten.

Buren helpen buren

Uilenspel vzw vertrekt voor hun schoolse en opvoedingsondersteuning van het principe van buurtsolidariteit: buren helpen buren. De vrijwilligers van Uilenspel,

allen buurtbewoners, gaan wekelijks één uurtje per week langs bij een gezin uit hun buurt, dit gedurende minstens één schooljaar. De onderlinge contacten tijdens de begeleidingsmomenten zorgen ervoor dat er een vertrouwensband ontstaat, die veelal ook na de begeleiding blijft voortbestaan. Het netwerk van het gezin verbreedt en de buurtintegratie neemt toe.

Resultaten

In 2016 zullen ongeveer 283 Gentse kinderen en ouders wekelijks een duwtje in de rug krijgen via een 340-tal Uilenspelvrijwilligers. 202 kinderen werden ondersteund vanuit Kompanjon vzw door 124 studenten. Er is dus een opnieuw een serieuze groei merkbaar; dit jaar werden 485 kinderen begeleid door beide organisaties tegenover 372 kinderen vorig jaar.

54

OPVANG KINDEREN VAN GEACTIVEERDE OCMW-CLIËNTEN

Sinds 2010 hebben OCMW Gent en Stad Gent een samenwerkingsovereenkomst die een aantal opvangplaatsen voorbehoudt specifiek voor kinderen van OCMW-cliënten in een activeringstraject. Deze samenwerking ontstond omdat het gebrek aan kinderopvang één van de voornaamste redenen was waarom een aantal OCMW-cliënten niet vooruit raakte in zijn of haar activeringstraject. Door momenteel 20 voltijdse plaatsen continu beschikbaar te houden op korte termijn, helpt de dienst Kinderopvang (DIKO) dit probleem mee oplossen.

Strijd tegen kinderarmoede

Kinderopvang hebben is essentieel om cliënten verdere stappen te laten zetten naar een opleiding of een job en zo (op termijn) aan financiële onafhankelijkheid te helpen. Maar het gaat verder. Kinderopvang is van belang voor het ganse gezin, in het bijzonder voor de kinderen. De kinderen hebben contact met leeftijdsgenootjes en krijgen nieuwe stimulansen en impulsen buiten de gezinscontext. Ook de ouders komen in contact met andere ouders en dat kan voor

een stuk het sociaal isolement doorbreken. Door samen te werken met de dienst Kinderopvang, kan dit obstakel voor een aantal cliënten uit de weg geruimd worden.

Evaluatie

- In 2016 vingen de stedelijke kinderdagverblijven in totaal 24 kinderen van cliënten op via de gereserveerde plaatsen. Dat is een daling met 14 kinderen ten opzichte van 2015 (38 kinderen). 23 ouders konden hierdoor hun activeringstraject uitvoeren;
- 13 van deze kinderen startten al in een kinderdagverblijf in 2015. In 2016 vingen de stedelijke kinderdagverblijven dus 11 nieuwe kinderen op. De gemiddelde maandelijkse bezetting was 13,4 kinderen. Het totaal aantal opvangdagen bedraagt 2.063 dagen, tegenover 2.787 dagen in 2015;
- De cliënt betaalt voor de kinderopvangplaats het gebruikelijke tarief gebaseerd op het inkomen.

Onderwijs

OCMW Gent bood in 2016 aan elke cliënt met een tweejarig kind individuele ondersteuning aan bij de inschrijving op school. Verder zet OCMW Gent verder in op het voorzitterschap van de werkgroep kleuterparticipatie om de acties van alle actoren op vlak van kleuterparticipatie op elkaar af te stemmen, hiaten te detecteren en nieuwe acties te ontwikkelen. OCMW Gent duidde in elke wijk een contactpersoon aan, die voor de scholen in de buurt een aanspreekpunt is voor welzijnsvragen en complexe gezinssituaties. Een document 'eerste hulp bij welzijnsvragen' werd verspreid onder alle scholen en Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB), zodat medewerkers binnen het onderwijs nog makkelijker de weg vinden naar het OCMW.

Schoolse ondersteuning

OCMW Gent financierde in 2016 twee schoolse ondersteuningsorganisaties met elk 20.000 euro, met name Kompanjon, i.s.m. de Hogeschool en Universiteit Gent, en Uilenspel. Deze organisaties hebben als doel om de kansen van kinderen uit kwetsbare gezinnen te verhogen, via studie- en opvoedingsondersteuning aan huis. Meer informatie in het kader hieronder "OCMW Gent draagt bij tot schoolse ondersteuning".

Aanpak van spijbelen

Ook in 2016 werden acties opgezet om spijbelen bij Gentse jongeren aan te pakken. Twee keer per jaar komen alle partners betrokken bij het spijbelactieplan Gent, o.a. het departement onderwijs, de dienst maatschappelijke zorg van de politie, CLB, parket, jongerenwelzijn en OCMW, samen voor een evaluatie- en opvolgingsvergadering. De Psychologische dienst ging aan de slag met het intern spijbelactieplan, dat maatregelen opneemt om te vermijden dat de schoolloopbaan van kinderen en jongeren in het gedrang komt door onwettige afwezigheden.

Tenslotte werd gefocust op de overstap naar het secundair onderwijs omdat daar nog heel veel onwetendheid rond bestaat bij het cliënteel, zeker bij de cliënten die niet opgegroeid zijn in België. Voor alle ouders met een actief dossier bij OCMW Gent die kinderen hebben in het 5e of

6e leerjaar worden informatiesessies ingericht vanuit de Psychologische dienst in samenwerking met o.a. InGent vzw en de interculturele medewerkers van het OCMW Gent. Er wordt, in het kader van het doorbreken van de kinder-/generatiearmoede, gestreefd naar een weloverwogen studiekeuze. Dit vermindert de kans op schoolmoeheid en vergroot de kans op een geslaagde schoolloopbaan, wat belangrijk is voor succes op de toekomstige arbeidsmarkt.

Opvang en vrije tijd

Kinderen in armoede verdienen om dezelfde kansen en een gelijke behandeling te krijgen als hun leeftijdsgenootjes. Zeker op vlak van ontspanning, want een kind is geen kind als het niet kan spelen. OCMW-clieënten met kinderen ontvangen informatie over vakantieopvangmogelijkheden die aansluiten bij hun behoeften (locatie, leeftijd, aanpak). Daarnaast organiseert OCMW Gent zelf vakantieopvang tijdens de schoolvakanties en een zomerkamp voor kinderen van cliënten, kinderen die in een opvangtehuis of vluchthuis verblijven, kinderen zonder papieren en personeel. OCMW-vakantiewerking De Pagadder is toegankelijk voor kinderen van 3 tot 15 jaar.

Naast de schoolvakanties organiseerde de Vakantiewerking ook bijkomende activiteiten (vaak financieel gesteund door andere organisaties) voor kinderen (met hun ouders): de paaseierenraap, het Sintfeest, activiteiten met de Buffalo League, een sociale trefdag, een spokentocht, Sail4Kids, KidRock.

- De Vakantiewerking opende in 2016 voor 56 dagen (2015: 57 dagen);
- Op dagen dat De Pagadder open was, waren er gemiddeld 95 kinderen aanwezig (2015: 77 kinderen);
- In 2016 gingen 60 kinderen mee op kamp (2015: 54 kinderen);
- Er waren 448 kinderen ingeschreven in 2016 (2015: 410 kinderen). Daarvan spraken er 291 thuis geen Nederlands. 48 kinderen spraken zelf nauwelijks tot geen Nederlands op moment dat ze naar de Vakantiewerking kwamen;
- De kinderen kwamen uit 226 verschillende gezinnen. Dat zijn 6 gezinnen minder dan in 2015, maar toch werden 38 kinderen meer bereikt. Dit betekent dat de Pagadder meer grote gezinnen bereikte.

Sociale tarifiering kinderopvang

Onderzoek heeft meermaals het belang van kinderopvang voor de sociale, emotionele, en cognitieve ontwikkeling aangetoond, zeker voor kinderen die in moeilijke situaties opgroeien. OCMW Gent zet zich daarom de komende jaren in om zoveel mogelijk gezinnen in kwetsbare situaties het minimumtarief kinderopvang van 1,56 euro per dag toe te kennen. Door een soepel kader hierrond op te stellen, verkleint OCMW Gent de financiële drempel naar kinderopvang. Dit moet leiden tot een hogere opname van kinderopvang bij kwetsbare gezinnen.

Zwangerschap

OCMW Gent zette ook in 2016, samen met de Artevelde hogeschool, zijn schouders onder het project "Buddy bij de wieg". In het kader van dit project ondersteunen studenten maatschappelijk werk en studenten vroedkunde kwetsbare zwangere vrouwen. Psychologen van het OCMW

behoren tot de klankbordgroep van het project en ze bieden ook rook-stopbegeleiding in groep aan voor (toekomstige) mama's.

Daarnaast volgden de psychologen verder de werkgroep 'kwetsbare zwangeren Groot-Gent' op en waren ze in 2016 actief betrokken bij het project 'bevallen met Verkort Ziekenhuisverblijf'.

Preventie en opsporing

Een psycholoog van de psychologische dienst voert het project "Kinderen Eerst" uit. Dit project organiseert overlegplatformen om preventief en curatief te werken rond kinderarmoede. Hierbij ligt de focus op het verhogen van de kennis over (de impact van) kans-, kinder- en generatiearmoede. Dit zorgt ervoor dat organisaties betere ondersteuning kunnen geven aan kinderen en hun gezin op verschillende levensdomeinen.

Het project werkt met verschillende proefprojecten in samenwerking met scholen. Deze proefprojecten zijn bijvoorbeeld; zitdagen op 2 lagere scholen, zitdagen op een secundaire school, aanwezigheid op oudercontacten in 2 OKAN-scholen ... Doel van deze projecten is onderzoeken welke drempels ouders ervaren naar hulpverlening en bekijken hoe deze drempels kunnen weggewerkt worden. In 2016 werd gestart met de voorbereiding van een verruiming van dit project en een uitrol binnen de welzijnsbureaus.

Strijd tegen lege boterhamdozen

Vele Vlaamse – en ook Gentse – scholen trokken een tijd geleden aan de alarmbel: meer en meer kinderen komen met een lege maag of met een lege brooddoos naar school. OCMW Gent subsidieert daarom mee het sociaal steunfonds. De middelen van dat steunfonds, 15.000 vanuit OCMW, zijn bedoeld om niet-stedelijke scholen een financieel duwtje in de rug te geven. Bovendien worden de scholen ondersteund in het ontwikkelen en uitvoeren van een armoedebeleid op school. De Psychologische dienst werkt samen met het Onderwijscentrum Gent in functie van de werking van het Sociaal Steunfonds.

Daarnaast helpt vzw SOL.I.DAR.GENT kansarme gezinnen bij het betalen van de facturen door 50.000 euro te voorzien om warme maaltijden op school te betalen. OCMW Gent werkt hiervoor een model uit samen met vzw Kras. Ouders die hulp nodig hebben bij de betaling van de maaltijdenfactuur kunnen aankloppen bij vzw Kras. De aanvraag wordt door Kras geëvalueerd en ook de betaling wordt verder door de vzw opgevolgd. De Psychologische dienst volgt de samenwerking inhoudelijk op en evalueert hoeveel gezinnen worden geholpen.

Structurele subsidiëring van projecten

De Vlaamse overheid voorziet in een structurele subsidiëring van lokale besturen van de gemeenten met de grootste kinderarmoedeproblematiek in Vlaanderen. De ondersteuning van deze lokale besturen heeft tot doel, op maat van de lokale situatie, een integraal lokaal kinderarmoedebestrijdingsbeleid te realiseren. Hiertoe moeten enerzijds waar nodig bijkomende acties worden toegevoegd aan regulier beleid. Anderzijds moet het lokaal bestuur een regierol opnemen binnen lokale netwerken om tot een overkoepelend beleid te komen dat mensen in armoede ten

goede komt. OCMW Gent diende een projectaanvraag in en ontvangt nu jaarlijks 275.000 euro.

OCMW Gent besliste een deel van de middelen (75.000 euro) te besteden aan financiële ondersteuning van vijf projecten tegen kinderarmoede, die uitgevoerd worden door derden. De Psychologische dienst volgt deze projecten mee op.

Inloopteam Reddie Teddy : zomer- en oefenklassen.

De zomerklassen zijn voor kinderen die de overgang naar het eerste leerjaar maken. De klassen streven ernaar om kwetsbare kinderen uit de wijk spelenderwijs vaardigheden te laten verwerven of verbeteren (zoals o.a. fijne motoriek, het begrijpen en uitvoeren van kleine opdrachten, inzicht in hoeveelheden...). Daarnaast wordt er met de ouder gewerkt aan een beter begrip van de verwachtingen die de school heeft en hoe het schoolse systeem werkt.

In 2016 werd de zomerklas uitgebreid naar 5 locaties in Gent (Nieuw Gent, Ledeberg, Muide, Brugse Poort en Bloemekeswijk). De oefenklassen ondersteunen kinderen uit het eerste en tweede leerjaar op vlak van rekenen en taal. Door het beschikbaar stellen van een personeelslid van de Psychologische dienst van het OCMW Gent kon de oefenklas uitgebreid worden met 2 klassen taal. Kinderen leren vaardigheden bij door op hun tempo te kunnen oefenen na de lessen. Dit leidt tot een groter zelfvertrouwen en een beter gevoel van eigenwaarde bij de kinderen.

Team Trajectbegeleiding vzw Jong

Een trajectbegeleider met focus op onderwijs werkt op de factoren die de studieloopbaan van kansarme kinderen en jongeren belemmeren, om het risico op generatiearmoede te verkleinen. De trajectbegeleider werkt vanuit het vertrouwen en vanuit de leefwereld van de kinderen en ouders toe naar oplossingen. Een traject op maat wordt met de gezinnen en ouderwijspartners uitgestippeld met als doel de schoolloopbaan te faciliteren.

Uilenspel vzw - betrekken en stimuleren van niet-schoolplichtige kinderen

Door niet-schoolplichtige kinderen te betrekken binnen de schoolse ondersteuning voor een jongere broer of zus, wordt er proactief en preventief aan de slag gegaan. Om ervoor te zorgen dat vrijwilligers tijdens de begeleidingsmomenten voldoende impulsen konden voorzien op maat van de jongere doelgroep werd aangepast speltheekmateriaal aangekocht. Verder werden middelen ingezet om vrijwilligers en het team te sensibiliseren en te laten verdiepen in de ruimere problematiek van kansarmoede en het effect ervan op de ontplooiingskansen van de kinderen in het gezin.

Vzw LEJO - mobiele tienermoederwerker

Een mobiele tienermoederwerker ondersteunt tienermoeders binnen Gent en omgeving op vraag van de tienermoeder zelf. Dit project werkt integraal op meerdere domeinen, zoals onderwijs, opvoedingsondersteuning, huisvestingsondersteuning, vrije tijd, moederschap, relaties... Daarbij gaat de tienermoederhulp zelf naar de locaties die de tienermoeders aangeven, om de drempel naar hulp te verlagen. Een begeleidingstraject op maat wordt samen met de tienermoeder en doorverwijzer opgemaakt en uitgevoerd. Centraal staat telkens het uitbreiden van het netwerk en toeleiding naar reguliere diensten.

MIRIAM-project

Het MIRIAM-project wordt gecoördineerd en opgevolgd door de psycholoog die de methodische cel Integrale Gezinsbegeleiding aanstuurt. Het project heeft als doel om in 5 Belgische OCMW's (Gent, Leuven, Sint-Jans-Molenbeek, Charleroi en Namen) aan te tonen dat, mits een

intensieve begeleiding en ondersteuning gericht op het verhogen van het zelfbeeld, de moeilijke en geïsoleerde doelgroep van alleenstaande moeders een verhoogde kans op een succesvolle socio-professionele integratie kent.

In Gent organiseerde een speciaal aangestelde casemanager in de wijk Nieuw Gent zowel individuele coaching als collectieve vorming voor een geselecteerde groep van 10 alleenstaande moeders. De tweewekelijkse groepsbijeenkomsten waren gericht op het aanreiken van informatie, toeleiding naar relevante diensten en organisaties, het uitputten van rechten, het uitbouwen van het sociaal netwerk... Daarnaast waren er ook ad hoc activiteiten zoals deelname aan de paaseierenraap, een buurtontbijt, een vakantie-uitstap naar zee...

Alle vrouwen kwamen sterker uit het project. Iedereen zette stappen naar activering, gaande van taallessen, over fietslessen naar toeleiding tot sociale gidsen, vrijwilligerswerk of artikel 60. Uit de wetenschappelijke meting bleek dat er voor de Gentse deelnemers een vooruitgang merkbaar was op vlak van wonen, financiën, band met de kinderen en het leven in het algemeen.

Bovendien kregen de deelnemers ook de kans hun werking voor te stellen aan een groot publiek, onder wie de Staatssecretaris van Armoedebestrijding. Eén van onze vrouwen ging zelfs in gesprek met de koning tijdens het event van 40 jaar OCMW's.

OCMW Gent,
we maken uw weg wijzer

“Het bevalt me hier enorm”

Lang geleden gaf Henriette (93 jaar) les in de verloren kunst van het hoeden maken in de kledingvakschool. Een paar jaar geleden maakte ze een lelijke val. “Ik kreeg veel last van mijn rug. Op mijn eentje in mijn appartement blijven wonen, werd heel lastig. Ik ben dan verhuisd naar woonzorgcentrum Zonnebloem. Ik heb een grote kamer en het bevalt me hier wel. Beneden meedoen met de activiteiten, dat kan niet meer met mijn rug. Maar ik lees graag en veel, en ze komen me regelmatig bibliotheekboeken brengen.”

Zorg en wonen voor senioren

Zorg voor senioren behoort tot de kerntaken van OCMW Gent. Het OCMW wil dan ook een rol van betekenis spelen in alle levensfasen van de Gentse senior. Actieve en zelfstandige senioren kunnen terecht in het lokaal dienstencentrum voor informatie, activiteiten en zorg. Wie wat extra hulp kan gebruiken, kan terecht in één van onze aangepaste woonvormen. Voor de senioren die niet langer zelfstandig kunnen leven, zijn er de vier woonzorgcentra.

Nieuw regiomodel voor het departement Ouderenzorg

Het aantal ouderen in Gent neemt alsmaar toe. Hierdoor besloot het departement Ouderenzorg zijn dienstverlening anders te organiseren. Zo kwamen er de voorbije jaren enkele nieuwe lokale dienstencentra bij en steeds meer antennes. Ook de komende jaren staan in het teken van verdere uitbreiding: een nieuw lokaal dienstencentrum in Zwijnaarde, nieuwe assistentiewoningen in Zwijnaarde en Sint-Amandsberg en het nieuw woonzorgcentrum Zuiderlicht in Mariakerke.

Maar er is niet alleen de uitbreiding van de dienstverlening. Ouderenzorg in Gent wordt meer en meer een samenwerking tussen OCMW- en stadsdiensten en partners.

Deze nieuwe invulling van ouderenzorg vroeg om een aangepaste organisatiestructuur.

Op de OCMW-raad van 8 december 2016 werd het organogram van het regiomodel goedgekeurd. In dit regiomodel organiseren we de dienstverlening in 5 afdelingen: staf & beleidsondersteuning – zelfstandig wonen – lokale dienstencentra – woonzorgcentra – regie & regio cel. Daarnaast zijn er ook 5 regio's waarbinnen de samenwerking tussen alle partners (professionelen, mantelzorgers, vrijwilligers, burens...) wordt bevorderd. Binnen één regio werkt iedereen samen rond de levenskwaliteit van de Gentse senior. Meer info op www.ocmwgent.be/raad.

TUSSENTIJDSE EVALUATIE OUDERENBELEIDSPLAN MET SENIOERENRAAD

Het ouderenbeleidsplan 'Gent, op weg naar een leeftijdsvriendelijke stad' werd als voorbereiding op de huidige legislatuur 2014-2019 samen met de Gentse stedelijke seniorenraad opgemaakt. Op 15 maart 2016 evalueerden we samen met deze seniorenraad ons beleid. Een 35-tal senioren, elk als vertegenwoordiger van hun achterban, waren aanwezig. Er werd stil gestaan bij de realisaties. Ook de prioriteiten voor de komende jaren werden uitvoerig bediscussieerd.

Er werd verder gewerkt aan 'Ruimte voor ouderen' waarbij OCMW Gent betaalbare woonalternatieven wil (helpen) realiseren voor senioren, in hun eigen wijk. In navolging werd, samen met de doelgroep, een brochure ontworpen 'Al eens aan een assistentiewoning gedacht?'

In 2016 stelden we vast dat 50% van de senioren die een tussenkomst vragen bij OCMW Gent voor een opname in een woonzorgcentrum of een verhuis naar een assistentiewoning, hun rechten niet uitputten. Samen met de collega's van het departement Sociale Dienstverlening werd een actieplan opgesteld om hier proactief op in te zetten. De uitwerking zal in 2017 gebeuren.

2.1 ACTIEF EN ZELFSTANDIG OUD WORDEN

De lokale dienstencentra hebben als doel de buurtbewoners – vooral senioren – meer kansen te geven om actief oud te worden en om hen te ondersteunen om zo lang mogelijk kwaliteitsvol en zelfstandig thuis te blijven wonen. Dit doel vervullen ze op een driedelige manier; verstrekken van informatie en advies over ouder worden (informatie), aanbieden van activiteiten (preventie) en verlenen van zorg op maat (curatief).

Altijd in de buurt

OCMW Gent heeft 10 lokale dienstencentra die verspreid liggen over het grondgebied Gent. Zo willen we ervoor zorgen dat we goed bereikbaar zijn en ook dicht in contact blijven met de verschillende Gentse wijken.

Vier nieuwe antennes

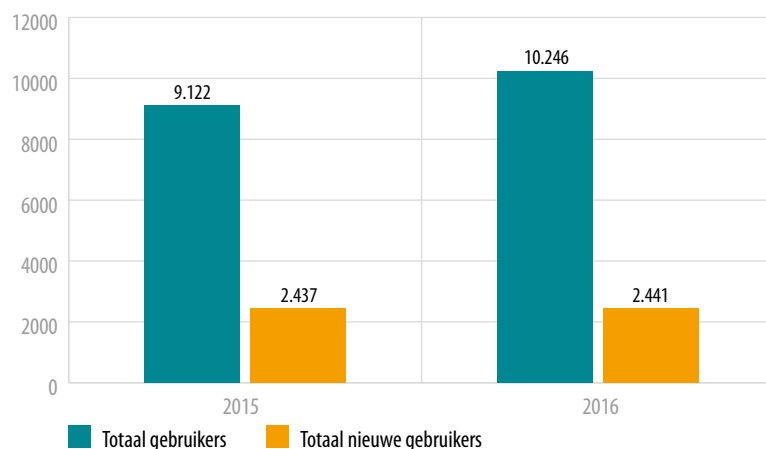
Elk lokaal dienstencentrum is bevoegd voor een specifieke regio. Maar soms zijn die gebieden zo uitgestrekt of bestaan ze uit heel verschillende wijken dat het lokaal dienstencentrum niet alle bewoners bereikt. Om dichter bij die mensen te staan, worden antennes opgericht. In 2016

gingen er vier nieuwe antennes van start: in de Bloemekeswijk, in Gentbrugge (Groeningewijk), in Moscou-Vogelhoek en in Sint-Amandsberg (Westveld). Er zijn nu in totaal 14 antennes actief.

De antennemedewerkers gaan op zoek naar kwetsbare senioren in de buurt en proberen hen te informeren en te leiden naar het meest gepaste zorgaanbod. Daarnaast wordt er ook sterk ingezet op het organiseren van ontmoetingsmomenten om het sociaal isolement te doorbreken. Zo worden er geregeld buurtmaaltijden georganiseerd.

- De antennemedewerkers brachten vorig jaar 605 bezoeken aan huis bij senioren.
- In 2016 werden er in de antennes 3.018 maaltijden verkocht aan 372 buurtbewoners.
- De antennes organiseerden in totaal 276 activiteiten, waar in totaal 5.358 keer aan werd deelgenomen.

TOTAAL BEZOEKERS VS NIEUWE BEZOEKERS IN DE LOKALE DIENSTENCENTRA

De tien lokale dienstencentra van OCMW Gent mochten vorig jaar 10.246 bezoekers verwelkomen.

Buren voor buren

De doelstelling van het project 'Buren voor buren' is om, in samenwerking met lokale partners, sociale netwerken rond kwetsbare senioren in de buurt te versterken of te ontwikkelen. Buurtbewoners worden gestimuleerd om voor kwetsbare senioren een oogje in het zeil te houden en/of kleine klusjes te doen, zoals bijvoorbeeld een brood halen, de rolluiken optrekken, een praatje slaan...

In 2016 zijn er 2.177 preventieve huisbezoeken gerealiseerd. Dit leidde tot 274 burenzorgvragen, waarvan er intussen al 133 ingevuld zijn. Het gaat hierbij vooral om het aanpakken van eenzaamheid en boodschappen doen. Belangrijk is ook dat uit die huisbezoeken 947 professionele hulpvragen naar boven zijn gekomen, over uiteenlopende thema's zoals financiën, opname, ergotherapie, thuiszorg...

Samenwerking Open Huizen

De lokale dienstencentra en antennes werken nauw samen met de Open Huizen van de Stad Gent. Dit zijn ontmoetingsplaatsen voor en door 55-plussers. Veel van de OCMW-antennes hebben zelfs een vaste locatie in een Open Huis. Omdat goede afspraken goede vrienden maken, werden in 2016 de afspraken voor de samenwerking verder uitgediept.

Zo werden de voorwaarden voor het gebruik van de Open Huizen en de manier van samenwerken met de vrijwilligers van de Open Huizen intern besproken en op punt gezet.

Dit zorgde al voor een stijgend aantal gezamenlijke initiatieven en activiteiten, zoals een spelletjesavond en buurtbarbecue in Open Huis Pratershol, een sneukeltoer in Open Huis Jan Yoens en een buurtontbijt in Open Huis Robinia.

SENIORENWEEK 2016: SAMEN BELEVEN DOET U ZWEVEN!

De seniorenweek vond plaats van maandag 21 tot en met zondag 27 november 2016. Met maar liefst 29 boeiende activiteiten bood ook deze editie voor elk wat wils. Het seniorenbal, het concert en de themawandelingen staan intussen geboekstaafd als de 'golden oldies' van de jaarlijkse seniorenweek. Maar op het programma stonden ook gloednieuwe activiteiten zoals een intergenerationeel filmcafé, waarbij jong en oud samen naar een verrassingsfilm keken, en een wandeling onder het thema 'Hent in 't West-Vlams'.

Actief ouder worden

De seniorenweek 2016 is een initiatief van OCMW Gent, de Stad Gent, de seniorenraad en tal van andere organisaties. Ook dit jaar bundelden ze opnieuw de krachten om de groeiende groep ouderen in de Arteveldestad de tijd van hun leven te bezorgen. De stedelijke seniorenraad heeft een belangrijke rol als adviesorgaan. Om dit in de kijker te zetten en hun werking en realisaties bekend te maken bij het grote publiek vond op maandag 21 november een officiële opening en open algemene vergadering van de seniorenraad plaats.

Een terugblik kan op: <https://stad.gent/cultuur-sport-vrije-tijd/senioren/cultuur-voor-senioren/seniorenweek-2016>.

Vrijwilligers

De lokale dienstencentra doen zoveel mogelijk een beroep op vrijwilligers. Zo ondersteunen ze mee de werking, houden de cafetaria open, helpen met de maaltijden, bij uitstappen...

- In 2016 waren er in 1.252 vrijwilligers actief in de lokale dienstencentra (2015: 1.197 vrijwilligers).

Dienstverlening

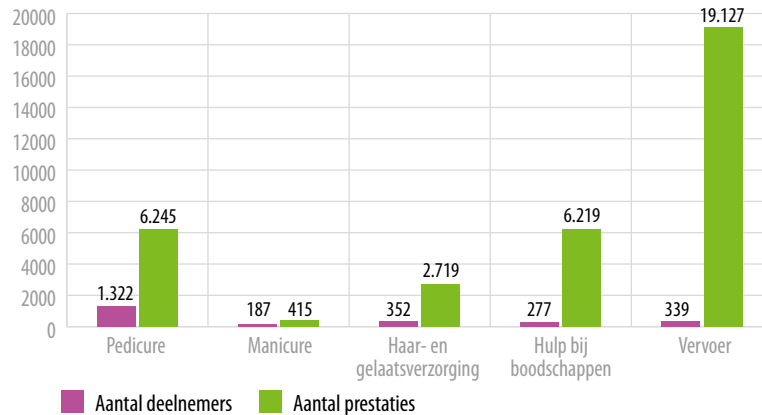

Senioren kunnen in het lokaal dienstencentrum terecht voor dienstverlening als pedicure, manicure, haar- en gelaatzorging, warme maaltijden, hulp bij boodschappen, huishoudelijke hulp, vervoer...

Voor mensen die niet meer zo gemakkelijk in het lokaal dienstencentrum geraken, worden er speciale surplusactiviteiten georganiseerd. Dit zijn aangepaste activiteiten zoals een spelnamiddag, bingo, uitstap, koffietafel, voordracht, film... die heel laagdrempelig zijn. Verzorgenden en vrijwilligers halen de senioren voor de activiteit op.

ZORG EN WONEN VOOR SENIOREN

DIENSTVERLENING LOKALE DIENSTENCENTRA IN 2016

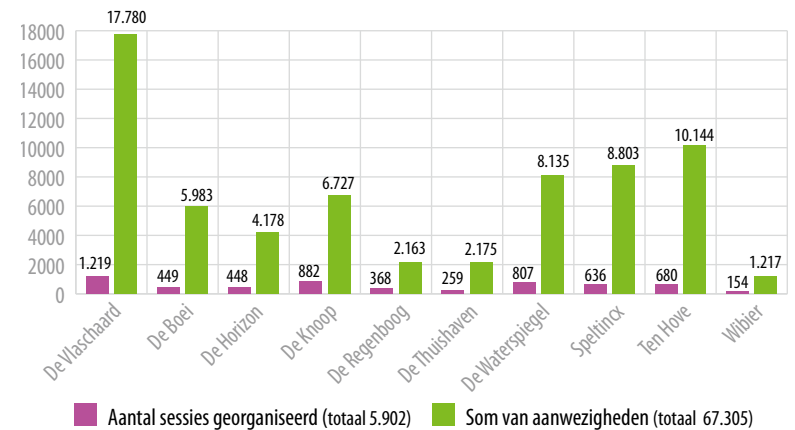
Recreatieve en vormingsactiviteiten

Elk lokaal dienstencentrum biedt een brede waaier van creatieve activiteiten aan, zoals tekenen, schilderen, houtbewerking, fotografie, modelbouw, juwelen maken, keramiek, boekbinden...

Daarnaast worden er ook heel wat vormingsactiviteiten aangeboden. Onze samenleving evolueert razendsnel. Wie wil blijven, moet levenslang leren.

Maar we weten ook dat wie in beweging blijft ook langer gezond blijft! De lokale dienstencentra zetten dan ook zeer sterk in op bewegingsactiviteiten voor senioren. Van stoelturnen voor de fysiek meest kwetsbaren tot Zumba Gold voor wie een uitdaging zoekt.

BEWEGINGSACTIVITEITEN IN DE LOKALE DIENSTENCENTRA IN 2016

Voorbeelden van bewegingsactiviteiten zijn aerobic, pilates, Tai Chi, turnen, yoga relaxatie, Zumba Gold, Qigong, linedance...

Begeleiding en ondersteuning senioren

Voor senioren die moeilijk de weg vinden naar het lokaal dienstencentrum of zeer specifieke hulp op maat nodig hebben, zijn er projecten om hen met de centra in contact te brengen of hen te ondersteunen.

Toeleiding senioren met een migratieachtergrond

Dit project wil de drempel naar het lokaal dienstencentrum verlagen voor senioren met een migratie-achtergrond. De centra werken hiervoor samen met lokale netwerken en sleutelfiguren.

In 2016 hebben nagenoeg alle lokale dienstencentra met hun personeel de opleiding 'Klare taal', 'Omgaan met diversiteit' en 'Omgaan met beledigende opmerkingen' gevolgd. Er werd dus sterk ingezet om onze teams te sterken in deze thematieken en om hen praktische hulpmiddelen aan te reiken om met diversiteit om te gaan.

DOEmeeWEEK IN DE LOKALE DIENSTENCENTRA

66

In alle tien lokale dienstencentra van het OCMW Gent vond van maandag 12 tot vrijdag 16 september de jaarlijkse DOEmeeWEEK plaats. In die vijf dagen kon iedereen het volledige aanbod van de lokale dienstencentra gratis en vrijblijvend uitproberen. Een geknipt moment om de werking van de lokale dienstencentra voor te stellen.

Nieuw activiteitenjaar start na DOEmeeWEEK

Tijdens de DOEmeeWEEK moet niet ingeschreven worden voor activiteiten. Zo ervaren mensen meteen of iets hen ligt of niet. Proberen is de boodschap en achteraf kunnen ze kiezen en beslissen. De meeste reeksen en lessen starten na de DOEmeeWEEK zodat nieuwe bezoekers meteen kunnen aansluiten. Verder waren er infostands rond het dienstverleningsaanbod, vrijwilligerswerk en projecten zoals 'Buren voor burens' waarbij de lokale dienstencentra burenzorg willen stimuleren.

Meer informatie op www.ocmwgent.be/doemeeweek2016.

Daarnaast werd er samen met drie lokale dienstencentra, de diversiteitsconsulente, woonzorgcentrum De Liberteyt en het expertisecentrum voor Dementie Paradox een infopakket rond dementie uitgewerkt. Dit richt zich specifiek naar senioren met een migratieachtergrond en hun mantelzorgers. Het infopakket bestaat uit een infomoment, aangevuld door een infobrochure. In december 2016 is de infosessie voor de eerste keer uitgetest bij een groep Turkse dames in lokaal dienstencentrum De Thuishaven. In de eerste helft van 2017 zal het infopakket nog een aantal keer uitgetest worden om vervolgens gefinaliseerd te worden.

- In 2016 bereikten de lokale dienstencentra 353 senioren met een migratieachtergrond (2015: 230 senioren).

Ergo aan huis

Het project "Ergo aan huis" zorgt er met huisbezoeken door de ergotherapeuten van OCMW Gent voor dat senioren dankzij vaak kleine aanpassingen aan hun woning zo lang mogelijk veilig en zelfstandig thuis kunnen wonen.

- In 2016 deden de ergotherapeuten 837 interventies bij 366 verschillende cliënten (2015: 488 interventies bij 235 cliënten).

Psychologen in de lokale dienstencentra

De psychologen verbonden aan de lokale dienstencentra hebben als doel senioren met psychische problemen (zoals depressies) op te sporen en te begeleiden. Vanaf juli 2016 kwamen er twee psychologen bij in het

project, waardoor de hulpverlening uitgebreid werd van vijf naar alle tien de lokale dienstencentra.

- In 2016 begeleidden de psychologen van het project 355 senioren met psychische problemen (2015: 168 senioren).

SAMEN VOOR EEN DEMENTIEVRIENDELIJK GENT

Gent wil een dementievriendelijke stad zijn. Een stad die aandacht heeft voor mensen met dementie en hun omgeving en ervoor zorgt dat ze zo lang mogelijk aan onze samenleving kunnen deelnemen. Daarom besloten OCMW Gent, Stad Gent en 26 partners om de handen ineen te slaan. Ze ondertekenden, niet toevallig op woensdag 21 september – de Werelddag Dementie – een engagementsverklaring. In de namiddag wandelde een grote delegatie van personen met dementie en hun mantelzorgers door de Gentse binnenstad. Onderweg onthulde Pierke Pierlala 5 Gentse gezegdes over dementie.

OCMW Gent neemt een voortrekkersrol op in een aantal initiatieven.

Inloophuis Dementie: een ontmoetingsplek voor mensen met dementie en geheugenproblemen

Mensen met geheugenproblemen en dementie én hun mantelzorgers, familie, vrienden, burens... kunnen sinds mei 2016 terecht in het Inloophuis Dementie in buurtcentrum De Vaart in Gentbrugge. Zij kunnen er elk moment binnenspringen om bij een gezellig kopje koffie andere mensen te ontmoeten, gewoon even zichzelf te zijn, informatie in te winnen of deel te nemen aan activiteiten.

Het Inloophuis is hét Gentse eerstelijnscontactpunt en het kloppend hart voor al wie met dementie te maken krijgt. Daarbij werken we samen met diverse partners. Onder andere de Stad Gent, Expertisecentrum Dementie Paradox, buurtorganisaties, Familiezorg, Familiehulp, Bond Moyson, Alzheimer Liga, Liberale Mutualiteit, Christelijke Mutualiteit, AZ Maria Middelaars, UZ Gent, AZ Sint-Lucas, AZ Jan

Palfijn en woonzorgcentrum Ter Hovingen maken deel uit van het zorgnetwerk.

Het aanbod van de activiteiten en vormingen die plaatsvinden in het Inloophuis kan geraadpleegd worden op de website: www.ocmwgent.be/inloophuisdementie.

CasAperta:

CasAperta organiseert artistieke en gezellige namiddagen voor mensen met geheugenproblemen en dementie en hun mantelzorgers. Door het samen beleven van muziek, beeldende kunst, natuur, gedichten en verhalen wordt stil gestaan bij het thema dementie. *De kalender staat op de blog <http://casapertagent.blogspot.be/>.*

De zorgsector staat voor heel wat uitdagingen, zoals de toenemende vergrijzing en steeds nieuwe specifieke en veranderende noden van senioren. Wil het OCMW een passend antwoord hebben op deze uitdagingen, dan moet het blijven investeren in kwaliteitsvolle zorg en dienstverlening, en nog meer opvangmogelijkheden voor senioren. Er wordt niet alleen ingezet op een variatie aan woonvormen, maar ook op een variatie aan betaalalternatieven. Ook in 2016 werden hiertoe heel wat inspanningen gedaan.

- OCMW Gent bouwt in Zwijnaarde een nieuw lokaal dienstencentrum en 27 rolwagenaangepaste assistentiewoningen, waarvan 8 tweekamerflats. Het toekomstig lokaal dienstencentrum krijgt de naam **“De Mantel”**. De werken gingen van start in maart 2017. Het wordt een volwaardig lokaal dienstencentrum dat ook een gemeenschappelijke ruimte voorziet voor de bewoners van de nieuwe groep van assistentiewoningen **“De Zonnetuin”**. Ook de dienst Burgerzaken/Bevolking van de Stad Gent, een Gentinfopunt en een politiepunt krijgen er onderdak. Op 26 september 2016 werd de

eerste steen gelegd voor de assistentiewoningen. De 24/24 permanentie in de Zonnetuin zal gebeuren door het dichtbij gelegen woonzorgcentrum Zonnebloem. Het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid keurde de voorafgaande vergunning goed. De assistentiewoningen worden ter beschikking gesteld via obligaties met woonrecht. In 2016 werd sterk ingezet om de modaliteiten hieromtrent duidelijk te krijgen.

- OCMW Gent bouwt in Sint-Amandsberg **30 rolwagenaangepaste assistentiewoningen**, waarvan 10 tweekamerflats, op de site Wibier/Heiveld. Woonzorgcentrum Het Heiveld zal instaan voor de 24/24 permanentie. Op 7 december 2016 werd de bouwvergunning ontvangen, de start van de werken is voorzien voor juni 2017. Het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid keurde de voorafgaande vergunning goed.
- In 2016 werd er een intens traject afgelegd met de kandidaat-bewoners van het **groepswonen**, een nieuw woonalternatief dat in 2015 werd opgestart. Samen met de groep werden zowel de bouwplannen, het ontwerp en andere relevante thema's besproken. Thema's zoals besluitvorming, integratie in de buurt, communicatie, juridische structuur, ... kwamen aan bod. Deze opvolgessies gebeurden onder leiding van de projectleider en in samenwerking met Abbeyfield Vlaanderen vzw, de expert inzake groepswonen voor senioren. Ook in 2016 kon het project rekenen op provinciale subsidies.
- OCMW Gent bouwt in Mariakerke een vijfde woonzorgcentrum **“Zuiderlicht”** met ruimte voor 144 woningen. Naast de traditionele doelgroep van zwaarzorgbehoevende senioren zijn er drie kleinere leefgroepen met gespecialiseerde werkingen. De bouwwerken startten intussen op 7 maart 2016, de officiële opening is gepland op 1 december 2017.
- OCMW Gent sloot twee intentieverklaringen af voor de realisatie van **sociale assistentiewoningen**, respectievelijk met sociale huisvestingsmaatschappijen WoninGent en Volkshaard. In dit kader startte WoninGent in 2016 met de bouw van de 19 sociale assistentiewoningen in Ledeberg en werden concrete afspraken gemaakt in functie van de uitbating door OCMW Gent. Intrek van de bewoners wordt voorzien in juni 2017.

2.2 AANGEPAST ZELFSTANDIG WONEN

Ouderen zijn vaak in staat zelfstandig te wonen, maar het huis is te groot geworden en is niet aangepast.

OCMW Gent heeft een aantal specifieke woonegelegenheden voor ouderen die nog voldoende zelfstandig zijn. In totaal zijn er 120 woonegelegenheden in de vorm van assistentiewoningen en aangepaste seniorenwoningen.

- Groep van assistentiewoningen Wibier bestaat uit 20 rolwagens aangepaste assistentiewoningen die zich richten naar koppels (65+), waarvan één van de twee partners hulpbehoevend is, maar die nog als koppel zelfstandig kunnen functioneren.
- Groep van assistentiewoningen Antoniushof heeft 48 flats voor alleenstaanden, 34 flats voor echtparen en zes flats voor mindervaliden.
- Ter Pielvaecx voorziet 12 flats voor senioren die nog in grote mate zelfstandig zijn.

2.3 BEGELEID WONEN

De vier woonzorgcentra van OCMW Gent zijn moderne hedendaagse gebouwen met de meest aangepaste zorg- en dienstverlening. De centra willen een aangename en kwalitatief hoogstaande woon-, leef-, zorg- en zingevende omgeving zijn voor de ouder wordende inwoners van Gent.

De woonzorgcentra verlenen niet alleen zorg aan senioren die langdurig zijn opgenomen, maar beschikken samen ook over 16 plaatsen voor kortverblijf, 17 plaatsen in een dagverzorgingscentrum en 1 woning voor nachtopvang.

Klemtoon op keuzevrijheid

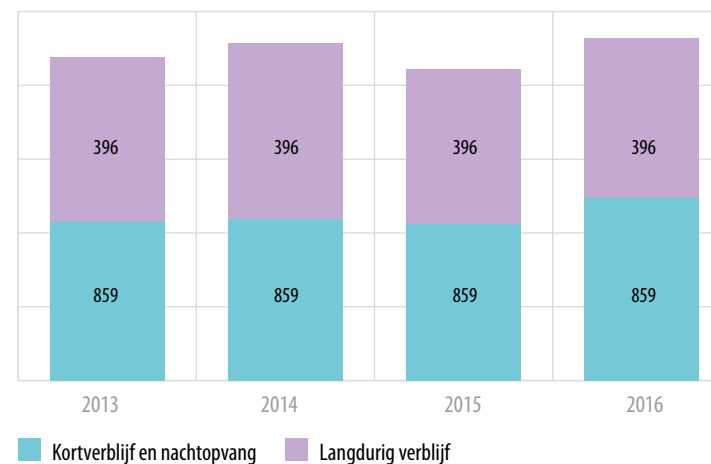
In 2016 werd een verbetertraject opgestart om de keuzevrijheid van de bewoners in de woonzorgcentra nog te vergroten. Door echt uit te gaan van de wensen en behoeften van de bewoner, kan, ondanks de

(toenemende) beperkingen en afhankelijkheid die de bewoner ervaart, de levenskwaliteit naar omhoog. Dit vermijdt ook probleemgedrag en beperkt maatregelen zoals fixatie. Praktisch gaat het bijvoorbeeld om bewoners zelf de keuze te laten wat te eten of te drinken, wanneer op te staan of naar bed te gaan, wat te doen overdag...

Personeel binnen de woonzorgcentra volgde trainingen en masterclasses die zich richtten op bewustwording van wat vrijheidsbeperking is. Kennis en vaardigheden werden aangeleerd om anders om te gaan met bewoners en alternatieven voor vrijheidsbeperking in te zetten.

Aanvragen en opnames

AANVRAGEN VOOR OCMW-WOONZORGCENTRA

Het aantal aanvragen voor langdurige opname en kortverblijf/nachtopvang in onze woonzorgcentra blijft vrij stabiel. Meer dan de helft van de aanvragen gaat passief om verschillende redenen: overlijden voor opname, opname in een privé-woonzorgcentrum, de aanvrager verkiest thuis te blijven wonen met thuiszorg, de aanvrager is geen Gentenaar...

EERSTESTEENLEGGING WOONZORGCENTRUM ZUIDERLICHT

Op maandag 27 juni 2016 werd de eerste steen gelegd van het nieuwe OCMW-woonzorgcentrum Zuiderlicht aan de Zuidbroek in Mariakerke.

Zuiderlicht wordt het vijfde woonzorgcentrum van OCMW Gent, na De Liberteyt in Wondelgem, De Vijvers in Gentbrugge, Het Heiveld in Sint-Amandsberg en Zonnebloem in Zwijnaarde. Als alles volgens plan verloopt, moet het nieuwe woonzorgcentrum eind 2017 klaar zijn. Het gaat om een investering van 26 miljoen euro.

144 bewoners

Zuiderlicht zal plaats bieden aan 96 senioren met een hoge zorgbehoefte. Daarnaast zijn er 3 kleinere leefgroepen voor personen met jongdementie (- 65 jaar), ouderen met een mentale beperking en ouderen met een gestabiliseerde psychiatrische kwetsbaarheid. Samen goed voor 144 bewoners.

125 nieuwe jobs

In het nieuwe woonzorgcentrum kunnen 125 mensen aan de slag. Gaande van directieleden en bedienden over (para)medisch personeel tot logistieke en keukenmedewerkers. De eerste vacatures verschenen vanaf maart 2017 op het jobplatform op de website van OCMW Gent: jobs.ocmwgent.be.

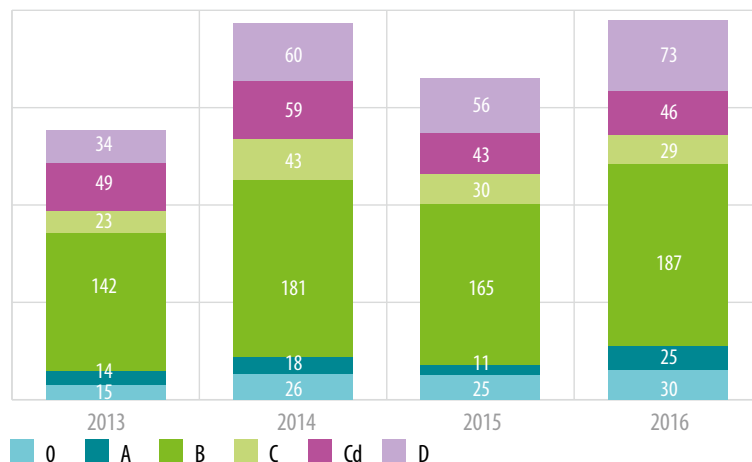

Website, vragen en info

Mensen die op zoek zijn naar meer informatie of vragen en opmerkingen hebben kunnen altijd bij onze diensten terecht of op de website: <http://www.ocmwgent.be/Zuiderlicht.html>.

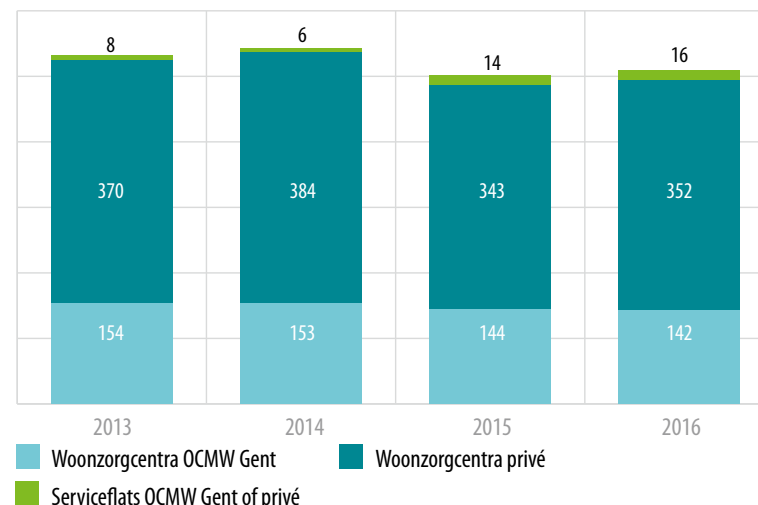
ZORG EN WONEN VOOR SENIOREN

WACHTLIJSTEN WOONZORGCENTRA VOLGENS ZORGPROFIEL

Het aantal personen op de wachtlijst is gestegen ten opzichte van 2015. Dit komt omdat er meer koppels op de wachtlijst staan en die kunnen minder snel worden opgenomen. Bovendien komen er meer mensen bij met een profiel D op de wachtlijst; ook die kunnen minder snel worden opgenomen in vergelijking met andere zorgprofielen.

AANTAL FINANCIËLE TUSSENKOMSTEN IN WOONZORGCENTRA OP 31 DECEMBER

Op 31/12/2016 werd aan 510 senioren een financiële tussenkomst in de opnamekosten van een woonzorgvoorziening verleend. Dat is een kleine stijging ten opzichte van 2015 (501 tussenkomsten).

71

4 WOONZORGCENTRA IN BEZIT SMILEY-LOGO VOOR VOEDSELVEILIGHEID

Sinds 2016 zijn alle vier de woonzorgcentra van OCMW Gent samen met cateraar Sodexo de trotse bezitter van een Smiley-logo. De Smiley is een kwaliteitslabel van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) om aan te tonen dat de keukens in orde zijn met alle strenge normen van de voedselveiligheid.

Infrastructuur en opleidingen

Eerst en vooral zorgden OCMW Gent en Sodexo ervoor dat aan alle eisen op het vlak van keukeninfrastructuur voldaan werd. Daarnaast investeerden we in opleidingen voor alle medewerkers die betrokken zijn bij de productie en de distributie van de maaltijden. De regels die ze daarbij moeten volgen, zijn complex en vragen dagelijkse controles en metingen.

Smiley geeft vertrouwen

De Smiley garandeert voedselveiligheid en traceerbaarheid over de hele keten: vanaf de selectie van de grondstoffen tot en met het bord van de consument. Concreet betekent dat onder andere het respecteren van de temperaturen bij de ontvangst van de grondstoffen, bij het opslaan van de voedingsmiddelen en bij de verdeling van de maaltijden. De bewoners van de OCMW-woonzorgcentra moeten zich geen zorgen maken over de hygiëne en de versheid van wat ze op hun bord krijgen.

Meer informatie op www.ocmwgent.be/smiley.

WOONZORGCENTRUM HET HEIVELD WINT AWARD VAN BESTE ZORGVOORZIENING VOOR SENIOREN IN EUROPA

Woonzorgcentrum Het Heiveld won op 23 september in Lyon de award van beste zorgvoorziening voor senioren in Europa, uitgereikt door de European Association for Homes and Services for the Ageing (EAHSA). Deze award wordt tweejaarlijks toegekend aan voorzieningen en organisaties die zich onderscheiden hebben in projecten en innovatie in de ouderenzorg. Het Heiveld won de award op basis van het ingediende project "Groene Zorg" en heeft nu dus de eer om zich de komende twee jaar de beste zorgvoorziening voor senioren in Europa te noemen.

Groene zorg

'Groene Zorg' in zijn brede betekenis, benadrukt de meerwaarde die de omgang met planten en dieren kan bieden aan de klassieke zorgverlening. Door middel van een brede waaier van "groene" activiteiten wil het Heiveld bewoners zich thuis laten voelen, hen een zinvolle dagbesteding aanbieden en hun vaardigheden op peil houden of ontwikkelen. Al een aantal jaar heeft het woonzorgcentrum een kleine moestuin, een serre en lopen er wat dieren rond. De bewoners worden nauw betrokken bij de beplanting, de bemesting, de oogst... Sinds 2015 is er op de gronden van Het Heiveld een 7.000 m² grote stadslandbouwtuin ingericht. In de toekomst wil het Heiveld werk maken van de aanleg van een veldbloemenveld en volksboomgaard, een neerhof en een zorgchalet op de site.

In de zorgchalet zal een kleine groep bewoners in een zeer huiselijke omgeving activiteiten kunnen doen rond groene zorg: maaltijd klaarmaken, groenten en fruit inmaken, klaarmaken, dieren verzorgen, nestkastjes maken... Dit allemaal onder begeleiding van een ergotherapeut.

Op die manier zal Het Heiveld uitgroeien tot een ware zorgboerderij. Deze vorm van "Active Ageing" waarbij de natuur zowel op een actieve als passieve manier wordt ingezet, draagt in hoge mate bij tot de levenskwaliteit van bewoners en bezoekers.

Trekpleister

De tuin van Het Heiveld is intussen niet alleen een trekpleister voor de bewoners zelf geworden, maar ook voor buurtbewoners, partnerorganisaties, bezoekers van het naastgelegen lokaal dienstencentrum, schoolkinderen die komen leren over de mens en de natuur... Daarmee beantwoordt het project aan een andere doelstelling van het woonzorgcentrum; een open huis dat verankerd is in de buurt en waar mensen van alle leeftijden en culturele achtergronden welkom zijn.

Meer informatie op www.ocmwgent.be/Heiveld_Award.

WOONZORGCENTRUM HET HEIVELD OPENT BRUINE KROEG

De cafetaria van woonzorgcentrum Het Heiveld in Sint-Amandsberg is sinds november 2016 omgeturnd tot een bruine kroeg in onvervalste jaren '50-stijl. Ook uit de Wurlitzer jukebox schalt alleen muziek uit die periode.

Make-over

Bewoners, vrijwilligers en personeel gaven, met hulp van de dienst Facility Management van OCMW Gent, aan de cafetaria van het woonzorgcentrum een make-over. Voortaan heet de cafetaria Café 't Hospice, naar het gelijknamige amberkleurige huisbier dat speciaal voor het woonzorgcentrum gebrouwen wordt door een brouwerij uit Lochristi.

Plek vol herinneringen voor de bewoners

De kille cafetaria is voortaan een gezellige bruine kroeg, geïnspireerd door de jaren 50, een boeiende periode waarin de gemiddelde bewoner van het woonzorgcentrum (85 jaar) 20 jaar was. Het is een gezellige ontmoetingsplek vol herinneringen aan hun jeugd, waar ze hun familie, bezoek, kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen kunnen ontvangen.

Meer informatie op www.ocmwgent.be/bruinekroeg.

WOONZORGCENTRUM DE VIJVERS SCHENKT OUDE BEDDEN ALS LESMATERIAAL AAN SCHOLEN

Op de laatste schooldag van het jaar kregen 8 scholen in Gent nog een leuke uitsmijter voor de zomervakantie 2016: woonzorgcentrum De Vijvers van OCMW Gent schonk hen 36 bedden, die nog in goede staat zijn. De scholen gebruiken de bedden als didactisch materiaal bij de opleidingen voor zorgkundige en verpleegkundige. Zo verlopen de lessen een stuk vlotter en krijgen de leerlingen een realistischer opleiding. Dit komt toekomstige werkgevers, zoals de OCMW-woonzorgcentra, dan weer ten goede. Een win-winsituatie dus voor alle partijen.

Alhoewel de bedden ongeveer 20 jaar oud zijn, en niet allemaal meer voldoen aan de eisen voor verzorging van ouderen, zijn ze wel nog in goede staat. Voor een opleiding zijn ze zeker nog geschikt.

Meer info op www.ocmwgent.be/vijversbedden.

MEER DAN 100 JAAR SCOUTSGESCHIEDENIS IN WOONZORGCENTRUM ZONNEBLOEM

Van 21 oktober 2016 tot 29 januari 2017 liep in woonzorgcentrum de tentoonstelling 'Eens scout altijd scout. Meer dan 100 jaar scoutsge-schiedenis in België en in de wereld'. Op de tentoonstelling waren stukken te zien uit de unieke collectie van Peter Vande Loock, archi-varis van de vzw Scouting Vlaanderen.

Geheugen van de bewoners

Woonzorgcentrum Zonnebloem verwierf in zijn ruim 10-jarig bestaan al een mooie reputatie als tentoonstellingsmaker; de Ronde van Frankrijk, de Zesdaagse van Gent, de Wereldexpo 1913 in Gent, WOI,... kwamen al aan bod. Dit past binnen het streven van het woonzorgcentrum om bewoners herinneringen te doen herbeleven en hun verhalen in de kijker te zetten. De tentoonstellingen tonen als het ware het geheugen van de bewoners.

Ook voor de scoutstentoonstelling lag hierop de nadruk. Zo werd er een overzicht getoond van ledenboekjes vanaf 1910 met uitleg over hoe je knopen legt en andere praktische tips. Er waren strips te zien waarin scouts voorkomen, lidkaarten, insignes, leuke gadgets, unifor-men, riemstukken zoals gespen en ceintures.

Leven in de brouwerij

De tentoonstellingen brengen ook leven in de brouwerij. Bewoners kunnen uitleg geven aan bezoekers, aan hun familie. Ze hebben zelf die zaken gekend en meegemaakt. En een tentoonstelling in een woonzorgcentrum is het ideale kader om zulke verhalen te vertellen, wat in een doorsneemuseum normaal niet gebeurt.

Meer informatie op www.ocmwgent.be/scoutsexpo

EXPO 'DE ZESDAAGSE' OP BEZOEK IN WOONZORGCENTRUM DE LIBERTEYT

Woonzorgcentrumbewoners geraken niet altijd meer vlot in een museum. Musea zijn vaak niet of maar gedeeltelijk toegan-kelijk voor mensen die moeilijk te been zijn. Er komen meestal veel praktische regelingen aan te pas om met een klein groepje bewoners naar een tentoonstel-ling te gaan.

Daarom beslisten de woon-zorgcentra van OCMW Gent de handen in elkaar te slaan met Het Huis Van Alijn. Het idee is dat wanneer rusthuisbewoners niet meer in het museum geraken, het museum naar het rusthuis komt.

Zo konden bewoners van woonzorgcentrum De Liberteyt in 2016 de tijdelijke tentoonstelling 'De zesdaagse' in hun eigen woonzorgcentrum bezoeken.

Open huis

Het woonzorgcentrum stond bovendien ook open voor iedereen uit de buurt die de expo wilde bezoeken. Zo kwamen bijvoorbeeld de leerlingen van de basisschool de Regenboog langs om te luisteren naar de verhalen van bewoners die bij het bekijken van de tentoonstelling naar boven kwamen. Dit onderstreept het streven van het woonzorgcentrum om een open huis te zijn voor alle buurtbewoners.

www.ocmwgent.be/zesdaagse.

2.4 JONG EN OUD

De OCMW-woonzorgcentra doen er alles aan om een tweede thuis te zijn voor senioren, waar ze hun dagen zinvol kunnen invullen. Ze organiseren tal van projecten, activiteiten en evenementen, dikwijls in samenwerking met buurtbewoners, scholen, verenigingen... Deze projecten dienen veelal een dubbel doel: het leven van de bewoners aangenaamer maken

en het imago van het woonzorgcentrum in de buitenwereld verbeteren.

Intergenerationele projecten nemen een belangrijke plaats in dit aanbod van activiteiten in. Dit zijn projecten waarbij jong en oud samengebracht worden om elkaars leefwereld wat beter te leren kennen. Doel is het wederzijds respect en de sociale samenhang tussen verschillende generaties te bevorderen. Dit past binnen het beleid om van Gent een leeftijdsvriendelijke stad te maken.

Jongenoudingent.be

OCMW Gent en Stad onderhouden de website www.jongenoudingent.be. Bedoeling is om alle Gentse initiatieven die jongeren en ouderen verenigen, te verzamelen op één digitaal platform. De website wil ook scholen, verenigingen en burgers aanmoedigen om intergenerationale samenwerkingen en ontmoetingen op te zetten. Daarnaast is er ook een Facebookpagina, die "jongenoudingent" heet.

Tenslotte wordt er sinds 2015 elk jaar op 29 april de wedstrijd "Jong en oud in Gent" gelanceerd. Projecten die de solidariteit tussen verschillende generaties bevorderen, kunnen zich inschrijven voor deze wedstrijd en kans maken op een mooie geldprijs.

INTERGENERATIONEEL FILMCAFÉ – JONG EN OUD KIJKEN SAMEN NAAR DE FILM

Tijdens de seniorenweek vond op 25 november de tweede editie van het intergenerationale filmcafé plaats. Senioren en jongeren keken in de Sphinx Cinema samen naar de film "I, Daniel Blake" van de Britse cineast Ken Loach. De film toont de penibele omstandigheden waarin mensen in het huidige Groot-Brittannië terechtkomen als ze door het noodlot worden getroffen. Na de voorstelling kwamen jong en oud samen om bij een drankje en een stuk taart de film te bespreken.

Meer respect en begrip voor elkaar

Het opzet is heel eenvoudig. Tijdens een gezellig bioscoopuitstapje

maken de jeugd van tegenwoordig en de senioren kennis met elkaar. De film is een vertrekpunt om een informele conversatie op te starten tussen generaties. Door elkaar te leren kennen, krijgen ze meer respect en begrip voor elkaar.

Het intergenerationale filmcafé is een initiatief van Generations, een samenwerkingsverband tussen het departement Ouderenzorg van OCMW Gent, het departement Onderwijs van Stad Gent en Sphinx Cinema.

Meer informatie op www.ocmwgent.be/intergenerationale_filmcafe.

WINNAARS TWEDE EDITIE WEDSTRIJD "JONG EN OUD IN GENT"

Op maandagmiddag 21 november 2016 mochten de drie winnaars van de tweede editie van de wedstrijd "Jong en oud in Gent" op het Gentse stadhuis hun prijs in ontvangst nemen. Er waren 12 inzendingen en allemaal gaven ze blijk van originaliteit en een groot hart om de band tussen generaties aan te halen en te versterken. Gent is de enige Europese stad die een dergelijke wedstrijd opzet met als doel om meer wederzijds respect en begrip tussen de generaties te creëren.

Eerste prijs: SaVa-vrijwilligers van Sint-Janscollege helpen senioren

De eerste prijs, goed voor 750 euro, ging naar 'SaVa-vrijwilligers van Sint-Janscollege helpen senioren'. Al 9 jaar lang doen gemiddeld 65 leerlingen uit de laatste graad van het Sint-Janscollege vrijwilligerswerk bij senioren uit de buurt, onder de noemer SaVa? Ze werken hierbij o.m. samen met lokaal dienstencentrum Wibier en woonzorgcentrum Het Heiveld van OCMW Gent. Zo maken de jongeren ouderen vertrouwd met hun gsm, smartphone en iPad, doen ze bij hen thuis kleine klusjes, werken ze mee met de animatiedienst van het woonzorgcentrum, zingen ze in de eindejaarsperiode bij buurtbewoners aan huis kerstliedjes en helpen ze de kerstboom plaatsen en versieren.

Tweede prijs: 2 perspectieven, 1 ervaring

Het project '2 perspectieven, 1 ervaring' legde beslag op de tweede plaats. Guillaume Behaegel en Robin Dekempe, twee studenten journalistiek aan de Arteveldehogeschool, kregen het idee om kleuters en ouderen samen te brengen. Ze lieten bewoners van het woonzorgcentrum Sint-Coleta een tekening maken over een memorabele gebeurtenis in hun leven. Nadien gingen kinderen van basisschool De Boomgaard aan de slag met dezelfde tekening. Tot slot kwamen beide generaties samen en toonden de kinderen de tekening die ze

hadden gemaakt over wat de ouderen echt hadden meegemaakt.

Derde prijs: Jr. zoekt sr.

De derde prijs ging naar 'Jr. zoekt sr.', een project waaraan de stedelijke secundaire school Instituut Bert Carlier en woonzorgcentrum Zonnebloem van OCMW Gent meewerken. Laatstejaarscholieren logistiek assistent filosofeerden met bewoners van Zonnebloem. In die gesprekken kwamen de beroepen van de ouderen aan bod. Zo ontstond het idee om met spiegelbeelden te werken. De senioren werden voor een spiegel gefotografeerd en de jongeren met uniformen en attributen van de jobs die de ouderen vroeger uitvoerden. Van beide beelden werden affiches gemaakt.

Op 29 april 2017 gaat de derde editie van de wedstrijd "Jong en oud in Gent" van start.

Meer info op www.jongenoudingent.be.

ZORG EN WONEN VOOR SENIOREN IN CIJFERS

10 lokale dienstencentra

Bezoekers

- De lokale dienstencentra kregen 10.246 unieke bezoekers over de vloer, waarvan 2.441 nieuwe bezoekers (2015: 9.122 bezoekers);
- 1.252 vrijwilligers hielpen een handje mee (2015: 1.197 vrijwilligers).

Activiteiten

- Er namen 4.584 mensen deel aan één van de 5.902 bewegingsactiviteiten;

Dienstverlening

- Er werd aan 1.322 bezoekers 6.215 keer voetverzorging verstrekt;
- 187 mensen kregen in totaal 415 manicures;
- 352 bezoekers maakten in totaal 2719 keer gebruik van een haar- en gelaatsverzorging;
- 227 bezoekers kregen in totaal 1697 keer hulp bij boodschappen;
- 451 mensen kregen 15.064 uren thuishulp, dat is een gemiddelde van 33 uur per gebruiker;
- 478 bezoekers maakten gebruik van de mogelijkheid om vervoer te krijgen vanuit het lokaal dienstencentrum, goed voor een totaal van 10.937 ritten.

4 woonzorgcentra

Verblijf

- De vier woonzorgcentra bieden 603 erkende plaatsen voor langdurig verblijf, 16 plaatsen voor kortverblijf, 17 plaatsen in een dagverzorgingscentrum en 1 woning voor nachtopvang;
- 27,8 procent van de bewoners is tussen 85 en 89 jaar oud, en 19,4 procent tussen 90 en 94 jaar oud;
- 1 persoon vierde haar eeuwfeest;
- 72,1 procent van de bewoners is een vrouw;
- 35,9 procent van de bewoners heeft zorgprofiel C met diagnose dementie (Cd);
- 76,9 procent van de bewoners betaalt alle rekeningen zelf;

- De gemiddelde bezetting lag op 99,4 procent voor de woonzorgcentra (2015: 99,4 procent) en 100 procent voor de dagverzorgingscentra (2015: 100 procent);
- 212 vrijwilligers ondersteunden mee de werking van de woonzorgcentra (2015: 212 vrijwilligers).

Aanvragen

- In 2016 waren er 864 nieuwe aanvragen voor opname in een woonzorgcentrum, waarvan er 120 aanvragen (met financiële tussenkomst) na goedkeuring door het Bijzonder Comité van de Sociale Dienst (BCSD) werden ingeschreven op de wachtlijst, en 302 aanvragen (zelfbetalend) rechtstreeks werden ingeschreven op de wachtlijst. 43 aanvragen waren eind 2016 nog niet behandeld;
- In totaal ontving het OCMW 990 aanvragen voor kortverblijf (2015: 846 aanvragen). Daarvan werd 77 procent niet positief beantwoord, onder meer wegens plaatsgebrek of omdat de aanvraag werd ingetrokken;
- 390 mensen staan op de wachtlijst voor opname in een woonzorgcentrum (2015: 330 mensen). Zwaar zorgbehoevenden krijgen voorrang.

3 aangepaste woonvormen

- OCMW Gent biedt 120 woningen en flats voor senioren aan;
- Op 31/12/2016 verbleven 144 senioren in één van de seniorenwoningen, van wie 25 koppels en 94 alleenstaanden;
- De gemiddelde leeftijd van de bewoners is 80,1 jaar in de groep van assistentiewoningen Antoniushof, 82,5 jaar in de groep van assistentiewoningen Wibier en 77 jaar in Ter Pielvaecx;
- 63 procent van de bewoners is een vrouw;
- In de groep van assistentiewoningen Antoniushof hadden 11 personen recht op de premie voor assistentiewoningen, in groep van assistentiewoningen Wibier 2. Op 31.12.2016 ontvingen nog 9 personen een premie in Antoniushof en 2 personen in Wibier. In seniorenwoningen Ter Pielvaecx kwamen 13 personen (waarvan 3 koppels) in aanmerking voor een sociale correctie op de huurprijs;
- De gemiddelde verblijfsduur voor Wibier bedraagt 8,7 jaar, voor Antoniushof 7,3 jaar en voor Ter Pielvaecx 11 jaar.

WAT KOST HET?

10 lokale dienstencentra

De opbrengsten van activiteiten (zowel recreatieve, vormende, informatieve en hygiënische) in de lokale dienstencentra en woonzorgcentra bedroegen 1,98 miljoen euro (2015: 1,80 miljoen euro). Dit laat de centra toe om deze activiteiten in belangrijke mate zelf te financieren en om nieuwe initiatieven op te starten.

4 woonzorgcentra

OCMW Gent is in 2015 financieel tussengekomen voor 796 senioren (2015: 746 senioren) in een woonvoorziening, voor een totaal bedrag van 2,71 miljoen euro (2015: 2,76 miljoen euro).

Een bewoner in een woonzorgcentrum kost per dag ongeveer 158 euro. De dagprijs die de bewoner zelf betaalt (gemiddelde gerekend over de vier woonzorgcentra) bedraagt 54 euro, de ziekteverzekering betaalt gemiddeld 65 euro. Na verrekening van subsidies blijft van de 158 euro nog ongeveer 35 euro over voor rekening van het OCMW. Dit toont aan dat het financieel beheer van de woonzorgcentra een evenwichtsoefening is tussen een betaalbare en laagdrempelige opvang enerzijds en een financieel gezond beheer anderzijds.

120 euro van de 158 euro die een bewoner kost per ligdag, gaat naar personeelskosten. Voldoende en gevarieerd personeel is noodzakelijk voor een goede begeleiding van de bewoners.

3 aangepaste woonvormen

De werkingsopbrengsten van de seniorenwoningen bedroegen samen 1,201 miljoen euro (2015: 1,184 miljoen euro). In het kader van de premie voor assistentiewoningen werd er 46.842,39 euro uitbetaald.

OCMW Gent,
we maken uw weg wijzer

INTERNE
WERKING

“Tijdens het werk hebben we heel wat plezier”

Karim (32 jaar) werkt sinds een jaar met een artikel 60-contract in het Opleidings- en Tewerkstellingscentrum van OCMW Gent.

“Ik ben heel handig en klus graag, maar zonder diploma vond ik geen werk op de arbeidsmarkt. Mijn maatschappelijk werker stelde me voor om te beginnen in het sociaal werkervaringsproject ‘De Schuitschaaf’. Dat is een project waarin we vanalles leren over houtbewerking: we maken en herstellen meubels, restaureren, schilderen... Deze ervaring zal mij in de toekomst bij m’n zoektocht naar werk zeker helpen!

Mijn nieuwe job heeft er ook voor gezorgd dat ik veel meer sociaal contact heb. Ik hou ervan om samen met anderen aan een project te werken. Tijdens het werk hebben we heel wat plezier.”

3.1 BESTUUR EN BELEID

Het OCMW van Gent wordt bestuurd door de Raad voor Maatschappelijk Welzijn. Deze bestaat uit 15 raadsleden en werd door de gemeenteraad verkozen. De 15 OCMW-raadsleden zijn afkomstig uit de verschillende politiek fracties. De OCMW-Raad stippelt het beleid uit dat het OCMW in de volgende jaren zal volgen en neemt alle grote beslissingen in verband met de werking.

Aan het hoofd staat de voorzitter. Hij leidt de maandelijkse OCMW-Raad, die voor alle burgers toegankelijk is. Bovendien kan hij ook de raadsleden bijeen roepen wanneer hij dat nodig vindt.

In 2016 kwam de OCMW-Raad elf keer samen.

OCMW-RAAD 2016		
Rudy Coddens	sp.a	Voorzitter
Liliane De Cock	Groen	Eerste plaatsvervangend voorzitter
Yoeri Note	Open VLD	Tweede plaatsvervangend voorzitter
Chantal Sysmans	CD&V	Lid
Ingrid Vandaele	sp.a	Lid
Jurgen Bockstaele	sp.a	Lid
Pascal Verbeke	sp.a	Lid
Carl De Decker	Open Vld	Lid
Cédric Verschooten	Open Vld	Lid
Evita Willaert	Groen	Lid
Emilie Peeters	sp.a	Lid
Els Roegiers	N-VA	Lid
Ronny Rysermans	N-VA	Lid
Annick Michem	N-VA	Lid
Steven Rommel	Groen	Lid

De OCMW-Raad komt samen iedere tweede woensdag van de maand. De zittingen vinden plaats op het adres Sint-Martensstraat 11. Elke burger kan de OCMW-Raad bijwonen.

Steven Rommel verving in oktober 2016 Cengiz Cetinkaya voor Groen.

Om de dagelijkse werking van het OCMW te bevorderen, duidde de Raad een aantal leden aan om te zetelen in het Vast Bureau, dat wekelijks samenkomt. Dit orgaan beslist over de dagelijkse werking en adviseert de Raad.

Het Vast Bureau en de Bijzondere Comit es vergaderen altijd achter gesloten deuren.

Daarnaast stelde de OCMW-Raad enkele Bijzondere Comit es aan, waaraan ze duidelijke bevoegdheden toekent:

- Bijzonder Comité voor de Sociale Dienst;
- Bijzonder Comité Ouderenzorg;
- Bijzonder Comité Personeel & Organisatie;
- Bijzonder Comité Woonbeleid.

Tenslotte is er ook een Managementteam dat wekelijks samenkomt en het dagelijks bestuur in handen heeft.

82

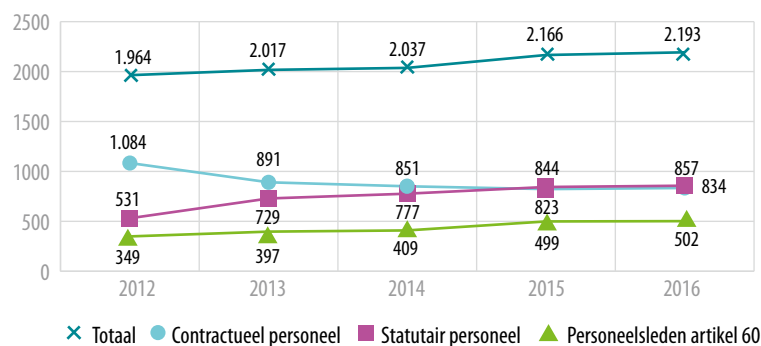
3.2 ONS PERSONEEL

Een grote organisatie als OCMW Gent heeft medewerkers met allerlei vaardigheden nodig; maatschappelijk werkers, verpleegkundigen, verzorgenden, ergotherapeuten, kinesisten, animatoren, stafmedewerkers, administratief en technisch personeel. We streven ernaar om de juiste persoon op de juiste plaats in te zetten.

MANAGEMENTTEAM OCMW GENT 2016

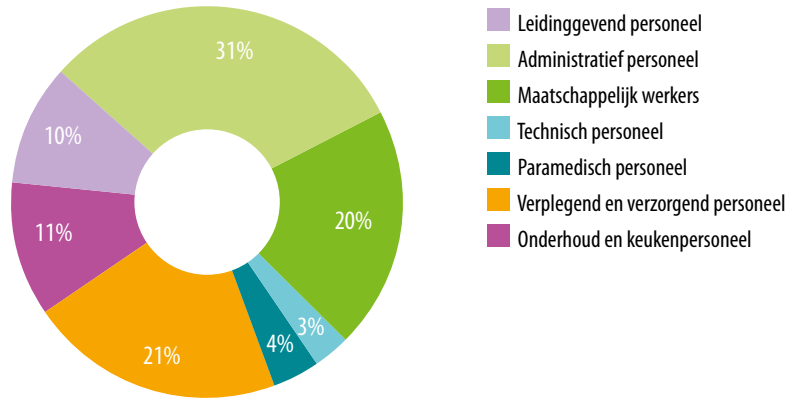

HET OCMW-PERSONEEL IN CIJFERS

Rekening houdende met voltijdse en deeltijdse tewerkstellingen, dan is er een effectieve tewerkstelling van 1.982,65 voltijds tewerkgestelde equivalenten (2015: 1.961,65). Dit is inclusief de artikel 60-tewerkstellingen.

OVERZICHT PERSONEEL VOLGENS FUNCTIEGROEP IN 2016

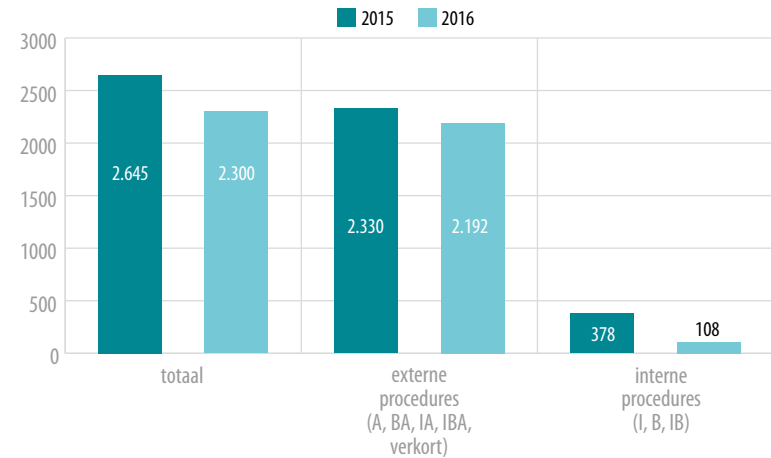
Deze grafiek houdt geen rekening met het artikel 60-personeel en vertrekt vanuit een totaal van 1.691 personeelsleden (contractueel en statutair).

Nieuw talent

Onze reputatie staat of valt met de inzet van onze medewerkers. Daarom proberen we mensen aan te trekken die bereid zijn om dagelijks het beste van zichzelf te geven.

AANTAL UNIEKE SOLLICITANTEN

In 2016 waren er 13 procent minder unieke sollicitanten ten opzichte van 2015. Een reden hiervoor is dat de inschrijvingen voor de grote aanwervingsprocedure voor administratief medewerker gebeurden via de jobsite van Stad Gent. Daarnaast werden er in 2016 minder interne procedures georganiseerd in vergelijking met 2015 gezien er in dat jaar veel interne proeven tot statutarisering plaatsvonden.

Diversiteit

Op goed werk staat geen leeftijd. Goed werk heeft geen kleur en kent geen beperkingen. Dat is ook de basis van ons personeelsbeleid. We proberen ervoor te zorgen dat elke job door de juiste kandidaat wordt ingevuld, ongeacht leeftijd, handicap, ras of religie.

Diversiteit op de werkvloer

OCMW Gent investeert in een modern HR-beleid dat oog heeft voor gelijke kansen en diversiteit. Dit betekent dat het personeel zich bewust wordt van deze situatie en leert omgaan met diversiteit. Op die manier kunnen werknemers hun vaardigheden beter ontplooiën met het oog op een effectieve dienstverlening.

DIVERSITEIT IN 2016 (IN PROCENT - GEMETEN OP 31 DEC 2016)

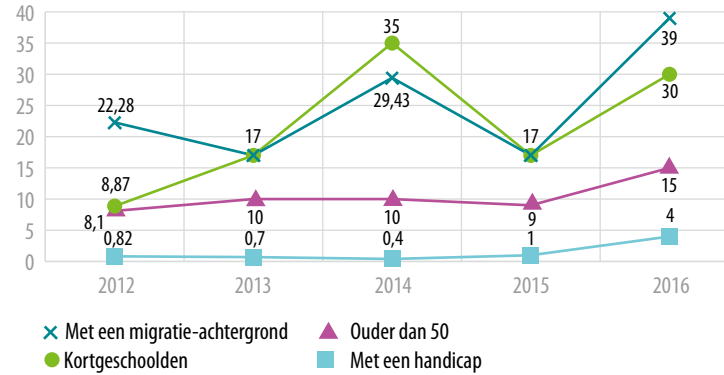
Diversiteit bij selectie

OCMW Gent streeft ernaar dat de diversiteit in de hedendaagse samenleving wordt weerspiegeld in onze kleine OCMW-wereld. Daarom willen we volgende groepen zoveel mogelijk stimuleren om te solliciteren voor een job bij het OCMW: personen van allochtone origine, 50-plussers, personen met een handicap en kortgeschoolden.

De stijging van het percentage kortgeschoolde sollicitanten en sollicitanten met een migratie-achtergrond heeft te maken met een grote selectieprocedure voor onderhoudsmedewerkers die vorig jaar plaatsvond. Hiertoe werden laagdrempelige infosessies georganiseerd in vijf Gentse wijken, in samenwerking met de Stad Gent en de VDAB. Deze wijkgerichte infosessies trokken zo'n 800 deelnemers aan. Daarnaast is er ook

een stijging merkbaar van de sollicitanten met een arbeidsbeperking. Dit komt doordat er een afgeschermd selectieprocedure georganiseerd werd voor mensen uit deze doelgroep.

PERCENTAGE SOLLICITANTEN TOV TOTALE AANTAL

Tevredenheid

OCMW Gent is een aantrekkelijke werkgever. Personeelsleden verdienen een aantrekkelijk loon, genieten van extralegale voordelen en krijgen de kans om zich te ontwikkelen. Bovendien proberen we er met verschillende initiatieven voor te zorgen dat onze werknemers een perfecte balans kunnen houden tussen hun werk en privéleven.

Vorming

OCMW Gent is een werkgever die grote aandacht besteedt aan de groei en ontwikkeling van zijn personeel. Dat is een investering die voor iedereen opbrengt. Onze werknemers krijgen de kans om hun carrière zelf uit te stippelen en hun ambities te verwezenlijken. Het OCMW kan dan weer vertrouwen op goed opgeleid en bekwaam personeel. Op die manier blijft kwalitatieve dienstverlening ook in de toekomst verzekerd.

In 2016 werden enkele acties voor het personeel georganiseerd die de aandacht vestigden op het thema diversiteit:

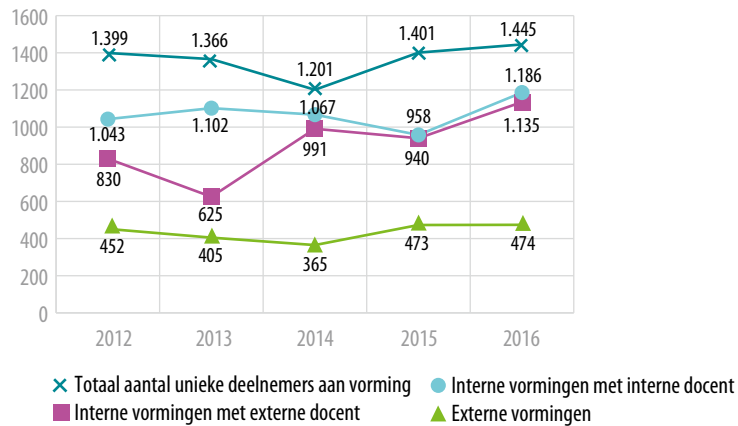
- OCMW Gent nam opnieuw deel aan de DUOdag, een doe-dag voor werkzoekenden met een arbeidsbeperking. Tijdens deze dag maken medewerkers kennis met de inzet en vaardigheden van arbeidskrachten met een handicap die op zoek zijn naar werk. In ruil krijgt de werkzoekende de kans om zijn talenten te tonen en kan hij zijn beeld van een bepaalde job aftoetsen aan de realiteit.
- 237 medewerkers en 88 vrijwilligers genoten in Kinopolis Gent van de film Marina. Deze film werd aangeboden naar aanleiding van de Internationale dag tegen Racisme en Discriminatie. Het was de bedoeling om zoveel mogelijk medewerkers op een laagdrempelige manier attent te maken op de moeilijkheden die migranten ervaren.
- 421 medewerkers van OCMW Gent namen deel aan de vorming "Wees niet bang van wat je niet kent." Deze opleiding dompelt deelnemers onder in een waar diversiteitsbad en tracht om (eventuele) bestaande vooroordelen of blinde vlekken weg te werken. Dat gebeurt aan de hand van inleefmomenten, een film, getuigenissen, discussies... gecombineerd

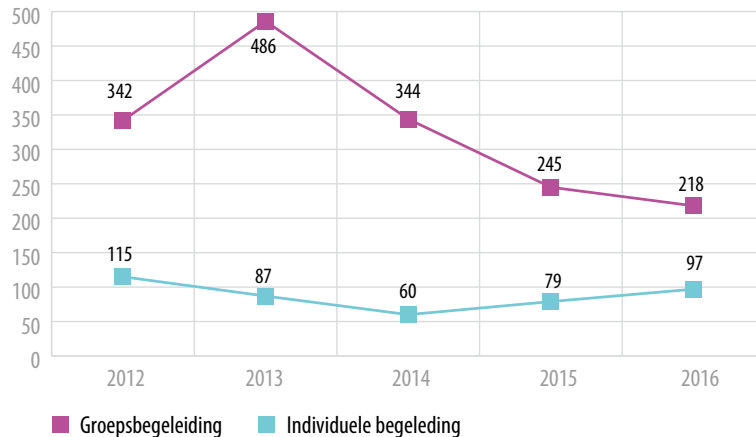
met een bezoek aan de tentoonstelling 'Gent Verschilt' van de dienst Archief.

- In het personeelsmagazine DMAX is er de vaste rubriek "Wij zijn DMIX", waarin collega's die op verschillende diensten werken, ervaringen met elkaar uitwisselen. Op deze manier kunnen ze zich inleven in het werk van hun collega's.

AANTAL UNIEKE DEELNEMERS AAN VORMINGEN

LOOPBAANBEGELEIDING IN CIJFERS

De initiële aanleiding tot individuele begeleiding kan zijn; een algemene info-vraag (10 procent), n.a.v. een functionerings- of evaluatiegesprek (12 procent), een infovraag over loopbaanmogelijkheden (36 procent), werken rond competenties (3,5 procent) (3 van 89), een conflict (13.5 procent), een medische klacht (1 procent) en andere (24 procent).

Loopbaanbegeleiding

Deel uitmaken van een grote organisatie zoals OCMW Gent biedt natuurlijk veel kansen en mogelijkheden. Jezelf bijscholen en doorgroeien in je job, interne mobiliteit, of het zelfs over een volledig andere boeg gooien. Het kan allemaal.

Welzijn

OCMW Gent draagt het welzijn van zijn personeel hoog in het vaandel. Enkel tevreden personeel kan tevreden cliënten maken.

Sodigent

Sodigent heeft als doel het welzijn van alle actieve en gepensioneerde personeelsleden van Stad en OCMW Gent te verzekeren. Sodigent organiseerde in 2016 een divers aanbod van activiteiten. Deze activiteiten bevorderen de collegialiteit tussen werknemers en samenwerking op de werkvloer. Daarnaast bood Sodigent personeelsleden ook materiële en psychosociale hulp bij financiële, persoonlijke of familiale moeilijkheden.

- Sodigent telde in 2016 meer dan 12.000 leden, gespreid over Stad, OCMW Gent, onderwijs, brandweer, haven, Jan Palfijn, AGB kunsten en cultuur, AGB erfgoed en SOGENT.
- In totaal werden 6.150 deelnames geregistreerd aan één van de activiteiten zoals een dagje Limburg, een bezoek aan park Astérix of een stadssafari in Brussel.

3.3 ONZE WERKOMGEVING

Werknemers brengen dagelijks een groot deel van de tijd op het werk door. OCMW Gent wil er dan ook voor zorgen dat werknemers hun job zo comfortabel en veilig mogelijk kunnen uitoefenen. Daarom investeert het OCMW in een duurzame en veilige werkomgeving, met aangepaste gebouwen en geschikt materiaal.

Bouwen en verbouwen

De dienst Facility Management verzorgt de gebouwen van OCMW Gent en leidt nieuwe bouwprojecten in goede banen. Een ruime en moderne infrastructuur bevordert een goede dienstverlening aan onze cliënten. In het kader "Klaar voor de toekomst" op p. 68 vindt u enkele van de (ver)bouwprojecten die Facility Management begeleidt. In elk van de lopende bouwprojecten wordt extra aandacht besteed aan duurzaamheid, waarbij gestreefd wordt naar passiefbouw of bijna-energie neutrale bouw.

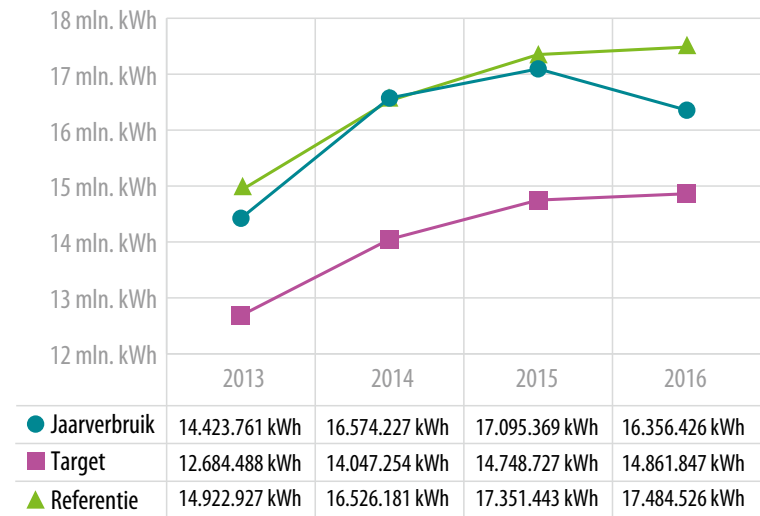
Duurzaamheid

Niet enkel in nieuwe bouwprojecten, maar ook in de dagelijkse werking van OCMW Gent wordt heel wat aandacht besteed aan duurzaamheid. Hiervoor loopt een meerjarig actieplan, waarbij gewerkt wordt op vier pijlers; energie, mobiliteit, afval en aankoopbeleid. Enkele maatregelen die in het oog springen zijn:

• Energie:

- Er werden 445 zonnepanelen geplaatst op de daken van 3 OCMW-gebouwen. Deze installaties leveren 105 Mwh groene elektriciteit per jaar, of het jaarverbruik van een dertigtal gezinnen.
- Een betere afstelling en onderhoud van de stookinstallaties leidde tot een daling van het aardgasgebruik met 7 procent ten opzichte van 2015.

EVOLUTIE ENERGIEVERBRUIK (GAS EN ELEKTRICITEIT)

Het energieverbruik (gas en elektriciteit) daalde vorig jaar tot 16.356.426 kWh, ten opzichte van 17.095.369 kWh in 2015.

• **Mobiliteit:**

- Een nieuw bedrijfsvervoerplan voor woon-werkverkeer van de medewerkers werd geïmplementeerd. Een verduurzaming van het mobiliteitsaanbod heeft geleid tot een daling van het aantal auto-gebruikers met ongeveer 17 procent.
- De CO₂-uitstoot van het eigen wagenpark daalde met 15 procent ten opzichte van 2015 (van 1,8263 ton/voertuig in 2015 naar 1,5487 ton/voertuig). Dit werd mogelijk gemaakt door een verdere ‘vergroening’ van het voertuigenpark via de vervanging van benzine- en dieselveertuigen door 4 elektrische- en 1 hybridevoertuig.

• **Afval:** het intern systeem voor afvalinzameling werd aangepast door het installeren van centrale afvalpunten in alle locaties. Dit leidde tot een aanzienlijke daling van de afvalvolumes.

• **Aankoopbeleid:** Duurzaamheid wordt steeds meer geïntegreerd in aankoopdossiers. Dit gaat van het aankopen van het meest duurzame product, het promoten van minder en duurzamer transport bij levering, tot het toekennen van opdrachten aan sociale ondernemingen. Voorbeelden hiervan zijn; de aankoop van duurzame papierwaren en Fairtrade dranken en het laten uitvoeren van het groenonderhoud door een sociaal economiebedrijf.

HET OCMW-PERSONEEL IN CIJFERS

Talent

Op de werkvloer

- Het OCMW telde 2.193 werknemers in 2016 (2015: 2.166 werknemers);
- Daarvan werkten 834 personeelsleden met een contract en waren er 857 statutaire medewerkers en 502 artikel 60-medewerkers.

Sollicitanten

- In 2016 solliciteerden 2.300 unieke kandidaten bij OCMW Gent (2015: 2.645 sollicitanten);
- 2.192 kandidaten namen deel aan een externe procedure, voor de interne procedures waren er 108 kandidaten;
- De meeste sollicitanten stelden zich kandidaat op respectievelijk niveau B (38 procent), niveau A (17 procent) en niveau C (16 procent);
- 8 procent van de geldige kandidaten was afwezig, 10 procent heeft verzaakt;
- 59 sollicitanten (of 15 procent) slaagden voor de testen;
- De interne procedures voor “interne mobiliteit”, “bevordering” en “interne mobiliteit en bevordering” hadden de hoogste slaagcijfers (respectievelijk 34 procent, 66 procent en 28 procent);
- Voor de externe procedures bedroeg het slaagcijfer 14 procent.

Diversiteit (afkomst – gender – leeftijd – handicap)

Op de werkvloer

- 27,13 procent (2015: 26,22 procent) van de OCMW-werknemers is van buitenlandse afkomst;
- 66,07 procent van het personeel is vrouw (2015: 67,41 procent);
- 27,27 procent van de personeelsleden is 50 jaar of ouder (2015: 27,33 procent);
- In 2016 had 0,41 procent van de werknemers een arbeidshandicap (2015: 0,46 procent).

Sollicitanten

- 39 procent van de sollicitanten is van buitenlandse afkomst (2015: 17 procent);
- 30 procent van de kandidaten is kortgeschoold (2015: 17 procent);
- 15 procent van de sollicitanten was 50 jaar of ouder (2015: 9 procent);
- 4 procent van de kandidaten had een arbeidshandicap (2015: 1 procent).

Tevredenheid

Vorming

- Er namen 1.445 personeelsleden deel aan één of meerdere vormingen (2015: 1.401 personeelsleden);
- 1.186 personeelsleden namen deel aan een interne vorming met interne docent, 1.135 medewerkers namen deel aan een interne vorming met externe docent en 474 personeelsleden volgden een externe vorming.

Loopbaanbegeleiding

- De loopbaanbegeleiders bereikten vorig jaar 315 personen (2015: 324 personen);
- 97 personen volgden een individuele loopbaanbegeleiding (2015: 79 personen) en 218 medewerkers namen deel aan een groepswerking (2015: 245 personen).

Welzijn, comfort en veiligheid

- De sociale dienst voor het personeel (Sodigent) telde meer dan 12.000 leden, gespreid over Stad, OCMW, onderwijs, brandweer, haven, Jan Palfijn, AGB kunsten en cultuur, AGB erfgoed en SOGENT;
- In totaal werden er 6.150 deelnames geregistreerd aan één van de Sodigent-activiteiten, zoals een dagje Limburg, een bezoek aan park Astérix of een stadssafari in Brussel;

Duurzaamheid

- Het energieverbruik (gas en elektriciteit) daalde vorig jaar met 7 procent tot 16.356.426 kWh, ten opzichte van 17.095.369 kWh in 2015;
- De CO₂-uitstoot van het eigen wagenpark daalde met 15 procent ten opzichte van 2015 (van 1,8263 ton/voertuig in 2015 naar 1,5487 ton/voertuig);
- Een verduurzaming van het mobiliteitsaanbod heeft geleid tot een daling van het aantal autogebruikers met ongeveer 17 procent.

WAT KOST HET?

De personeelskosten bedroegen in 2016 94,57 miljoen euro. Dat is 51 procent van de totaalkosten, terwijl 35 procent (65,5 miljoen euro) ging naar steun zoals leefloon, equivalent leefloon en tussenkomsten in energiekosten. Dit past binnen de visie van het OCMW om cliënten vooral op een structurele manier te helpen. Financiële steun is een tijdelijke oplossing, een tussenstap naar zelfredzaamheid. Om de vele cliënten begeleiding op maat te kunnen aanbieden, is dan ook bekwaam personeel nodig.

3.4 COMMUNICATIE EN IMAGO

90

OCMW Gent doet veel inspanningen om een moderne, dynamische en klantvriendelijke organisatie te zijn. Toch leeft in de buitenwereld nog vaak een verkeerd beeld over het OCMW. Daarom worden heel wat acties ondernomen om het imago van het OCMW te ondersteunen. Een goede reputatie zorgt ervoor dat cliënten minder schroom voelen om een beroep te doen op het OCMW, en dat werknemers trots kunnen zijn op hun job.

Communicatie

Externe communicatie

Via allerlei gedrukte en digitale kanalen informeert OCMW Gent de burger over de dagelijkse werking en specifieke projecten.

- In 2016 werd de halfjaarlijkse OCMW-infokrant "t Zal Welzijn" opnieuw twee keer verspreid over alle Gentse brievenbussen. Het vier bladzijden tellende magazine zet telkens enkele diensten in de kij-

Interne werking | Communicatie en imago

ker, rekening houdende met de actualiteit.

- In alle wachtzalen van de welzijnsbureaus en lokale dienstencentra van OCMW Gent hangen infoschermen in de wachtzalen. Op deze schermen plaatsen de diensten informatie die ze willen meegeven aan cliënten. Zo kunnen ze hun activiteiten en dienstverlening bekend maken aan hun bezoekers.
- In 2016 registreerde de OCMW-website (www.ocmwgent.be) 227.207 sessies, gerealiseerd door 89.009 terugkerende bezoekers (39 procent) en 138.198 (61 procent) nieuwe bezoekers.

Interne communicatie

Geïnformeerde medewerkers zijn betrokken medewerkers. Daarom investeert OCMW Gent sterk in interne communicatie. Wekelijks worden er elektronische nieuwsbrieven verstuurd, om de drie maanden verschijnt er een personeelsmagazine "DMax" en het intranet wordt dagelijks up-to-date gebracht.

Imago

Het imago van OCMW Gent staat of valt met de kwaliteit van onze dienstverlening. Daarom leveren we voortdurend inspanningen om de interne werking te verbeteren, met als doel de dienstverlening voor onze cliënten te optimaliseren. Zowel samenwerking intern binnen het OCMW als extern met andere organisaties, is daarbij essentieel.

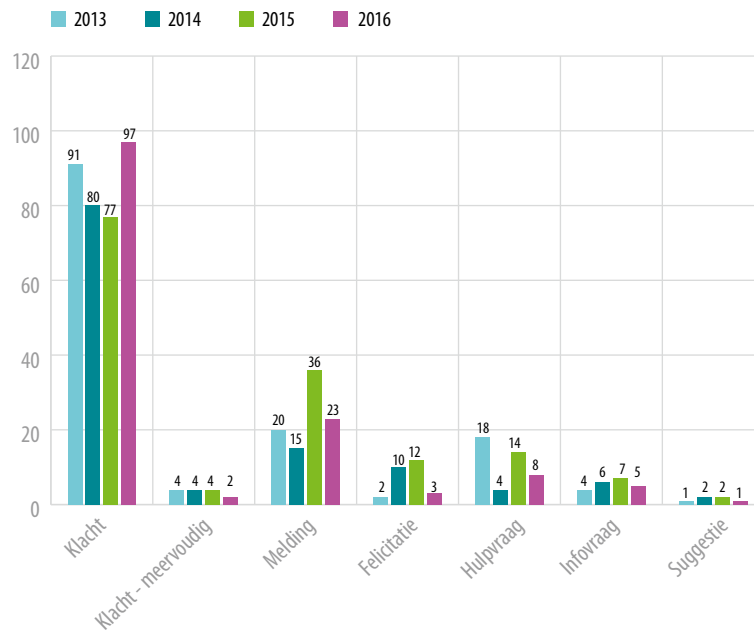
"Niet akkoord? U wordt gehoord!"

Via de klachtenprocedure "Niet akkoord? U wordt gehoord!" kunnen bezoekers en cliënten hun opmerkingen kwijt over onze dienstverlening, zodat het OCMW kan bijsturen. Dat bevordert de inspraak van de cliënt, wat het vertrouwen in het OCMW alleen maar ten goede komt. Anderzijds is de klachtenprocedure een belangrijk instrument om knelpunten te signaleren, de kwaliteit van onze dienstverlening te meten en deze verder te verbeteren.

Mensen kunnen hun meldingen, suggestief of klachten op verschil-

lende manieren aan het OCMW laten weten: via een meldingskaart, brief, e-mail, fax of de website. De klachten- en meldingsbeheerder ziet erop toe dat de behandelingstermijnen gerespecteerd worden. Voor een ontvangstmelding bedraagt de termijn minimaal 5 tot maximaal 9 kalenderdagen, voor een antwoord met oplossing maximaal 28 kalenderdagen.

MELDINGEN EN KLACHTEN PER SOORT

In 2016 waren er in totaal 139 uitingen van (on)tevredenheid. Vergeleken met 2015 (152) is dat een daling van 9 procent.

TENTOONSTELLING 'ELK KIND TELT' BRACHT LEVENVERHAAL VAN ACHTERGELATEN KINDEREN TUSSEN DE 18DE EN 20STE EEUW

Kinderen te vondeling leggen of achterlaten is een fenomeen van alle tijden. Ook in Gent kwam dit regelmatig voor. Tussen de 18de en 20ste eeuw werden in Gent meer dan 20.000 kinderen opgevangen en geregistreerd. Het Archief van OCMW Gent bracht in de tentoonstelling 'Elk kind telt', aan de hand van authentieke voorwerpen, geluid- en beeldmateriaal, foto's en archiefstukken, het levensverhaal van de achtergelaten kinderen.

Emotioneel stuk geschiedenis

De tentoonstelling leidde de bezoeker mee in een bijzonder en emotioneel stuk geschiedenis en bood een antwoord op vragen als; Waarom werden deze kinderen achtergelaten? Waar werden ze achtergelaten? Bij wie kwamen ze terecht? En wat is het onderscheid tussen gevonden, verlaten, verweesde en bestede kinderen?

'Elk kind telt' liep oorspronkelijk van dinsdag 29 maart tot en met vrijdag 16 september, maar werd wegens groot succes verlengd tot 3 maart 2017.

COMMUNICATIE IN CIJFERS

- OCMW Gent verstuurde 56 persberichten, wat resulteerde in 62 artikels (2015: 51 persberichten);
- Twee edities van de infokrant “t Zal Welzijn” werden in alle Gentse brievenbussen gepost;
- Er verschenen vier personeelsmagazines met de naam DMAX;
- Er werden 57 algemene interne nieuwsbrieven verstuurd (2015: 54 nieuwsbrieven);
- In 2016 registreerde de OCMW-website (www.ocmwgent.be) 227.207 sessies, gerealiseerd door 89.009 terugkerende bezoekers (39 procent) en 138.198 (61 procent) nieuwe bezoekers.

HET ARCHIEF IN CIJFERS

- De omvang van het archief bedroeg eind 2016 4.656,18 strekkende meter, wat goed is voor 32.099 archiefdozen (2015: 4.814,35 meter – 32.137 dozen);
- In 2016 werd in totaal 147,48 strekkende meter archief overgedragen aan het Archief (2015: 521,88 meter);
- 78,148 gigabyte archief werd digitaal overgedragen (2015: 3,414 gigabyte);
- 91,08 strekkende meter archief, waarvan de bewaartermijn was verstreken, werd vernietigd (2015: 81,36 meter);
- De website van het Archief ontving 5.507 bezoekers.

WAT KOST HET?

In 2016 betaalde het OCMW 286.088 euro aan externe drukkosten (2015: 291.847 euro), en 224.757 euro aan portkosten (2015: 220.854 euro).

OCMW Gent,
we maken uw weg wijzer

FINANCIËN

Financiën

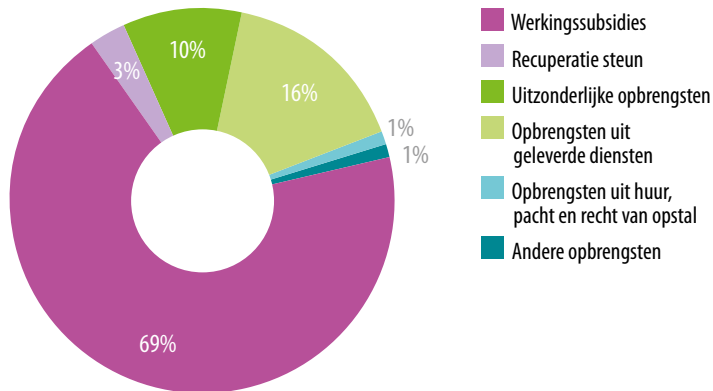
Als overheidsorganisatie staat bij OCMW Gent in de eerste plaats een laagdrempelige en efficiënte dienstverlening voor de burger helemaal voorop. Daarom hebben alle Gentenaren er recht op dat het OCMW een zuinig, transparant en gezond financieel beleid ontwikkelt waar iedereen baat bij heeft.

4.1 DE OPBRENGSTEN

OCMW Gent heeft net als iedere organisatie geld nodig om goed te kunnen functioneren. In 2016 bedroegen de opbrengsten 205 miljoen euro (2015: 191 miljoen euro).

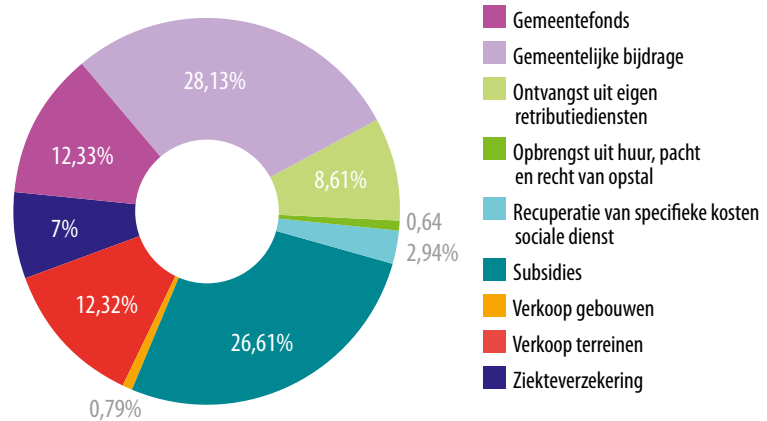
94

OPBRENGSTEN PER SOORT 2016 (205 MILJOEN EURO)

Het OCMW genereert 18 procent van zijn opbrengsten (35,3 miljoen euro) uit de eigen werking. Dat geld komt hoofdzakelijk van de RIZIV-bijdragen en de verhuur van OCMW-woningen, opbrengsten van activiteiten en aangerekende medische kosten.

FINANCIERING EXPLOITATIE- EN INVESTERINGSUITGAVEN 2016 (TOTAAL 209 MILJOEN EURO)

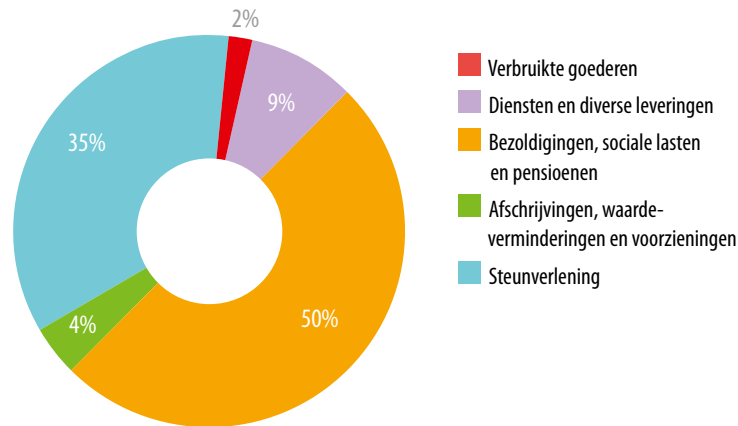

Het beleid wordt gefinancierd door meerdere bronnen. Hiernaast hebben we een overzicht gezien van de opbrengsten. Daarbij gaat het OCMW ook leningen aan of verkoopt het privaat patrimonium als algemene financiering om de thesaurietoestand in evenwicht te houden. De ontvangsten voor 2016 waarmee het OCMW zijn exploitatie- en investeringsuitgaven mee gefinancierd heeft, worden hierboven grafisch weergegeven. In 2016 hebben we geen leningen moeten aangaan om de thesaurietoestand in evenwicht te houden.

4.2 DE KOSTEN

In 2016 bedroegen de totale uitgaven van het OCMW 190,5 miljoen euro (2015: 181,5 miljoen euro).

KOSTEN PER SOORT 2016 (190,4 EURO)

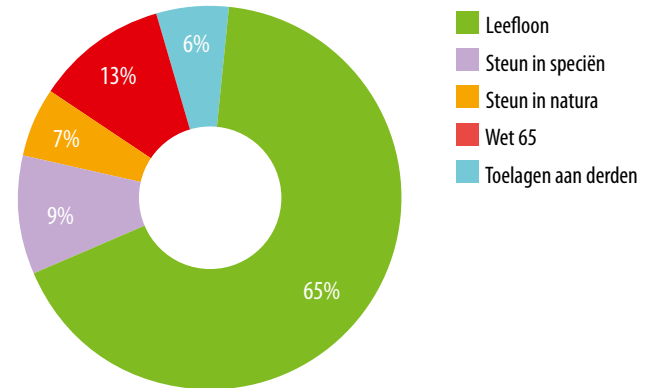

De personeelskosten blijven met 94,6 miljoen euro veruit de belangrijkste uitgavenpost

Het OCMW betaalde 65,5 miljoen euro aan financiële steun (2015: 58,4 miljoen euro). Dat bevat onder meer de uitgekeerde leeflonen en andere steunverlening zoals tussenkomst bij medische en energiekosten.

Het totale bedrag aan uitgekeerd leefloon en equivalent leefloon steeg van 38,3 miljoen euro in 2015 naar 43 miljoen euro in 2016. De steun is als volgt samengesteld:

SAMENSTELLING STEUN 2016 (65,6 MILJOEN EURO)

4.3 OPBRENGSTEN EN KOSTEN TEGENOVER ELKAAR

De gemeentelijke bijdrage zorgt ervoor dat de kosten en opbrengsten van OCMW Gent in balans zijn. In 2016 kwam de stad tussen voor 58,942 miljoen euro (2015: 59,188 miljoen euro).

Het resultaat door de jaren heen

De opbrengsten stegen in 2016 meer dan de kosten. Enkele algemene tendensen die waar te nemen zijn door de jaren heen:

- Ten opzichte van 2011 stegen de kosten met zo'n 10 procent.
- De belangrijkste kostenpost van het OCMW blijven de personeelskosten. Deze zijn met 11,5 procent gestegen ten opzichte van 2011.
- Daarna volgt de steunverlening als grootste kostenpost. In de periode 2011-2013, was er een daling merkbaar, maar sinds 2014 stijgt deze kostenpost opnieuw, waardoor deze in 2016 8 procent hoger uitkomt dan in 2011.
- De opbrengsten stegen ten opzichte van 2011 meer dan de kosten.

Het resultaat per activiteit

Het OCMW heeft heel wat diensten; onder andere lokale dienstencentra, woonzorgcentra en welzijnsbureaus. In 2016 woog het departement Sociale Dienstverlening opnieuw zwaar door in het resultaat, met een exploitatietekort van 55,2 miljoen euro (2015: - 53,4 miljoen euro). De stij-

ging wordt veroorzaakt door het uitbetalen van meer steun waartegenover geen (volledige) betoelaging staat en de stijging van de loonkost. Het exploitatietekort van de woonzorgcentra klokte in 2016 af op 4,3 miljoen euro (tegenover 3,6 miljoen euro in 2015). In 2011 was dat 4,5 miljoen euro.

VERKOOP VAN PATRIMONIUM

Ook in 2016 verkocht OCMW Gent een aantal stukken patrimonium zoals woningen, hoeves, landbouw- en bouwgronden... voor een totaal bedrag van 27.500.000 euro (2015: 18.300.000 euro). Hierbij proberen we in de inkomsten voor het OCMW te maximaliseren, maar ook in te spelen op noden van organisaties waar we achter staan. Op die manier kan OCMW Gent het geld in projecten stoppen waar Gentenaars iets aan hebben.

Hieronder enkele voorbeelden van verkopen in 2016:

- Een hoeve Hogevoorst 26 in Assenede met een totale kadastrale oppervlakte van 30 ha 59 a 53 ca verkocht aan de Vlaamse

Landmaatschappij (VLM) voor de grondenbank Gentse Kanaalzone, om ruilgronden te hebben die de verloren natuur bij de ontwikkeling van het havengebied compenseren. De verkoopprijs van deze hoeve bedraagt 2.498.400,00 euro.

- Landbouwgronden in Zwijnaarde en Sint-Martens-Latem verkocht aan het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) voor de uitbreiding van het Parkbos.
- Verkoop van 6 ha 31 a 44 ca grond in Sint-Lievens-Houtem aan het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) voor de uitbreiding van het Kottembos.

COLOFON

Realisatie:
f-twee uitgeverij

Verantwoordelijke uitgever:
Luc Kupers
Secretaris OCMW Gent
Onderbergen 86
9000 Gent

OCMW Gent

Onderbergen 86 9000 Gent

☎ 09 266 99 11

🌐 www.ocmwgent.be